ក

មាតិកា

I. ព្រះរាជខុទ្ទកាល័យព្រះមហាក្សត្រ

១. ព្រះរាជក្រម

៣០-៦-២០១០ -ព្រះរាជក្រម នស/រកម/០៦១០/០១២ ស្តីពី ការប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣

(ត មកពីរាជកិច្ចលេខ ៥២) ៥៦២៩

២. ព្រះរាជក្រឹត្យ

០១-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៤៤ ស្តីពី ការប្រោសព្រះរាជទាន នូវគ្រឿងឥស្សរិយយស មុនីសារាភ័ណ្ឌ តាមលំដាប់ថ្នាក់ ចំពោះ អ្នកអង្គម្ចាស់, អស់លោក, លោកស្រី និង កញ្ញា ចំនួន ២០ រូប ៥៦៩៣

០៦-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៥៩ ស្តីពី ការប្រោសព្រះរាជទាន នូវគ្រឿងឥស្សរិយយស តាមលំដាប់ថ្នាក់ ចំពោះ ឯកឧត្តម, អស់លោក និង លោកស្រី ចំនួន ២០ រូប ៥៦៩៤

០៦-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៦២ ស្តីពី ការតែងតាំងឯកឧត្តម **តិត សាលី** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់សម្តេចអគ្គមហាធម្មពោធិសាល **ជា ស៊ីម** ប្រធានព្រឹទ្ធសភា សំរាប់នីតិកាលទី ២ មានឋានៈស្មើ រដ្ឋលេខាធិការ ៥៦៩៥

០៧-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៦៣ ស្តីពី ការបញ្ចប់តំណែងពីទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ អ្នកអង្គម្ចាស់ **ស៊ីសុវត្ថិ ផាន់ដារ៉ាវង្ស** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០២ រូប និង ត្រូវបានតែងតាំងអ្នកម្នាង និង អ្នកអង្គម្ចាស់ក្សត្រី ចំនួន ០២ រូប ជំនួសវិញ ៥៦៩៦

០៧-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៦៤ ស្តីពី ការតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ និង ជំនួយការ សម្តេច **នរោត្តម សិរីវុឌ្ឍ** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០៣ រូប ៥៦៩៧

០៧-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៦៥ ស្តីពី ការតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ និង ជំនួយការ ឯកឧត្តម **មីន ស៊ាន** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០៣ រូប ៥៦៩៨

០៧-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៦៦ ស្តីពី ការតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ និង ជំនួយការ លោកជំទាវ **ចែម វេយ្យរិទ្ធ** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០៣ រូប ៥៦៩៩

០៧-៧-២០១០ -ព្រះរាជក្រឹត្យ នស/រកត/០៧១០/៥៦៧ ស្តីពី ការប្រោសព្រះរាជទាន នូវគ្រឿងឥស្សរិយយស តាមលំដាប់ថ្នាក់ ចំពោះ ឯកឧត្តម,លោកជំទាវ,ព្រះសង្ឃ,ឧបាសិកា និង អស់លោក ចំនួន ៤៣៣ រូប ៥៧០០

II. រាជរដ្ឋាភិបាល

១. អនុក្រឹត្យ

១៤-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៦៧ អនក្រ.បក ស្តីពី ការប្រើប្រាស់គណនីឯកជនភាវូបនីយកម្ម
សហគ្រាសសាធារណៈ ៥៧០៧

១៤-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៦៨ អនក្រ.បក ស្តីពី ការកែសម្រួល និង បំពេញបន្ថែមមាត្រា ៥
ចំណុច ៥.១ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧
ស្តីពីការបង្កើតវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ៥៧០៩

១៤-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៦៩ អនក្រ.បក ស្តីពី ការផ្ទេរគណនីទានថវិកា ៥៧១១

០៩-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៧៣៥ អនក្រ.តត ស្តីពី ការជូនមេដាយមុនីសារាភ័ណ្ឌ ៥៧១៣

០៩-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៧៣៦ អនក្រ.តត ស្តីពី ការជូនមេដាយការងារ ៥៧១៤

០៩-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៧៣៧ អនក្រ.តត ស្តីពី ការជូនមេដាយស្ថាបនាជាតិ ៥៧១៦

០៩-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៧៣៨ អនក្រ.តត ស្តីពី ការជូនគ្រឿងឥស្សរិយយសមុនីសារាភ័ណ្ឌ ៥៧១៧

០៩-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៧៣៩ អនក្រ.តត ស្តីពី ការជូនគ្រឿងឥស្សរិយយសសុវត្ថារា ៥៧១៨

០៩-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៧៤០ អនក្រ.តត ស្តីពី ការជូនមេដាយស្ថាបនាជាតិ ៥៧១៩

១២-៧-២០១០ -អនុក្រឹត្យលេខ ៧៤១ អនក្រ.តត ស្តីពី ការលុបឈ្មោះមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលចេញ
ពីក្របខ័ណ្ឌ ៥៧២១

២. សេចក្តីសម្រេច

១៦-៧-២០១០ -សេចក្តីសម្រេចលេខ ៣៥ សសរ ស្តីពី ការតែងតាំងមុខងារ នាយទាហាន ៥៧២៧

III. ការងារបណ្តាក្រសួង

១. ទីស្តីការរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

០៦-៧-២០១០ -ប្រកាសលេខ ៤៦១ សហវ.ប្រក.៣ដ ស្តីពី ការប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន
និង យានជំនិះគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ឆ្នាំ ២០១០ ៥៧២៨

២. ទីស្តីការរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល

១៣-៧-២០១០ -ប្រកាសលេខ ៥៥៨ ឧរថ.កឧ.ប្រក ស្តីពី ការអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុន ហ្វាយ វឹង
(ខេមបូឌា) បង្កើតរោងចក្រ ផលិតស្បែកជើង ៥៧៣៤

៣. ទីស្តីការរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

១៤-១០-២០០៩ -លិខិតបញ្ជាក់លេខ ៤១៣៧ ពណ.ចបព ស្តីពី ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង
ទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុនហ្គោឌីយ៉ាង (ខេមបូឌា) ខប ៥៧៣៨

ភ

១៤-១០-២០០៩ -លិខិតបញ្ជាក់លេខ ៤១៣៨ ពណ.ចបព ស្តីពី ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង ទទួលស្គាល់ ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុន **អូ.ដាប់បែលយូ.តី. (ខេមបូឌា)** ៥៧៤០

១៤-១០-២០០៩ -លិខិតបញ្ជាក់លេខ ៤១៣៩ ពណ.ចបព ស្តីពី ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង ទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុន **ខ៊័ត អឹម អ៊ិមផត អិចផត** ៥៧៤២

១៤-១០-២០០៩ -លិខិតបញ្ជាក់លេខ ៤១៤០ ពណ.ចបព ស្តីពី ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង ទទួលស្គាល់ ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុន **វ៉ូខ តី បាយអូ-មេឌីខល រីស៊ើច សេនធ័រ** ៥៧៤៤

១៤-១០-២០០៩ -លិខិតបញ្ជាក់លេខ ៤១៤១ ពណ.ចបព ស្តីពី ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង ទទួលស្គាល់ ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុន **លេប៉រ & ឌើខេសិនណល អ៊ិនធើរ-ហ្គេត** ៥៧៤៦

១៤-១០-២០០៩ -លិខិតបញ្ជាក់លេខ ៤១៤២ ពណ.ចបព ស្តីពី ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង ទទួលស្គាល់ ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុន **ខ្មែរ អ៊ិនឌីគេនជិនថ៍ ខនស្រ្តាក់សិន** ៥៧៤៨

១៤-១០-២០០៩ -លិខិតបញ្ជាក់លេខ ៤១៤៣ ពណ.ចបព ស្តីពី ការចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង ទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុន **គាឌីណារិទ្ធិ អ៊ិនវេសមេន** ៥៧៥០

ត មកពីរាជកិច្ចលេខ ៥២

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៦១០/០១២

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងផែនការ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម២០០៩-២០១៣ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៤ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ ៖

ច្បាប់
ស្តីពី
ការអនុម័តយល់ព្រមលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ
អភិវឌ្ឍន៍ជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ ដូចមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ នេះ ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

៣រណ.១០០៦.៥៤៥ **នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ
ហត្ថលេខា
ឆាយ ថន

លេខៈ ៤៨០ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
ស៊ុន ជិនគេន

៨៦. ការលើកកម្ពស់ ការប្រគល់សិទ្ធិអំណាច និងគណនេយ្យភាព លើប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានិងតម្លាភាពឱ្យល្អប្រសើរជាងមុន នឹងត្រូវបានគាំទ្រដោយវិធានការជាច្រើន ដើម្បីជំរុញបន្ថែម នូវ កាតព្វកិច្ចគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលកំពុងអនុវត្តជាក់ស្តែងដោយស្ថាប័នឬអ្នកគ្រប់គ្រងថវិកា ។ នៅពេលដែលការអនុវត្តដំណាក់កាលទី២ ចាប់ផ្តើម ការងារក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ផ្តោតលើទិសដៅចំនួន ៣ គឺ (១) *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* ត្រូវរៀបចំគម្រោងនៃការ អនុវត្តលម្អិតសម្រាប់បញ្ហាបច្ចេកទេសមួយចំនួន ដែលរំពឹងថានឹងមាននៅក្នុងដំណាក់កាលទី២ ដូចជា ថវិកាដែលនឹង ត្រូវធ្លាក់ទៅដល់ដៃអ្នកផ្តល់សេវានិងត្រូវបានប្រើប្រាស់ ការអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុដែលល្អប្រសើរ និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់គ្រប់គ្រងស្ថាប័នអនុវត្តថវិកា ឱ្យកាន់តែមានគណនេយ្យភាព (២) ស្វែងរកទំនាក់ទំនងជាវិជ្ជមាន ជាមួយនឹង ក្រសួង-ស្ថាប័ន អនុវត្តថវិកាផ្សេងៗ ដែលស្ថិតក្នុងគោលបំណងកំណែទម្រង់ ក្នុងដំណាក់កាលទី២ និង (៣) រៀបចំកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពនានា ដែលមានសារៈសំខាន់ដល់ការធ្វើឱ្យសម្រេចគោលបំណង របស់ដំណាក់កាលទី២ ។ វឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ត្រូវបានសម្រេចដោយជោគជ័យ ទោះបីជា ការងារលម្អិតនៅក្នុងផ្នែកនីមួយៗ នឹងបន្តអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០១០ ក៏ដូចជា ការអភិវឌ្ឍសកម្មភាពដទៃទៀត ក៏ដោយ ។ ការងារធ្វើ លទ្ធកម្មប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រដែលនឹងក្លាយជាការងារដ៏សំខាន់បំផុត សម្រាប់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុនោះ កំពុងតែឆ្ពោះទៅមុខយ៉ាងល្អប្រសើរ ។ អភិក្រមយុទ្ធសាស្ត្របន្ថែមក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធាន ក៏កំពុងតែឈានទៅមុខមួយជំហាន ។ ក្របខ័ណ្ឌនៃការអភិវឌ្ឍសកម្មភាពសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើង ហើយ ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់ ក៏បានចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលានិងក្នុងគម្រោងកម្មវិធីការកសាងសមត្ថភាពផងដែរ ។ ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងនោះ បានបង្កើត នូវក្រុមកំណែទម្រង់តូចៗរៀងៗខ្លួន ហើយក្រសួង-ស្ថាប័នភាគច្រើន បានរៀបចំផែនការរបស់ខ្លួនរួចជាស្រេចហើយ ដើម្បីចូលរួមចំណែកដល់យុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ទាំងមូល ។

គ. អតិផរណានិងស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ

៨៧. ក្នុងសភាពជាសេដ្ឋកិច្ចមួយតូចនិងបើកចំហ ដែលមានដុល្លារូបនីយកម្មកម្រិតខ្ពស់នោះ កម្ពុជា ត្រូវបានទទួលរងផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ពីការផ្លាស់ប្តូរនៃថ្លៃ ប្រេងឥន្ធនៈ ម្ហូបអាហារ និងថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងទីផ្សារអន្តរជាតិ ។ ការកើនយ៉ាងគំហុកនៃប្រេងឆៅក្នុងមួយធុង ដែលបានកើនឡើងពី ៦៦,៤៧ដុល្លារ នៅខែមេសា ឆ្នាំ២០០៧ ដល់ ១៤៧ដុល្លារ ជាកម្រិតខ្ពស់ដែលមិនធ្លាប់មាន នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ក៏ដូចជា ថ្លៃអង្ករដែលបានកើនឡើងពីរដង នៅក្នុងទីផ្សារអន្តរជាតិ នៅចន្លោះត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០០៧ និង ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០០៨ ហើយ បានកើនឡើងពីរដង ជាថ្មីម្តងទៀត នៅក្នុងបួនខែដំបូង នៃឆ្នាំ២០០៨ បានបណ្តាលឱ្យមានការកើនឡើងនៃអតិផរណា ដល់ ២៥,៧ ភាគរយ នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ។ ទោះជាដូចនេះក្តី វិធានការដ៏សកម្មដែលត្រូវបានអនុវត្តជាមុន ដោយ *ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា* បានកាត់បន្ថយសម្ពាធអតិផរណា ហើយបានថយចុះដល់ ១៣,៥ ភាគរយ នៅចុងឆ្នាំ២០០៨ ។ អត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក មានស្ថិរភាព នៅក្នុងដំណាក់កាលឆ្នាំ ២០០៦-២០០៨ ដោយបានប្រែប្រួលចន្លោះពី ៤ ០០០ រៀល ដល់ ៤ ១២៥ រៀល ក្នុង ១ដុល្លារ ។ ទុនបម្រុងបរទេសដុល បានកើនដល់ ២១៦៤ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលអាចទ្រទ្រង់ សម្រាប់ការនាំចូលរយៈពេល ៣,៤ ខែ ។

៨៨. ប្រព័ន្ធធនាគារកម្ពុជា មិនបានទទួលរងនូវការខាតបង់ដោយផ្ទាល់ ដោយសារ ឥណទាននិគ្មេប ដែលបានជះឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានលើស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេសដទៃទៀត ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ដើម្បីបង្កើនការជឿទុកចិត្តលើប្រព័ន្ធធនាគារ និង ដើម្បីបន្ថយឥទ្ធិពលទាំងឡាយដែលអាចមាន *ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា* បានចាត់វិធានការជាច្រើន រួមមាន (១) ការចាត់វិធានការសកម្មជាមុន ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងដោយប្រុងប្រយ័ត្នលើប្រព័ន្ធធនាគារ (២) ការបង្កើនអត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច ពី ៨ ភាគរយ ដល់ ១៦ ភាគរយ នៅក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ (៣) ការកំណត់ពិដានឥណទានសម្រាប់វិស័យអចលនទ្រព្យឱ្យនៅត្រឹម ១៥ ភាគរយ (៤) ការកែលម្អប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាននៃវិស័យធនាគារ និង (៥) ការពង្រឹងប្រព័ន្ធចែកចាយព័ត៌មានឥណទាន ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ *ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា* បានតម្រូវឱ្យធនាគារទាំងឡាយ ធ្វើការអភិវឌ្ឍយន្តការប្រតិបត្តិការមួយ ដែលផ្អែកលើ ប្រព័ន្ធសហគ្រាសទំនើប ដោយធ្វើ ការកែលម្អក្រមប្រតិបត្តិការ ការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មល្អ និងការផ្តល់សេចក្តីណែនាំដល់ធនាគារទាំងឡាយ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ។

៨៩. នៅក្នុងដំណាក់ឆ្នាំ២០០៦-២០០៨ វឌ្ឍនភាពដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់ ត្រូវបានធ្វើឱ្យកើតមានឡើង ដើម្បីប្រែក្លាយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុទាំងឡាយ ឱ្យទៅជា វិស័យមួយ ដែលផ្អែកលើទីផ្សារ និង ដែលគ្រប់គ្រងដោយវិស័យឯកជន ។ វិធានការកំណែទម្រង់ជាច្រើន និង ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ បានរួមចំណែកនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមួយដ៏រឹងមាំ ។ សូចនាករជាច្រើនដែលមានលក្ខណៈប្រាកដនិយម បានបង្ហាញឱ្យឃើញពីលទ្ធផលវិជ្ជមានជាច្រើន ។ អនុបាតភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុនជាមធ្យម សម្រាប់ធនាគារពាណិជ្ជ មានកម្រិត ២៨ ភាគរយ ក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងកម្រិតគោល ១៥ ភាគរយ ។ ទ្រព្យសកម្មសរុប បានកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ ។ បើគិតតាមគុណភាពទ្រព្យសកម្ម ឥណទានមិនដំណើរការ បានកើនដល់កម្រិត ១៤.៦ ភាគរយ នៅចុងឆ្នាំ២០០២ និង ៩.៩ ភាគរយ នៅចុងឆ្នាំ២០០៦ ប៉ុន្តែ បានថយចុះយ៉ាងច្រើនមកនៅត្រឹម ៣.៧ភាគរយ ក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ។ ការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុ ធៀបនឹង*ផសស* បានកើនឡើងដល់ ២៨.៣ ភាគរយ នៅចុងឆ្នាំ២០០៨ ។ ឥណទានសម្រាប់វិស័យឯកជន បានកើនឡើងដល់ ២៣.៦ ភាគរយ នៃ*ផសស* ហើយប្រាក់បញ្ញើសរុប បានកើនឡើងដល់ ២២.៨ ភាគរយ នៃ *ផសស* ។

៩០. *ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា* បានផ្តល់ការគាំទ្រយ៉ាងសកម្មដល់ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងក្នុងនិងដែលមកពីក្រៅប្រទេស ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់សេវាកម្មធនាគារ ទៅតំបន់ជនបទ ។ ដោយសារកំណើនដ៏ឆាប់រហ័ស និងការកើនឡើងនៃភាពស្មុគស្មាញនៃប្រពន្ធធនាគារ *ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា* បានធ្វើការកែសម្រួលច្បាប់នានា ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅធ្វើឱ្យក្របខ័ណ្ឌលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត មានលក្ខណៈបច្ចុប្បន្នកម្ម សមស្របទៅតាមការផ្លាស់ប្តូររបស់ទីផ្សារ ។ *ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា* បានបង្កើត*អង្គភាពស៊ើបការហិរញ្ញវត្ថុ* ដើម្បីអនុវត្ត *ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម* ដែលត្រូវបានអនុម័ត នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ។

៩១. *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានបន្តអនុវត្តយ៉ាងសកម្មនូវ *យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ២០០៦-២០១៥* ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើន ត្រូវបានធ្វើឡើងរួមគ្នា ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ដោយ *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* បាននាំមុខ លើការងារក្នុងវិស័យមិនមែនធនាគារ ហើយ *ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា* បាននាំមុខលើការងារក្នុងវិស័យធនាគារ ។

៩២. ចំពោះវិស័យមិនមែនធនាគារ *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* ក៏បានខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីអភិវឌ្ឍវិស័យនេះឱ្យមានការរីកចម្រើនជឿនលឿន ស្របទៅតាមការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសជាតិ ។ វឌ្ឍនភាពក្នុងវិស័យមិនមែនធនាគារ មានដូចខាងក្រោម :

- *វិស័យមូលបត្រ :*
  - ➢ ការបង្កើតទីផ្សារមូលបត្រ នឹងនាំឱ្យមាន ការធ្វើពិពិធកម្មឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុថ្មីជាច្រើនទៀត និងពង្រីកជម្រើសនៃវិនិយោគ សម្រាប់អ្នកវិនិយោគកម្ពុជានិងបរទេស។ ទីផ្សារមូលបត្រ គឺជាយន្តការមួយ ដែលអាចកៀរគរមូលធន ដែលស្ថិតនៅជាបំណែកតូចៗរាយប៉ាយ មកពូនឱ្យទៅជាមូលធនប្រមូលផ្តុំធំមួយ សម្រាប់ការវិនិយោគក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការលក់មូលបត្រ ជាពិសេសបណ្ណភាគហ៊ុនសហគ្រិន ។ កន្លងមក *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* បានរៀបចំបង្កើត *ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ* ដើម្បីប្រមូលហិរញ្ញប្បទានបន្ថែម សម្រាប់គាំទ្រដល់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានារបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាល* ។ *ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ* ត្រូវបានអនុម័តនិងប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់រួចហើយ ។
  - ➢ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* ក៏បានប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍ *ទីផ្សារមូលបត្រមហាជន* ហើយ ច្បាប់គោលជាសារវន្តមួយចំនួន ត្រូវបានអនុម័តនិងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ សម្រាប់ដំណើរការទីផ្សារនេះ ដែលក្នុងនោះ រួមមាន *ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន* និង *អនុក្រឹត្យស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន* ជាដើម ។ *គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (គ.ម.ក)* ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីធ្វើជាបញ្ញត្តិករនៃទីផ្សារមូលបត្រ ដែលដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការគ្រប់គ្រង ទីផ្សារមូលបត្រ និង អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងទីផ្សារ ក្នុងគោលបំណង ធានាឱ្យទីផ្សារអាចដំណើរការបានប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និង មានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ ។ *ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា* ដែលជាប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ ក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងផងដែរ ។
  - ➢ ជាមួយនេះដែរ ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស គឺជាការកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះចាំបាច់និងរឹងមាំ សម្រាប់បម្រើឱ្យការបង្កើត និងដំណើរការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រកបដោយជោគជ័យ ។ *ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិកូរ៉េ* បានគាំទ្រដល់ការងារនេះ ដោយបានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេល២ឆ្នាំ (២០០៧-២០០៨) ដល់មន្ត្រីស្នូលរបស់ *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* មន្ត្រីរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ មន្ត្រី

ស្ថាប័នតុលាការ និង បុគ្គលិកមកពីស្ថាប័នឯកជននានា ដូចជា ធនាគារ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនច្បាប់ ក្រុមហ៊ុនសវនកម្ម ក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យ និងក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានសក្តានុពលក្នុងការបោះផ្សាយ និងលក់ បណ្ណភាគហ៊ុន ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សិក្ខាសាលាមួយចំនួន ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងជាសាធារណៈ ពីទីផ្សារមូលបត្រ នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានសាធារណជនទូទៅ និងនិស្សិត ។

- *វិស័យធានារ៉ាប់រង :*
  - *ច្បាប់ស្តីពីធានារ៉ាប់រង* ត្រូវបានអនុម័ត និងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ក្នុងឆ្នាំ២០០០ ។ ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិ សំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជា *បទប្បញ្ញត្តិនៃការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ លក្ខខណ្ឌតម្រូវលើដើមទុន* និង *អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម* ជាដើម ត្រូវបានអនុម័តជាបន្តបន្ទាប់ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០១ ដល់ឆ្នាំ២០០៨ ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងឯកជន មានចំនួន ៥ និង ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងបន្តចំនួន ១ ដែលជាក្រុមហ៊ុនចម្រុះ កំពុងប្រកបអាជីវកម្មធានារ៉ាប់រងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលភាគលាភដុលប្រចាំឆ្នាំ២០០៨ មានប្រមាណជាង ២០លានដុល្លារអាមេរិក ។
- *វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ :*
  - មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ បានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេស ក្នុងការផ្តល់នូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ។ *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* បានធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពជាច្រើន នៅក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដោយបានរៀបចំ គោលនយោបាយនិងយុទ្ធសាស្ត្រមួយចំនួន ដើម្បីរួមចំណែកអនុវត្ត *យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០០៦-២០១៥* ។ ព្រមជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រសួង ក៏បានរៀបចំសិក្សាថ្នាក់ជាតិមួយ សម្រាប់ចុះអង្កេត ពីចំនួនប្រាក់កម្ចីសរុបដែលត្រូវការពិតប្រាកដ ពីចំនួនគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមិនបានចុះបញ្ជី និង ពីផលប៉ះពាល់នៃមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ទៅលើសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។
  - ក្រោមវិសាលភាពនៃ*ច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ* សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើត *មូលនិធិទ្រទ្រង់និងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និង កសិ-ឧស្សាហកម្ម* ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍ វិស័យកសិកម្ម និង កសិ-ឧស្សាហកម្ម នៅកម្ពុជាឱ្យកាន់តែរីកលូតលាស់ បន្ថែមទៀត ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃមូលនិធិទ្រទ្រង់និងការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម* ក៏ត្រូវបានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ រួចហើយដែរ ។ តាមរយៈអនុក្រឹត្យនេះ ក្រសួងរៀបចំប្រកាសចំនួនបី រួមមាន (១) *ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃក្រុមប្រឹក្សាគោលនយោបាយ* (២) *ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃ គណៈកម្មការឥណទាន* (៣) *នីតិវិធីនៃការស្នើសុំ និងអនុម័ត ផ្តល់ឥណទាន* ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ *សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី ជំនឿទុកចិត្តលើហិរញ្ញវត្ថុ* កំពុងត្រូវបានរៀបចំ និងកែសម្រួល ដើម្បីពង្រីកវិសាលភាព ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ។

- *ការគ្រប់គ្រងការជួញដូរអចលនវត្ថុ :*
    - ក្នុងទិសដៅគ្រប់គ្រង ការជួញដូរអចលនវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* បានរៀបចំ : (១) *ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រវិជ្ជាជីវៈ និង អាជ្ញាបណ្ណផ្នែកសេវាកម្មវាយតម្លៃ និង សេវាកម្មអចលនវត្ថុ* (២) *សារាចរណែនាំអនុវត្តប្រកាសស្តីពី ការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រវិជ្ជាជីវៈ និង អាជ្ញាបណ្ណផ្នែក សេវាកម្មវាយតម្លៃ និង សេវាកម្មអចលនវត្ថុ* (៣) ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ សម្រាប់អ្នកកាន់វិញ្ញាបនបត្រវិជ្ជាជីវៈសេវាកម្មវាយតម្លៃ និង សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និង (៤) ប្រកាសស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ ។
    - ទន្ទឹមនឹងនេះ *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* ក៏បានរៀបចំ (១) *សៀវភៅបន្ទុកស្តីពី លក្ខខណ្ឌអនុវត្តអាជ្ញាបណ្ណ សម្រាប់ សេវាកម្មវាយតម្លៃ និង សេវាកម្មអចលនវត្ថុ* (២) *សៀវភៅបន្ទុកស្តីពី លក្ខខណ្ឌអនុវត្តវិញ្ញាបនបត្រវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់ សេវាកម្មវាយតម្លៃ និងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ* និង (៣) *បង្កើតសមាគម អ្នកវាយតម្លៃអចលនវត្ថុជាតិកម្ពុជា* និងបានបញ្ចូលសមាគមអ្នកវាយតម្លៃអចលនវត្ថុជាតិកម្ពុជា ទៅជាសមាជិកពេញសិទ្ធិរបស់ *សមាគមអ្នកវាយតម្លៃអាស៊ាន* ព្រមទាំងបានបង្កើតក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ដើម្បីគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ ។

២.៤ ភាពជាដៃគូនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ

៥៣. *ភាពជាដៃគូនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍ* : ទិដ្ឋភាពទាំងបីនៃភាពជាដៃគូរវាង*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* និងអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត រួមមានទំនាក់ទំនងជាមួយ (១) សង្គមស៊ីវិល (២) ផ្នែកឯកជន និង (៣) ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ។ ចំពោះភាគីពីរខាងដើម :

- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏សកម្ម ត្រូវបានធ្វើជាបន្ត ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការពាក់ព័ន្ធនិងការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពសមស្របទាំងអស់ នៃកិច្ចដំណើរការរៀបចំផែនការនិងធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ដើម្បីរុញឱ្យប្រទេសកម្ពុជារីកចម្រើនឡើង ។ សង្គមស៊ីវិលគឺជាដៃគូដ៏សំខាន់មួយ ហើយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើន ទាំងថ្នាក់ជាតិនិងអន្តរជាតិ បំពេញតួនាទីមួយដ៏សកម្ម និងប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ នៅក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច ក៏ដូចជា ក្នុងការជំរុញលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងសិទ្ធិមនុស្ស ។ អង្គការទាំងនេះ មានតំណាង និងរួមចំណែកនៅក្នុងវេទិកាសហប្រតិបត្តិការនិងការពិគ្រោះយោបល់ជាន់ខ្ពស់ជាច្រើន ដូចជា វេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេស ។ ច្បាប់ស្តីពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នឹងត្រូវអនុម័តបន្ទាប់ពីមានការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយជាមួយអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។
- នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ផ្នែកឯកជនមានតួនាទីចម្បង ជាក្បាលម៉ាស៊ីន និងជាកម្លាំងនាំមុខ សម្រាប់វិនិយោគនិងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ ដើម្បីសម្រួលនិងជួយដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍និង

វឌ្ឍនភាពប្រកបដោយសណ្តាប់ធ្នាប់របស់ផ្នែកឯកជន យន្តការមួយចំនួនត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ដូចដែលបានអនុវត្តរួចមកហើយ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើនក្នុងការងារសហប្រតិបត្តិការ ដូចជាតាមរយៈ វេទិកាពិគ្រោះយោបល់រវាងរដ្ឋាភិបាលនិងផ្នែកឯកជន ត្រូវបានវាយតម្លៃខ្ពស់ដោយផ្នែកឯកជន ហើយ ទទួលបានផ្លែផ្កា ដូចដែលស្តែងឡើងតាមរូបភាពកំណើនដ៏មាំមួននៃការវិនិយោគរបស់ផ្នែកឯកជន ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏ពេញលេញ នឹងត្រូវបន្តធ្វើដើម្បីពង្រឹងនិងធ្វើឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅនូវទំនាក់ទំនងល្អនិង ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមកជាមួយផ្នែកឯកជន ដោយផ្អែកលើការគោរពច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន និងដោយផ្តោតលើអាទិភាពអភិវឌ្ឍន៍ ។

៥៤. *ទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស* : ជំនួយហិរញ្ញវត្ថុនិងបច្ចេកទេសប្រកបដោយសប្បុរសធម៌ ពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ បានជួយប្រទេសកម្ពុជាយ៉ាងច្រើន ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាព ដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់មកដល់ពេលនេះ ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* វាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះជំនួយនេះ ។ ទំនាក់ទំនងសហប្រតិបត្តិការរវាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស និង*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានរីកចម្រើនជាលំដាប់ និង កាន់តែមានភាពស៊ីជម្រៅ ក្នុងបណ្តាឆ្នាំកន្លងមកនេះ ហើយកំពុងតែមានលក្ខណៈរឹងមាំ ដោយផ្អែកលើការយល់ដឹងអំពីតួនាទីនិងតម្រូវការទាំងសងខាង ។ ការរីកចម្រើនជាច្រើននៅក្នុងកិច្ចដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ រួមមាន :

- ដើម្បីណែនាំដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងធានាឱ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើងនូវការសម្របសម្រួលសមស្របនូវជំនួយទាំងអស់ពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រមួយសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ។
- វេទិកាពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់ធំ១ប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើង នៅក្រោមភាពជាម្ចាស់ដ៏ពេញលេញរបស់កម្ពុជា ហើយត្រូវបានដូរឈ្មោះទៅជា *វេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ដែលត្រូវបានប្រារព្ធធ្វើជាលើកទី១ ក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ។
- គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ជួបប្រជុំគ្នាក្នុងមួយឆ្នាំបីដង ដើម្បីពិភាក្សាបញ្ហារួម និងពិនិត្យមើលសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ដើម្បីតាមដានត្រួតពិនិត្យពីវឌ្ឍនភាពនៃទិដ្ឋភាពផ្សេង១របស់ *ផយអជ* ។
- ក្រុមការងារបច្ចេកទេស ដំណើរការងាររបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្របសម្រួលនិងតាមដានត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាព ឱ្យបានប្រសើរជាងមុន នៅកម្រិតវិស័យ ។ បន្ទាប់ពីការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការអនុវត្តតួនាទីដំបូងរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសទាំងអស់ គោលការណ៍ណែនាំដ៏ច្បាស់លាស់មួយចំនួន ត្រូវបានប្រកាសចេញ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។
- នីតិវិធីនិងកិច្ចដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យជំនួយរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានធ្វើការកែសម្រួលឱ្យរលូន ហើយ មូលដ្ឋានទិន្នន័យនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ របស់ *គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា/ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាបន្តបន្ទាប់ ។

- ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស កំពុងតែសហការគ្នាច្រើនជាងមុន នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ហើយបានលើកជូន *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* នូវបញ្ហាបារម្ភរួមទាំងឡាយរបស់ពួកគេ ។
- *រាជរដ្ឋាភិបាល* ប្តេជ្ញាអនុវត្ត *"ផែនការសកម្មភាពទីក្រុងអាក់ក្រា"* ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍[១] ។

៩៥. ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ពីក្រៅប្រទេសសរុបដែលបានផ្តល់មក *កម្ពុជា* មានការកើនឡើង ភាគច្រើនដោយសារការបញ្ចូលនូវជំនួយពីដៃគូ *"មិនមែនប្រពៃណី"* ទាំងឡាយ ដែលមានរហូតមកទល់ពេលនេះ ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ពីបណ្តាប្រទេសជឿនលឿន មិនបានបង្ហាញឱ្យឃើញពីសញ្ញាណាមួយ នៃការកើនឡើងទៅដល់កម្រិតដែលបានប្រកាន់យកដោយកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងម៉ុងតេរ៉េ ឆ្នាំ២០០១ ទេ ពោលគឺ ០,៧ភាគរយនៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបក្នុងមួយឆ្នាំ ផ្ទុយទៅវិញត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាបានធ្លាក់ចុះ ៨,៤ភាគរយ ក្នុង ឆ្នាំ២០០៧ បន្ទាប់ពីធ្លាក់ចុះ ៤,៧ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦[២] ហើយជាមធ្យមជំនួយនេះមានតែ ០,៤៥ភាគរយ នៃ ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍ ។ នៅប្រទេស *កម្ពុជា* កង្វះខាតមួយចំនួនដែលត្រូវដោះស្រាយ និងជំនះឱ្យបានត្រូវបានសង្កេតឃើញ ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងរបាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាព ជំនួយឆ្នាំ២០០៧ (*គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា/ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ។ លើសពីនេះទៀត ការងារដែលត្រូវធ្វើ :

- លើកលែងតែករណីមួយចំនួនតូច ដែលនៅក្នុងនោះ ការអនុវត្តអភិក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងវិស័យ ត្រូវបានអនុវត្ត (*ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា* ការតម្រឹមតម្រង់ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសទៅនឹង *ផយអជ* មិនបានដំណើរការល្អទេ ទោះបីជាមានការសន្យាច្បាស់លាស់នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងប៉ារីសនិងទីក្រុងរ៉ូម និងកិច្ចព្រមព្រៀងកម្រិតប្រទេសដែលធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នផ្តល់ជំនួយធំៗក្តី ។
- ក្រុមការងារបច្ចេកទេសជាច្រើន នៅមិនទាន់បានចាប់ផ្តើមពិនិត្យឡើងវិញនូវកម្មវិធីកំពុងដំណើរការទាំងអស់នៅឡើយទេ ដើម្បីតម្រឹមតម្រង់និងកែតម្រូវទិសដៅនៃកម្មវិធីទាំងនេះទៅនឹងអាទិភាពទាំងឡាយរបស់ *ផយអជ* ក៏ដូចជា ទៅតាមកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ទោះបីជាមានការអំពាវនាវច្បាស់លាស់ពីថ្នាក់ដឹកនាំខ្ពស់បំផុតនៅក្នុង *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក្តី[៣] ។ ក្នុងន័យនេះ ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលត្រូវការចាំបាច់នៅតែត្រូវបានបន្តចំណាយតាមរបៀបដែលធ្លាប់បានធ្វើរួចមកហើយ និងដែលត្រូវបានកំណត់ជាមុន ដោយបង្កើតបានតែការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាច្រើន និងជំនួយបច្ចេកទេសដែលត្រូវបាន ធ្វើត្រួតគ្នា[៤] និងដោយមិនបានបន្ថែមឱ្យបានច្រើននូវ *"ការផ្ទេរធនធានសុទ្ធ"* ដែលត្រូវការយ៉ាងខ្លាំង សម្រាប់អាទិភាពរបស់ប្រទេសកម្ពុជាឡើយ ។

---

[១] បញ្ហានេះត្រូវបានពិភាក្សានៅក្នុងវេទិកាកម្រិតខ្ពស់ទី៣ ក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ (វេទិកាពីរមុន ត្រូវបានប្រារព្ធធ្វើនៅទីក្រុងប៉ារីស និងទីក្រុងរ៉ូម)

[២] របាយការណ៍របស់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅថ្ងៃទី៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ។

[៣] អាសយដ្ឋានរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅក្នុង *ផយអជ* និង *របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ* និង សុន្ទរកថាមួយចំនួននៅក្នុងវេទិកាជាតិនិងអន្តរជាតិ ។

[៤] *គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* បានរៀបចំ *"សេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៅកម្ពុជា* និងកត់សម្គាល់នៅក្នុងឯកសារគោលជំហរសម្រាប់ការពិគ្រោះយោបល់ (មិថុនា ២០០៨) ថា កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៅតែជា "បញ្ហា" ហើយស្របយករហូតដល់ពាក់កណ្តាលនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ ព្រមទាំងអាចជាប់គាំងនៅក្នុង "លក្ខខណ្ឌស្ថានភាពក្នុងដំណាក់កាលក្រោយវិបត្តិ" ដែលលែងសមស្របនិងហួសសម័យទៅហើយនោះ ហើយបរិមាណដ៏ច្រើននៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស គឺត្រូវតែ "ទទួលយក" ដោយការបង្ខំចិត្ត ។

ប្រអប់ទី២

ការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងគណនេយ្យភាព នូវធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស

១. *ផយអជ* បានអំពាវនាវយ៉ាងច្បាស់លាស់ឱ្យមានការកែប្រែធំៗនៅក្នុងអភិក្រមរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ពោលគឺ (១) ងាកចេញពីការសិក្សាកម្រិតខ្ពស់ដែលត្រូវចំណាយច្រើនទៅកាន់សកម្មភាពជាក់ស្តែង (២) កាត់បន្ថយជំនួយបច្ចេកទេសឱ្យបានដល់កម្រិតតិចបំផុត តាមការចាំបាច់ និង (៣) ធ្វើឱ្យមាន "ការផ្ទេរធនធានសុទ្ធ" ។ គួរឱ្យស្តាយ វឌ្ឍនភាពមកដល់ពេលនេះ នៅលើចំណុចទាំងបីនេះ មិនទាន់ត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យបានខ្លាំងក្លានៅឡើយ ។

២. *ផយអជ* បានណែនាំឱ្យក្រុមការងារបច្ចេកទេសចូលរួមជាបន្ទាន់នៅក្នុងការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវកម្មវិធីនិងគម្រោងកំពុងដំណើរការ ដែលត្រូវបានជួយដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីមើលឱ្យឃើញថា តើកម្មវិធីនិងគម្រោងទាំងនេះស្របគ្នាជាមួយនឹងអាទិភាពទាំងឡាយដែលមានលើកឡើងនៅក្នុង *ផយអជ* ដែរឬទេ ។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទាំងនេះ ក៏ត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យមើលឡើងវិញផងដែរនូវជំនួយបច្ចេកទេសកំពុងដំណើរការទាំងអស់ (ឧទាហរណ៍ ជំនាញការនិងការសិក្សា) និងធ្វើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងប្រកបដោយមនសិការ ដើម្បីជៀសវាង ការងារត្រួតគ្នា និងដើម្បីកាត់បន្ថយការបែងចែកមូលនិធិដែលនឹងអាចត្រូវបានបញ្ចេញ សម្រាប់សកម្មភាពដែលដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗជាងមុន ។ ប៉ុន្តែ រហូតមកទល់នឹងពេលនេះ ស្ទើរតែមិនមានក្រុមការងារបច្ចេកទេសណាមួយ ដែលបានធ្វើកិច្ចការនេះទេ មួយផ្នែកដោយសារ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសមិនមានព័ត៌មាន គ្រប់គ្រាន់អំពីកម្រិតនិងប្រភេទនៃជំនួយដែល*ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស*ផ្តល់ឱ្យ ។

៣. គម្រោងជាច្រើននៃមូលដ្ឋានទិន្នន័យស្តីពី*ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ* របស់*គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ដែលជាធាតុចូលបានមកតែពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស អាចមិនត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៩-២០១១ ទេ ដោយសារតែក្រសួងនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ មិនបានដឹងពីគម្រោងទាំងនោះ ។ ដូចគ្នានេះដែរ ក្រសួងផែនការមិនស្គាល់គម្រោងជាច្រើននៅក្នុងមូលដ្ឋាន ទិន្នន័យស្តីពី*ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ* ដែលទាក់ទងនឹងក្រុមការងារបច្ចេកទេសផែនការនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ការលុបបំបាត់នូវភាពខុសគ្នាទាំងនេះ គឺជាការងារបន្ទាន់ចំពោះមុខ ។ ការងារនេះ ក៏ជាប្រការចាំបាច់ផងដែរ ដើម្បីធ្វើឱ្យ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* អាចបំពេញនូវការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ចំពោះប្រជាជនកម្ពុជា ដើម្បីបកស្រាយពីការប្រើប្រាស់ជំនួយពីក្រៅប្រទេសដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ*កម្ពុជា* និងដើម្បីតាមដានត្រួតពិនិត្យ "ធនធានសរុប" ដែលនឹងត្រូវចំណាយឱ្យស្របទៅតាមអាទិភាពរបស់*ផយអជ* ។

៤. *ផយអជ* បានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៥.១៧ ថា "ការគាំទ្រថវិកា" អាចជាយន្តការដែលចង់បានជាងគេនៃការគាំទ្រពីបរទេស ។ បន្ថែមលើប្រាក់កម្ចី និងគម្រោងជំនួយបច្ចេកទេសមួយចំនួនរបស់ *មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ធនាគារពិភពលោក* និង *ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី* ដែលត្រូវបានអនុវត្តដោយ*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* វឌ្ឍនភាពបន្ថែមទៀតនៅក្នុងការប្រើប្រាស់យន្តការនេះ បានចាប់ផ្តើមតាមរយៈ ជំនួយដែលមានឈ្មោះថា *ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងប្រតិបត្តិការកំណើន* ដែលបានគាំទ្រដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើនរួមគ្នា ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ភាគច្រើនបំផុតនៃជំនួយពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស នៅតែត្រូវបានគ្រប់គ្រង និងអនុវត្តដោយផ្ទាល់ដោយស្ថាប័នទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការផ្តល់ជំនួយ ។ ដោយឡែក ក្រសួង-ស្ថាប័ននានារបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* មិនដឹងអំពីការងារជាក់ស្តែងដែលកំពុងត្រូវបានអនុវត្ត និងអំពីចំណាយរបស់ការងារទាំងនោះឡើយ ។

៥. សូចនាករតាមដានត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងត្រូវបានអនុវត្ត ដើម្បីតាមដានត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពក្នុងដំណើរការឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅរួមនានា ។ ការបង្កើតឱ្យមានសូចនាករតាមដានត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា សម្រាប់ឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសសម្រេចឱ្យបាននូវ គណនេយ្យភាព ការគ្រប់គ្រង និងសុខុដុមនីយកម្ម គឺជាប្រការចាំបាច់ ដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ដូចគ្នានឹងសូចនាករដទៃទៀត សម្រាប់*រាជរដ្ឋាភិបាល*ដែរ ។

៦. តម្រូវការបន្ទាន់ចំពោះមុខគឺ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀតពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានរបស់ពួកគេឱ្យបានល្អប្រសើរជាងមុនទៅនឹងអាទិភាពរបស់*ផយអជ* និងដើម្បីទាញយកប្រយោជន៍ឱ្យបានច្រើនជាងមុនពីកាលានុវត្តភាពក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេស សំដៅផ្តល់ដំណឹងជូន*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា*អំពីការងាររបស់ពួកគេ និងធ្វើការសម្របសម្រួលឱ្យបានប្រសើរជាមុនក្នុងចំណោមពួកគេ ។

៣. ការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្ម

៩៦. ផ្នែកទាំងបួននៃមុំនេះរបស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ គឺ (១) ការលើកកម្ពស់ផលិតភាពនិងពិពិធកម្មវិស័យកសិកម្ម (រួមទាំង ការបង្កាត់ពូជ សន្តិសុខស្បៀងនិងអាហារូបត្ថម្ភ ការអភិវឌ្ឍជនបទ) (២) កំណែទម្រង់ដីធ្លីនិងការបោសសម្អាតមីន (៣) កំណែទម្រង់ជលផល និង (៤) កំណែទម្រង់ព្រៃឈើ (ដោយ រាប់បញ្ចូលការថែរក្សាបរិស្ថាននិងអភិរក្ស) ។ ប្រការដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៅក្នុងរយៈពេលជាងពីរឆ្នាំកន្លងទៅនេះ រួមមាន : (ក) កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក្នុងការទប់ស្កាត់ការបំផ្លាញធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន (ខ) ការស្តារនិងបង្កើនសក្តានុពលនៃការស្រោចស្រព (គ) លក្ខខណ្ឌអំណោយផលនៃធម្មជាតិ (ឃ) ការធ្វើពិពិធកម្មដំណាំឧស្សាហកម្ម (ង) ការបន្តផ្តល់បណ្ណកម្មសិទ្ធិដីជូនកសិករ និង (ច) ការបន្តលើកកម្ពស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ ។ *យុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់វិស័យកសិកម្មនិងទឹក ឆ្នាំ២០០៦-២០១០* ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយមាន ការចូលរួមនិងការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយ ជាមួយអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធ ហើយ ត្រូវបានអនុម័ត ក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ។

៣.១ ការលើកកម្ពស់ ផលិតភាពនិងពិពិធកម្ម វិស័យកសិកម្ម

៩៧. គោលដៅរួមរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* គឺដើម្បី "ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចតាមរយៈ ការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម" ។ គោលដៅសំខាន់សម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម គឺដើម្បីធានាបាននូវសន្តិសុខស្បៀង បង្កើនចំណូល បង្កើតឱ្យមានការងារធ្វើ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់ប្រជាជនទាំងអស់ តាមរយៈ ការបង្កើនផលិតភាពកសិកម្មនិងការធ្វើពិពិធភាវូបនីយកម្ម និង ការធ្វើពាណិជ្ជ-ភាវូបនីយកម្មវិស័យកសិកម្ម ដោយគិតគូរដល់ ការការពារបរិស្ថានប្រកបដោយចីរភាព និង សន្តិសុខស្បៀង ។

៩៨. *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ២០០៦-២០១០"* ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ *ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ* នៅខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ គឺសំដៅធ្វើឱ្យ សម្រេចបាននូវគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក៏ដូចជា *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០០៦-២០១០* ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ *យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម និងទឹក* ដែលរៀបចំឡើងដោយ *ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះអន្តរស្ថាប័នកសិកម្មនិងទឹក* និងមានការសម្របសម្រួលពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានអនុម័តនៅខែមីនា ឆ្នាំ២០០៧ ។ ប៉ុន្តែ កម្មវិធីលម្អិតសម្រាប់ទូទាំងវិស័យ ដើម្បីអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ កំពុងតែស្ថិតនៅក្នុងដំណើរការសុំការអនុម័ត ហើយរំពឹងថា នឹងហើយរួចរាល់នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១០ នេះ ។

៩៩. *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ឆ្នាំ២០០៦-២០១០* បានកំណត់គោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ ចំនួនប្រាំពីរ សម្រាប់ វិស័យកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដែលមានដូចខាងក្រោម :

- សន្តិសុខស្បៀង ផលិតភាព និងពិពិធកម្មភាវូបនីយកម្ម ។
- បង្កើន និងពង្រឹងប្រព័ន្ធស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ។
- លទ្ធភាពចូលដល់ទីផ្សារនៃផលិតផលកសិកម្ម ។
- ក្របខ័ណ្ឌនៃការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន និងបញ្ញត្តិច្បាប់ ។
- កំណែទម្រង់ដីធ្លី- (ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារដីធ្លី និងលទ្ធភាពទទួលបានដីធ្លីប្រើប្រាស់របស់អ្នកក្រ) ។
- កំណែទម្រង់វិស័យជលផល- (លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ធនធានជលផលប្រកបដោយចីរភាព) ។
- កំណែទម្រង់វិស័យព្រៃឈើ- (ជំរុញការអភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយចីរភាព និងធានាឱ្យមានការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិប្រសើរជាងមុន) ។

១០០. ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រទាំងប្រាំពីរ *ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ* បានរៀបចំកម្មវិធីសកម្មភាពចំនួនប្រាំ ដូចខាងក្រោម :

កម្មវិធីទី ១ : លើកកម្ពស់ផលិតភាព និងធ្វើពិពិធកម្មកសិកម្ម ។

កម្មវិធីទី ២ : លើកកម្ពស់លទ្ធភាពចូលដល់ទីផ្សារនៃផលិតផលកសិកម្ម។

កម្មវិធីទី ៣ : ពង្រឹងស្ថាប័ន ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ។

កម្មវិធីទី ៤ : គ្រប់គ្រងធនធានជលផលប្រកបដោយចីរភាព ។

កម្មវិធីទី ៥ : គ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើប្រកបដោយចីរភាព ។

១០១. សមិទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែល *ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ* សម្រេចបាន រួមមាន : ការបង្កើនផ្ទៃដីដាំដុះដំណាំកសិកម្ម ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវ ទិន្នផលក្នុងមួយហិកតា តំបន់ឡូត៍នេសាទ និងតំបន់ឡូត៍ នេសាទសម្រាប់សហគមន៍នេសាទ ត្រីនេសាទបាន (ពីគ្រប់ប្រភព) ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ និង ភាគរយនៃផ្ទៃដីដែលបានដាំដុះព្រៃឈើឡើងវិញ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្ម សម្រេចបានសមិទ្ធផលជាច្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ជាពិសេស ការលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្ម ក្នុងផ្នែកសំខាន់ៗដែលរួមមាន :(១) ការអភិវឌ្ឍពូជដំណាំអតិផលខ្ពស់ និងគុណភាពល្អ (២) វិធីសាស្ត្រក្នុងការរៀបចំដី (៣) ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់កាកសំណល់ដំណាំគម្រប (៤) ការគ្រប់គ្រងជីជាតិដី និងការប្រើប្រាស់ជីខនិជជីសរីរាង្គ (៥) ការកំណត់ពេលវេលាច្រូតកាត់ និង វិធីសាស្ត្រហាលសម្ងួតនិងទុកដាក់ផលដំណាំ ។ ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ឆ្នាំ ២០០៩ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍ នៅក្នុងវិស័យនេះ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសំខាន់ៗមួយចំនួន ត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើង ដែលក្នុងនោះរួមមាន :

- *ច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងពូជដំណាំ និងសិទ្ធិអ្នកបង្កាត់ពូជដំណាំ ។*

- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងភ្នាក់ងារសុខភាពសត្វភូមិ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យសត្វ និង ផលិតផលមានដើមកំណើតពីសត្វ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសត្តឃាតដ្ឋាន និងការត្រួតពិនិត្យ អនាម័យសត្វ និងផលិតផលសត្វសាច់ ។*
- *ច្បាប់ស្តីពី ជលផល ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍នេសាទ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ប្រភេទផលិតផលជលផលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី នីតិវិធីនៃការវិនិយោគ ការដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ឬ ការជួលតាមការព្រមព្រៀង និង ការបង់ថ្លៃឈ្នួលនេសាទ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការតែងតាំងសមាសភាពរបស់អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃអាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយទំនាស់ដីធ្លី ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិលើ ប្រភេទសត្វនិងរុក្ខជាតិព្រៃ ដែលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី យថាប្រភេទនៃ ផលនិងអនុផលព្រៃឈើ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញ-នាំចូល ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការចាត់ថ្នាក់ព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ការធ្វើអនុបយោគ ការប្រគល់អាណត្តិកាន់កាប់នៅ តំបន់ដីរីផុង ឃុំត្រពាំងភ្លាំង ស្រុកឈូក និង ឃុំស្ទឹងកែវ ស្រុកកំពត ខេត្តកំពត ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការបង្កើតតំបន់គ្រប់គ្រងនិងអភិរក្ស ដែនបម្រុងសត្វក្រៀលនិងសត្វស្លាបផ្សេងៗទៀត នៅបឹងព្រែកល្ពៅ ស្រុកបូរីជលសា និង ស្រុកកោះអណ្តែត ខេត្តតាកែវ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការកាត់ផ្ទៃដីចេញពីតំបន់ព្រៃការពារ សម្រាប់អភិរក្សធនធានសេនេទិករបស់រុក្ខជាតិនិងសត្វព្រៃ ក្នុងខេត្តមណ្ឌលគិរី ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី វិធាននៃការផ្តល់សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីសម្បទានរបស់រដ្ឋសម្រាប់ដាំឈើ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការកែសម្រួលអគ្គនាយកដ្ឋាននៃក្រសួងទៅជាអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ការដំឡើង រដ្ឋបាលព្រៃឈើ រដ្ឋបាលជលផលឱ្យមានថ្នាក់ស្មើ អគ្គនាយកដ្ឋាន ការតំឡើង នាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្ត្រ និងកែលម្អដីកសិកម្មឱ្យទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងការកែសម្រួលអគ្គនាយកដ្ឋានចំការកៅស៊ូ ទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការបង្កើតតំបន់ព្រៃការពារសម្រាប់លំហែកម្សាន្ត និងកីឡាប្រមាញ់អូរយ៉ាដាវ ខេត្តរតនគិរី ។*
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការបង្កើតនិងអភិរក្ស តំបន់ព្រៃការពារនិងជីវៈចម្រុះ "សីមា" នៅ ខេត្តមណ្ឌលគិរី និងខេត្តក្រចេះ ។*

១០២. ទន្ទឹមនឹងការរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនផលិតភាពដំណាំ បច្ចេកវិទ្យាទាំងនេះ ក៏បានរួមចំណែកផងដែរ ក្នុងការធ្វើពិពិធកម្មដំណាំ តាមប្រព័ន្ធកសិកម្ម ដោយបានប្រែក្លាយពី ការធ្វើដំណាំស្រូវតែមួយមុខក្នុងមួយឆ្នាំ មកជាការដាំដំណាំចម្រុះនិងការចិញ្ចឹមសត្វ ដោយធ្វើការកំណត់នូវ ប្រភេទដី ប្រភេទដំណាំ ពេលវេលា និងវិធីសាស្ត្រដាំដុះសមស្រប នៅមុននិងក្រោយពេលដាំដុះស្រូវវស្សា ក៏ដូចជា ការកំណត់នូវប្រភេទដំណាំឆ្លាស់សម្រាប់តំបន់ចម្ការជាដើម ។ លើសពីនេះទៀត *ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ* បានថែរក្សាអភិរក្សពូជស្រូវ ចំនួន ២.៥៥៧ បញ្ជីក និងបានកំណត់នូវ ពូជស្រូវដែលធន់ទ្រាំទៅនឹង ទឹកជំនន់ ការរាំងស្ងួត និងមមាចត្នោត ព្រមទាំង បានចាប់ផ្តើមធ្វើការអភិរក្សពូជដំណាំ ផ្សេងៗទៀត ដូចជា ចេក ដំឡូងមី ម្ទេស និងល្ហុង ជាដើម ដើម្បីធានាការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាពនូវ ធនធានធម្មជាតិរបស់ប្រទេស*កម្ពុជា* ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការផ្សព្វផ្សាយនូវចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យាទាំងនេះ ត្រូវបានលើកកម្ពស់ តាមរយៈ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាង ការស្រាវជ្រាវ និងការផ្សព្វផ្សាយតាមរូបភាព ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស ក្នុងនោះរួមមាន ទិវាស្រែកសិករ សិក្ខាសាលាសន្និបាត សន្និសីទ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លីនិងមធ្យម ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ។

១០៣. ក្នុងអំឡុងពេលពី ឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ឆ្នាំ២០០៨ ផលិតផលកសិកម្ម មានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដោយស្ថាប័នជំនាញពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ បានខិតខំប្រឹងប្រែង ធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់របស់កសិករ ក្នុងការដាំដុះការថែទាំ និងការប្រមូលផល ដំណាំ និង ធ្វើឱ្យមានការកើនឡើងសមត្ថភាពស្រោចស្រពផលដំណាំ រួមជាមួយនឹងកត្តា អំណោយផលពីធម្មជាតិ ។ ចំណែកនៃវិស័យកសិកម្មក្នុង *ផសស* សរុប មាន ៥,៥ ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ៥.០ ភាគរយ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ និង ៥,៧ ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៨ ។ នៅឆ្នាំ២០០៨ ផ្ទៃដីដាំដុះដំណាំស្រូវសរុបមានប្រមាណ ២,៦១ លានហិកតា ដោយទទួលបាន ផលស្រូវប្រមាណ ៧,១៥ លានតោន ដោយមានទិន្នផលស្រូវមធ្យម ២,៧៤ តោន ក្នុងមួយហិកតា ហើយមាន ផលិតផលលើស គិតជាអង្ករ ប្រមាណ ២,០២ លានតោន ។

១០៤. នៅក្នុងអំឡុងពេលពី ឆ្នាំ២០០៤ ដល់ ឆ្នាំ២០០៨ ផលិតកម្មសត្វ មានការកើនបង្គួរ ហើយ ចំនួនសត្វគោ-ក្របី មានការកើនឡើងប្រមាណ ២,៥ ភាគរយ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ចំនួនសត្វជ្រូក មានការថយចុះ ពី ២,៤២ លានក្បាលនៅឆ្នាំ២០០៤ មកនៅត្រឹមតែ ២,២១ លានក្បាល នៅឆ្នាំ២០០៨ ដោយសារ ការកើនឡើងនៃលំហូរចូលនូវផលិតផលសត្វជ្រូក ពីបណ្តាប្រទេសជិតខាង ។ ការរួមចំណែករបស់អនុវិស័យចិញ្ចឹមសត្វក្នុងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ មានការកើនឡើងជាលំដាប់ ហើយមានអត្រាប្រមាណ ៤ ភាគរយ ។ អនុវិស័យនេះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឱ្យមានការកើនឡើងដើម្បីឆ្លើយតបបានទៅនឹង តម្រូវការក្នុងស្រុក សំដៅលើកកម្ពស់ស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ និង សំដៅបម្រើដល់ឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ ។ ការងារដែលជាអាទិភាពខ្ពស់របស់*ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ* រួមមាន : (១) ការកសាងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនិងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស (២) *ការកាត់បន្ថយ*អត្រាសត្វឈឺនិងស្លាប់ (៣) ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសុខភាពសាធារណៈ ជាពិសេស បញ្ហាសុខភាពដែលពាក់ព័ន្ធ

និងជំងឺមានប្រភពមកពីសត្វនិងបញ្ហាសុវត្ថិភាពម្ហូបអាហារ (៤) ការជំរុញផលិតកម្មចំណីសត្វ (៥) ការកែលម្អគុណភាពពូជសត្វ (៦) ការជំរុញការកែច្នៃលាមកសត្វដើម្បីការផលិតជីវឧស្ម័ន (៧) ការបង្កើននិងការពង្រឹងការស្រាវជ្រាវនិងការផ្សព្វផ្សាយ អំពីការងារផលិតកម្មសត្វនិងបសុព្យាបាល (៨) ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្តល់ឥណទានដល់ផលិតកម្មសត្វ (៩) ការលើកទឹកចិត្តដល់ការវិនិយោគលើការចិញ្ចឹមសត្វនិងបសុព្យាបាល និង (១០) ការជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់ទីផ្សារសត្វនិងផលិតផលដែលមានប្រភពពីសត្វ ។

១០៥. ទោះបីជាមានវឌ្ឍនភាព ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើក៏ដោយ ក៏ វិស័យនេះ នៅតែជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម :

- បញ្ហាប្រឈមក្នុងផលិតកម្មកសិកម្ម រួមមាន (១) ការបង្កើនផលិតភាពដំណាំស្រូវនិងដំណាំផ្សេងៗទៀត (២) ការបង្កើននិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធភាពទទួលបាន សេវាផ្សព្វផ្សាយ ឥណទាន និង កត្តាផលិតកម្ម (៣) ការបង្កើនការស្រោចស្រព (៤) ការធានាឱ្យមានផលប្រយោជន៍ប្រសើរជាងមុនសម្រាប់កសិករ តាមរយៈ ការរកទីផ្សារ និង (៥) កង្វះការយល់ដឹងរបស់កសិករ ក្នុងការប្រើប្រាស់កត្តាផលិតកម្មកសិកម្ម ការគ្រប់គ្រងបច្ចេកទេស និងការកែលម្អដី ។
- ការបង្កើតឧបករណ៍ផ្នែកច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិសមស្រប និងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តច្បាប់សម្រាប់ការតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យកត្តាផលិតកម្មកសិកម្ម និង ការគ្រប់គ្រងដីកសិកម្មនិងដីជាតិដី ដូចជា *ច្បាប់ស្តីពីដីកសិកម្ម* ដែលកំណត់នូវតំបន់ដីដែលត្រូវរក្សាទុកសម្រាប់ ផលិតកម្មកសិកម្មនិងការគ្រប់គ្រងដីជាតិដីឱ្យបានល្អ ។
- បញ្ហាប្រឈមនៅក្រោយពេលប្រមូលផល រួមមាន (១) ការកែលម្អការគ្រប់គ្រងក្រោយពេលប្រមូលផល (២) ការជំរុញទីផ្សារក្នុងស្រុក និងទីផ្សារនាំចេញសម្រាប់កសិផល (រួមមាន អង្ករ ផ្លែឈើ និង បន្លែ) (៣) ការជំរុញកសិ-ឧស្សាហកម្ម រួមមាន ការកែច្នៃក្រោយពេលប្រមូលផល ការកែលម្អគុណភាពនៃស្តង់ដារកសិផល ការបង្កើតសមាគមកសិករដើម្បីបង្កើនអំណាចតថ្លៃ (៤) ការប្រើប្រាស់ឱ្យអស់លទ្ធភាពនូវដីធ្លី និងធនធានផ្សេងៗទៀត និង (៥) ការលើកទឹកចិត្តនិងការបង្កើន នូវការវិនិយោគនិងការចូលរួមរបស់ផ្នែកឯកជន ។
- បញ្ហាប្រឈមក្នុងការផ្តល់ការគាំទ្រដល់កសិករ រួមមាន (១) បង្កើតយន្តការនានានៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ដែលអាចផ្តល់បច្ចេកទេសនិងសេវាកម្មដល់កសិករផ្ទាល់ (២) ការជំរុញកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន (៣) ការជំរុញការរៀបចំបង្កើតអង្គការនានា សម្រាប់កសិករ ដើម្បីធ្វើជាដៃគូដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ជាមួយផ្នែកឯកជន ។

១០៦. ផលិតកម្មសត្វនៅកម្ពុជា ត្រូវបានទទួលរងផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ដែលបណ្តាលមកពី :

- ការគំរាមកំហែងផ្សេងៗពី ការរាលដាលជាសាកលនៃជំងឺឆ្លងសត្វដ៏កាចសាហាវផ្សេងៗ ជាពិសេស ជំងឺផ្តាសាយបក្សី និងជំងឺផ្តាសាយប្រភេទថ្មី និង ពីគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ដូចជា ខ្យល់ព្យុះ*កេតសាណា* ដែលបានធ្វើឱ្យមានការបាត់បង់នូវធនធាន និង ជីវិតមនុស្ស-សត្វ ជាច្រើន ។
- ធនធាន សម្រាប់ទប់ស្កាត់ការរាលដាលនៃជំងឺឆ្លងសត្វ និងសម្រាប់ការពារនិងថែទាំសុខភាពសត្វ នៅមានកម្រិត នៅឡើយ ។
- ការស្ទាក់ស្ទើររបស់វិនិយោគិនមួយចំនួន ក្នុងការវិនិយោគលើផលិតកម្មសត្វ ក្រោយពេលមានជំងឺផ្តាសាយបក្សី និង ឥទ្ធិពលនៃផលិតផលសត្វ នាំចូលពីក្រៅប្រទេស ។
- ពុំទាន់មានការប្រកួតប្រជែងក្នុងទីផ្សារសត្វ និងចំណីសត្វ ដែលធ្វើឱ្យចំណីសត្វមានតម្លៃខ្ពស់ ។
- ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ពាក់ព័ន្ធនឹងអនុវិស័យនេះ ពុំទាន់បានរៀបចំឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងពេញលេញ សម្រាប់ការអនុវត្ត ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៅឡើយ ។

៣.២ គំណែទម្រង់ដីធ្លី និង ការបោសសម្អាតមីន

១០៧. ដី គឺជាប្រភពធនធានដ៏មានតម្លៃរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ។ គោលនយោបាយរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* គឺធានាថា ដីទាំងអស់ត្រូវបាន គ្រប់គ្រង រៀបចំប្រើប្រាស់ និងបែងចែក ប្រកបដោយសមធម៌ តម្លាភាព ប្រសិទ្ធភាព និង ចីរភាព ដើម្បីរួមចំណែកធ្វើឱ្យសម្រេចបាន ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ការធានាសន្តិសុខស្បៀង ការការពារបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ កិច្ចការពារជាតិ និងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ក្នុងបរិបទសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ ។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ស្តីពីគោលនយោបាយដីធ្លី បានលើកឡើងពីបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹង *រដ្ឋបាលដីធ្លី* (ដើម្បីបញ្ជាក់ និងកត់ត្រានូវម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀត លើដីធ្លី) *ការគ្រប់គ្រងដី* (ដើម្បីធានាថាដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព) និង *ការបែងចែកដីធ្លី* (ដើម្បីបែងចែកដីរដ្ឋ សម្រាប់គោលបំណង សាធារណៈ និង ឯកជន តាមរូបភាពមួយ ដែលមានតម្លាភាព សមធម៌ មានលក្ខណៈវិមជ្ឈការ និង មានភាពយុត្តិធម៌) ។

១០៨. នៅក្នុងផ្ទៃដីសរុបប្រមាណ ១៨.១លានហិកតា ផ្ទៃដីដែលគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋមានប្រមាណ ១៤.៥លានហិកតា និងគ្រប់គ្រងដោយឯកជនមានប្រមាណ ៣.៦លានហិកតា (ស្មើនឹង ២០ភាគរយ) ។ *ច្បាប់ភូមិបាល* បានបញ្ជាក់លម្អិតអំពី ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី ការប្រើប្រាស់ដីធ្លី និង ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ។ *ច្បាប់ភូមិបាល* នេះ បានបែងចែកកម្មសិទ្ធិជាបីប្រភេទ គឺ :

- *កម្មសិទ្ធិសាធារណៈ* រួមមាន កម្មសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈរបស់រដ្ឋ និង កម្មសិទ្ធិលើទ្រព្យឯកជនរបស់រដ្ឋ ។ កម្មសិទ្ធិសាធារណៈ គឺជាទ្រព្យដែលមិនអាចលក់ដូរបានឡើយ ហើយកម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យទាំងនោះ

មិនអាចកំណត់អាជ្ញាយុកាលបានទេ ពោលគឺត្រូវគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់ ក្នុងគោលបំណងសាធារណៈ ដូចជា អគាររបស់រដ្ឋ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ឬផលប្រយោជន៍បរិស្ថាន (ការអភិរក្ស ព្រៃធម្មជាតិ ស្ទឹង បឹង ទន្លេ ដីឆ្នេរសមុទ្រ និងផ្សេងៗទៀត) ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលទ្រព្យនោះបាត់បង់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ អាច ត្រូវបញ្ចូលជាទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋ តាមរយៈ*ច្បាប់អនុបយោគ* ។ រីឯ កម្មសិទ្ធិឯកជនរបស់រដ្ឋ រួមមាន ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច (ដីសម្រាប់ ការដាំដុះទ្រង់ទ្រាយធំ ការធ្វើកសិដ្ឋានជាលក្ខណៈ ពាណិជ្ជកម្ម ការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែ) និង ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ។

- *កម្មសិទ្ធិសមូហភាព* រួមមាន កម្មសិទ្ធិលើទ្រព្យទីអារាម និងកម្មសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ។
- *កម្មសិទ្ធិឯកជន* រួមមាន កម្មសិទ្ធដែលត្រូវគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលម្នាក់ៗ ជាលក្ខណៈឯកត្តជនឬនីតិបុគ្គល ។

១០៩. *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ទទួលស្គាល់ថា កំណែទម្រង់ដីធ្លីមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ ការលើកកម្ពស់ ស្ថិរភាពសង្គម ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារដីធ្លីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ចីរភាពបរិស្ថាន និងសម្រាប់ការបង្កើន ផលិតកម្ម កសិកម្ម តាមរយៈ ការផ្តល់បណ្ណកម្មសិទ្ធិជូនប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេស ជូនដល់ប្រជាកសិករដែលកំពុងធ្វើការដាំដុះ លើដីធ្លី ដែលពួកគាត់កំពុងកាន់កាប់ ។ ការផ្តល់បណ្ណកម្មសិទ្ធិជូនប្រជាពលរដ្ឋ មានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ដី ជាពិសេស ការគ្រប់គ្រងដីកម្មសិទ្ធិរដ្ឋ ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាព ក្នុងការកាន់កាប់ដីធ្លី តាមរូបភាពមួយ ដែលមាន តម្លាភាព និង សមធម៌ ព្រមទាំង ដើម្បីបន្តកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដោយជួយឱ្យប្រជាពលរដ្ឋអាចមានលទ្ធភាព ប្រើប្រាស់ទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ដោយប្រើប្រាស់បណ្ណកម្មសិទ្ធិជាវត្ថុបញ្ចាំ ក្នុងការខ្ចីបុល ។ តាមការប៉ាន់ស្មាន ក្នុងឆ្នាំ២០០១ ក្បាលដីជាទ្រព្យឯកជន នៅទូទាំងប្រទេស ដែលត្រូវធ្វើការចុះ បញ្ជី សរុបមានប្រមាណ ៦ ទៅ ៧លាន ក្បាលដី ។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានកំណត់ រយៈពេល ១៥ឆ្នាំ ដើម្បីជំរុញការចុះបញ្ជីក្បាលដីទាំងនោះ នៅក្រោម *កម្មវិធីកំណែទម្រង់ដីធ្លី* មួយ ដែលប្រមូល ផ្តុំលើការពង្រឹងអនុវិស័យចំនួន ៣ គឺ *រដ្ឋបាលដីធ្លី ការរៀបចំដែនដី* និង *ការបែងចែកដីធ្លី* ។ ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធី ផែនការ ៥ឆ្នាំ លើកទី១ សម្រាប់ដំណាក់កាលឆ្នាំ ២០០២-២០០៧ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីធ្វើការចុះបញ្ជីដី ឱ្យបាន ១លានក្បាលដី ។

១១០. *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ដល់កំណែទម្រង់ដីធ្លី សម្រាប់ ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយចីរភាព ។ អាទិភាពនោះ ផ្តោតលើ ការពង្រឹងសុវត្ថិភាពនៃការកាន់កាប់ ដីធ្លី ទាំងដីរដ្ឋ ដីឯកជន និង ដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច តាមរយៈ ការចុះបញ្ជីដីធ្លីជាប្រព័ន្ធ និងដាច់ដោយដុំ ដើម្បីផ្តល់បណ្ណកម្មសិទ្ធិ ជូន ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ស្ថាប័ន និង សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិចដែលមានសិទ្ធិកាន់កាប់ ។ ដើម្បីពង្រឹងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ និងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវ *ច្បាប់ភូមិបាល ត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងអនុម័តដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ជា* បន្តបន្ទាប់ ដែលក្នុងនោះ រួមមាន ៖

- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការគ្រប់គ្រង ដីរដ្ឋ* ។
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច* ។
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី នីតិវិធីនៃការធ្វើ ផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុង ឃុំ-សង្កាត់* ។
- *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់អគារសហកម្មសិទ្ធិ* ។
- *សារាចរស្តីពី ការកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់* ។
- *ប្រកាសរួមស្តីពី ការកំណត់អត្តសញ្ញាណកម្ម ការចាត់ថ្នាក់ និង ការគូសផែនទី ដីរដ្ឋ* ។
- *ប្រកាសរួមស្តីពី យន្តការសម្រាប់ការផ្តល់សេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ដល់កសិករប្រើប្រាស់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ច* ។
- *សេចក្តីណែនាំរួមស្តីពី ការពង្រឹងការងាររបស់គណៈកម្មការសុរិយោដី នៅគ្រប់កម្រិត* ។
- *សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី ការផ្តល់សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដល់ជនបរទេស* (កំពុងសុំការអនុម័តពីស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ) ។

១១១. សមិទ្ធផលធំៗជាច្រើន ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងការផ្តល់បណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ។ បណ្ណចំនួន ១ ៦៦៤ ២៩៧ ត្រូវបានផ្តល់ជូនប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងនោះមាន ៣/៤ ជាដីនៅតំបន់ជនបទ និង ១/៤ ជាដីតំបន់ទីក្រុង ទីប្រជុំជន ហើយ បណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីចំនួន ១០៧០ ៦៦៥ ត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈ ការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និង៥៩៣ ៦៤៥ បណ្ណ តាមរយៈការចុះបញ្ជីមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ពោលគឺ ប្រមាណ ២៣ភាគរយ ទៅ ២៤ភាគរយ នៃចំនួនក្បាលដីឯកជនសរុបទូទាំងប្រទេសត្រូវបានចុះបញ្ជី ។ ចំណុចដៅដែលកំណត់នៅក្នុង *គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា* សម្រាប់ឆ្នាំ២០១០ គឺការចុះបញ្ជីដីឱ្យបាន ៣២ភាគរយ ដែលក្នុងនោះមាន ២៤ភាគរយ ជាដីដែលត្រូវកាន់កាប់ដោយប្រជាកសិករ ហើយ ៦៥ភាគរយ ដល់ឆ្នាំ២០១៥ ដែលក្នុងនោះ ៤៨,៧៥ភាគរយ ជាដីដែលត្រូវកាន់កាប់ដោយប្រជាកសិករ ។ ក្នុងចំណោមបណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លី ដែលបានផ្តល់ជូនរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ មាន ៧០ភាគរយជាប្រភេទទ្រព្យរួមប្តីប្រពន្ធ ២០ភាគរយជាទ្រព្យផ្ទាល់របស់ស្ត្រី ៥ភាគរយជាទ្រព្យផ្ទាល់របស់បុរស និង ៥ភាគរយផ្សេងទៀត ជាទ្រព្យផ្ទាល់របស់ទីអារាម ។ ដើម្បីពង្រឹងរដ្ឋបាលដីធ្លីឱ្យដំណើរការប្រកបដោយតម្លាភាព ប្រសិទ្ធភាព និងក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយផ្នែកឯកជន ក្នុងការវាស់វែងនិងការវាយតម្លៃថ្លៃដី *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បាននិងកំពុងជំរុញការរៀបចំនូវក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយច្បាប់មួយ ដែលក្នុងនោះរួមមាន : *ច្បាប់ស្តីពីការវាស់វែងនិងផែនទី* ច្បាប់ស្តីពីការផ្តល់សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដល់ជនបរទេស *គោលនយោបាយវាយតម្លៃថ្លៃដីនិងផែនទីថ្លៃដី* ការធ្វើវិសោធនកម្ម *ច្បាប់ភូមិបាល* លើចំណុច "*ការចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុ*" ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង *ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី* និង *ក្រមរដ្ឋប្បវេណី* ។ល។

១១២. ចំពោះការចុះបញ្ជីដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ជាកម្មសិទ្ធិសមូហភាពរបស់សហគមន៍ នៅក្នុងតំបន់អនុវត្តសាកល្បងចំនួនបីសហគមន៍ ក្រុមការងារបានបញ្ចប់ដំណាក់កាលនៃការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដី និង ការកំណត់

ព្រំប្រទល់ដី ដោយបានធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ពីបញ្ហាព្រំប្រទល់ដី ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ។ ការងារក្នុងជំហានបន្ទាប់ គឺ ការឈានទៅបោះបង្គោលទីតាំង និង ការបញ្ចប់ជាស្ថាពរនូវការចុះបញ្ជីតំបន់សាកល្បងទាំង ៣ នេះ នៅដើម ឆ្នាំ២០១០ ក៏ដូចជា ការបន្តអនុវត្ត*អនុក្រឹត្យលេខ ៨៣ អនក្រ.បក ស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច* សម្រាប់សហគមន៍ដែលមានការទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការរួចហើយ ក្នុងក្របខណ្ឌទូទាំងប្រទេស ជាពិសេស សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច នៅខេត្តមណ្ឌលគិរី និងខេត្តរតនៈគិរី ។

១១៣. នៅក្នុងការងារដោះស្រាយវិវាទដីធ្លី ដែលមានចំនួនសរុប ៥១៩៣ ករណី *គណៈកម្មាធិការសុរិយោដី* គ្រប់ថ្នាក់ បានសម្រេចលទ្ធផលការងារ ដូចខាងក្រោម :

- វិវាទចំនួន ១៨១០ ករណី ពាក់ព័ន្ធនឹង ៨៥៦០ គ្រួសារ និង ផ្ទៃដីទំហំ ៣០៥៧.២ ហិកតា ត្រូវបានដោះស្រាយ ជាស្ថាពរ ។
- សំណុំរឿងដែលបានដកពាក្យបណ្តឹងវិញ មានចំនួន ២៧២ ករណី ។
- វិវាទចំនួន ១៣៦៩ ករណី មិនត្រូវបានទទួលយកមកដោះស្រាយទេ ដោយសារ មិនមានលក្ខណៈសមស្របទៅតាមយុត្តាធិការរបស់ *គណៈកម្មការសុរិយោដី* ។
- វិវាទចំនួន ១ ៧៤២ ករណី ត្រូវបានព្យួរទុកមិនទាន់ដោះស្រាយ ។

១១៤. ចំនួនករណីវិវាទដែលត្រូវបានបញ្ជូនមក *គណៈកម្មាធិការសុរិយោដី* បានថយចុះ ពីមួយឆ្នាំ ទៅ មួយឆ្នាំ ប្រមាណ ២០ ភាគរយ ហើយ ការដោះស្រាយ មានការកើនឡើងជិត ៥៦ ភាគរយ ។ តាមរយៈនីតិវិធីដោះស្រាយវិវាទចល័ត សំណុំរឿងវិវាទដីធ្លី ដែលកកស្ទះនៅស្រុកចំនួន ១០ (*ស្រុក មេមត់ ពញាក្រែក ជើងព្រៃ កោះសូទិន ស្ទឹងត្រង់ ពាមជរ បារាយណ៍ ប៉ោយប៉ែត ឈូក និង ក្រុងបាត់ដំបង*) ត្រូវបានដោះស្រាយបញ្ចប់ ទាំងស្រុង ។

១១៥. ដើម្បីពង្រឹង*ការរៀបចំដែនដី* ដំណើរការកសាង ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ និងក្របខ័ណ្ឌលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យនេះ ដូចជា *គោលនយោបាយរៀបចំដែនដី គោលនយោបាយជាតិស្តីពីលំនៅឋាន សារាចរណែនាំស្តីពីនីតិវិធីដោះស្រាយសំណង់បណ្តោះអាសន្នក្នុងទីក្រុងឬទីប្រជុំជន* និង *ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់* កំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ។ ដើម្បីជំរុញការអនុវត្តនូវដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ការប្រើប្រាស់ដីនៅទីក្រុងនិងទីប្រជុំជន *ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់* បាននិងកំពុងផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស ដល់អាជ្ញាធររដ្ឋបាល រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដើម្បីប្រមូល ផ្ទៀងផ្ទាត់ វិភាគ និងពិភាក្សាពិគ្រោះយោបល់លើទិន្នន័យ ពីខេត្តចំនួន ១០ និងពីគ្រប់ភាគីពាក់ពន្ធ័ សម្រាប់ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីនៅទីក្រុងនិងទីប្រជុំជននិងខេត្ត ។ ជាលទ្ធផល ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី សម្រាប់ *ក្រុងស្ទឹងហាវ* និង *ក្រុងបាវិត* ត្រូវបានបញ្ចប់ជាស្ថាពរ ដោយឡែក សម្រាប់ *ក្រុងក្រចេះ ក្រុងអ្នកលឿង*

និង *ក្រុងអន្លង់វែង* កំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការពិភាក្សាបញ្ចប់ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការរៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លី សម្រាប់ក្រុងផ្សេងៗទៀត កំពុងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាល នៃការបន្តប្រមូលទិន្នន័យ ពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។ ជាមួយគ្នានេះ ប្លង់យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ *រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តកែប ខេត្តកំពង់ចាម* និង ខេត្តមួយចំនួនទៀត ដែលមានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច ក៏កំពុងត្រូវបានធ្វើការការសិក្សាបញ្ចប់ និង ត្រូវបានចាត់ចែងជាបន្តទៀតសម្រាប់ការអនុម័ត ។

១១៦. *រាជរដ្ឋាភិបាល* បាននិងកំពុងអនុវត្តគោលនយោបាយបែងចែកដី ដល់ ប្រជាជនក្រីក្រ និងគ្រួសារកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធកំពុងឈរជើងការពារទឹកដីនៅភាគខាងលិចនិងពាយ័ព្យនៃប្រទេស ដែលគ្មានដីនិងខ្វះដី តាមរយៈកម្មវិធីផ្តល់សម្បទានដីសង្គមកិច្ច ដែលផ្តួចផ្តើមដោយថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ *ផយអជ ២០០៦-២០១០* បានកំណត់ផ្តល់ដី ដល់គ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ដែលគ្មានដី ចំនួន ១០ ០០០គ្រួសារ នៅក្រោមកម្មវិធីនេះ ។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវចំណុចដៅនេះ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានដាក់ចេញនូវ*សារាចរណែនាំស្តីពីផែនការបែងចែកសម្បទានដីសង្គមកិច្ច* ដោយតម្រូវឱ្យរាជធានីនិងខេត្តនីមួយៗរកដី ដើម្បីធ្វើផែនការអនុវត្តឱ្យបានចំនួន ៤១៦ គ្រួសារក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងស្មារតីនេះ ខេត្តចំនួន ១២ បានកំណត់រួចហើយ នូវមុខសញ្ញាដី សរុបទំហំ ៣៦ ៩១៧ ហិកតា និងមុខសញ្ញាគ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រគ្មានដី ចំនួន ១៤ ៧៩១ គ្រួសារ ។ នៅក្នុងចំណោមខេត្តទាំងនេះ ខេត្តដែលបានអនុវត្តការបែងចែកដីរួចហើយ រួមមាន :

- *ខេត្តកំពង់ចាម* : ផ្ទៃដីទំហំ ៨៦៣,៦៥ ហិកតា ដល់ ២៤៦ គ្រួសារក្រីក្រ ។
- *ខេត្តក្រចេះ* : ផ្ទៃដីទំហំ ៣៩០៦ ហិកតា ដល់ ២៤៦ គ្រួសារក្រីក្រ និងបន្តពិនិត្យផ្តល់ដល់ ៣៥០ គ្រួសារទៀត ។
- *ខេត្តឧត្តរមានជ័យ* : ផ្ទៃដីដោះមីនរួច ទំហំ ១២៩ ហិកតា ដល់ ៩៥ គ្រួសារក្រីក្រ ។
- *ខេត្តកំពត* : ផ្ទៃដីទំហំ ១ ០១៩ ហិកតា ដល់ ៣១៧ គ្រួសារអតីតយុទ្ធជនពិការក្រីក្រ ។
- *ខេត្តកំពង់ចាម* : ផ្ទៃដីទំហំ ១៥៥ ហិកតា ដល់ ១០០ គ្រួសារក្រីក្រ ។
- *ខេត្តព្រះវិហារ* : ផ្ទៃដីទំហំជាង ១៨០០០ ហិកតា ដល់គ្រួសារកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធនិងប្រជាពលរដ្ឋនៅតំបន់ប្រាសាទព្រះវិហារ តំបន់ភាគខាងលិច និងតំបន់ពាយ័ព្យនៃប្រទេសតាមបណ្តោយព្រំដែន*កម្ពុជា-ថៃ* សរុបចំនួន ១ ៨០២ គ្រួសារ ដោយរៀបចំជាភូមិអភិវឌ្ឍន៍ថ្មី (*ជាកម្មវិធីផ្តួចផ្តើមដោយថ្នាក់ជាតិ*) ។

១១៧. ទោះបីជាមានវឌ្ឍនភាពដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់ក៏ដោយ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលទាមទារឱ្យមាននូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នា ដើម្បីបង្កើនទំនុកចិត្តរបស់ប្រជាជន លើការងារគ្រប់គ្រងដីធ្លី :

- ការកសាងវប្បធម៌នៃការចុះបញ្ជី និងការពង្រឹងជំនឿរបស់ប្រជាពលរដ្ឋលើប្រព័ន្ធសុរិយោដី គឺជាប្រការចាំបាច់ដែលត្រូវធ្វើឡើង តាមរយៈ ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃ ការផ្តល់សេវាផ្នែក

សុរិយោដី និងសេវាពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសំណង់ ដែលត្រូវអនុវត្តតាមរូបមន្តច្រកចេញ-ចូលតែមួយ ដែលមាន តម្លាភាព គណនេយ្យភាព ភាពឆាប់រហ័ស តម្លៃថោក និង ភាពត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ ក៏ដូចជា ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវ អត្រាសម្រាប់វាយតម្លៃពន្ធប្រថាប់ត្រាលើការចុះបញ្ជីបន្ត ដោយបង្កើតឡើងដោយមានការចូលរួម នូវ ប្រព័ន្ធវាយតម្លៃថ្លៃដី ផែនទីថ្លៃដី និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានដីធ្លីមួយ ដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន និងដឹងឮជាសាធារណៈ និងសមស្របទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៃសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋាននីមួយៗ មុននឹងឈានទៅធ្វើ ការប្រមូលពន្ធលើដីធ្លីនិងផ្ទះសម្បែង ដែលចាប់ពីឆ្នាំ២០១០ និង ការប្រមូលពន្ធលើដីធ្លីទាំងឡាយដែលមិនមែនជាដីកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសាររបស់ប្រជាកសិករ ។

- ជំរុញល្បឿនដោះស្រាយវិវាទដីធ្លី ជាពិសេស វិវាទពហុភាគី ដោយបង្កើត*ក្រុមដោះស្រាយវិវាទដីធ្លីចល័ត* នៅក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ទាំងឡាយណា ដែលមានវិវាទកកស្ទះច្រើន និងបង្កើនល្បឿនចុះបញ្ជីដីធ្លី តាមរយៈនីតិវិធីទាំងពីរ នៅក្នុងតំបន់ដែលមានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេស ដីដែលគ្មានទំនាស់ ។
- ជំរុញដំណើរការនៃ ការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ និងការបែងចែក ដីរដ្ឋ តាមរយៈ នីតិវិធីដែលមាន តម្លាភាព សមធម៌ ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព ដោយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ របស់គ្រប់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលមានអាណត្តិកាន់កាប់ដីរដ្ឋនៅរាជធានី និងគ្រប់ខេត្ត ដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍មួយចំនួន ដូចជា ៖
  - ➢ *អនុក្រឹត្យ ១១៨ អនក្រ.បក ស្តីពីការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ* ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ចុះបញ្ជី និង កសាងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ដីរដ្ឋ ដីព្រៃ ដីតំបន់ការពារ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។
  - ➢ ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងដីធ្លីនៅគ្រប់កម្រិត សម្រាប់ធ្វើជាការតម្រង់ទិសដល់ការអភិវឌ្ឍដី និង ការតាមដានត្រួតពិនិត្យការអភិវឌ្ឍដី ។
  - ➢ ការទប់ស្កាត់ការប្រមូលដីបង្កកទុក ដោយមិនប្រើប្រាស់ និងមិនធ្វើផលិតកម្មលើដីទាំងនោះ ។
  - ➢ ការកំណត់ដីសមស្រប សម្រាប់ផ្តល់ដល់គ្រួសារក្រីក្រ គ្រួសារកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធដែលកំពុងការពារបូរណភាពទឹកដី អតីតកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងគ្រួសារដែលគ្មានដី ក្នុងគោលដៅសម្បទានដីសង្គមកិច្ច កិច្ចការពារជាតិ និងការតាំងលំនៅថ្មីរបស់ប្រជាជន ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នានា របស់រដ្ឋ ។
  - ➢ ការអនុវត្តវិធានការដកហូតមកវិញនូវដីរដ្ឋ ដែលត្រូវគេកាន់កាប់ដោយខុសច្បាប់ ដែលមិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ត្រឹមត្រូវតាមកិច្ចសន្យាផ្តល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និង ដែលត្រូវបានកាន់កាប់ក្នុងទំហំមួយលើសពីការកំណត់នៃច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១ តាមរយៈ ការពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលបានចូលជាធរមាន ដូចជា *សារាចរណែនាំស្តីពីការកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់ អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ អនុក្រឹត្យស្តីពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច អនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីដីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច* ជាដើម ។

➢ ការធ្វើប្រតិភូកម្មមុខងារ ដល់ប្រធានគណៈកម្មការសុរិយោដី រាជធានី ខេត្ត នៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការដោះស្រាយករណីវិវាទដីធ្លី ជាពិសេស លើការដោះស្រាយវិវាទពហុភាគី និងការបង្កើត *ក្រុមដោះស្រាយវិវាទដីធ្លីចល័ត* ដើម្បីជំរុញការស៊ើបអង្កេតស្រាវជ្រាវសំណុំរឿងវិវាទដែលនៅកកស្ទះនៅតាម ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ក្រោមរូបភាពជា *ទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិការពិសេស* ។

១១៨. **ការបោសសម្អាតមីន :** វិបត្តិផ្ទៃក្នុងកាលពីអតីតកាល បានបន្សល់ទុក នូវជនពិការជាច្រើនម៉ឺននាក់ និងផ្ទៃដីដែលត្រូវបានសង្ស័យថាមានគ្រាប់មីននិងកាកសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមជាច្រើនម៉ឺនហិកតា ដែល ជាឧបសគ្គដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច និង បន្តផ្តល់គ្រោះថ្នាក់ដល់ប្រជាជន ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ការបោសសម្អាតមីននិងកាកសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម គឺជាតម្រូវការចាំបាច់ ដើម្បីកាត់បន្ថយចំនួនអ្នករបួសនិងស្លាប់ និង ដើម្បីដោះស្រាយនូវឧបសគ្គចម្បងមួយ ដែលរារាំងដល់ ការសង់លំនៅឋាន ការងារកសិកម្ម និងការអភិវឌ្ឍ នៅក្នុងតំបន់ដែលមានគ្រាប់មីននិងកាកសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម ។ ជាក់ស្តែង ការបោសសម្អាតមីននិងកាកសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមត្រូវបានចាប់ផ្តើមអនុវត្ត តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៩ មកម្ល៉េះ ប៉ុន្តែពុំមានការកត់ត្រាច្បាស់លាស់ ហើយត្រូវបានអនុវត្តជាបន្តទៀត ដោយមានការគាំទ្រពីសហគមន៍អន្តរជាតិ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩២ មក ដោយបានកាត់បន្ថយយ៉ាងលឿននូវករណីគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីននិងកាកសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម និង ធ្វើឱ្យមានការកើនឡើងជាលំដាប់នូវផ្ទៃដីបោសសម្អាតរួច ។ យោងតាមរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ចំនួនអ្នករងគ្រោះដោយសារមីននិងកាកសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាមបានថយចុះពី ចំនួន ៤៣២០ ករណី ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦ មកនៅត្រឹម ២៧១ ករណី នាឆ្នាំ២០០៨ ។ ផ្ទៃដីបោសសម្អាតរួច បានកើនឡើង ពី ៣៣០៣៦ ហិកតា ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ៤៧៦៥០ ហិកតា នាឆ្នាំ២០០៨ ។

៣.៣ កំណែទម្រង់ជលផល

១១៩. ត្រី មានតួនាទីសំខាន់ជាប្រភពនៃ ការផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារូបត្ថម្ភ និងផ្តល់នូវប្រាក់ចំណូលដល់ប្រជាជនកម្ពុជារាប់លាននាក់ ។ ត្រីចូលរួមចំណែក ប្រមាណ ៨០ ភាគរយ នៃប្រូតេអ៊ីនដែលបានមកពីសាច់សត្វ សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ហើយប្រជាជនប្រមាណជាង ៤.៥ លាននាក់ បាននិងកំពុងចូលរួមដោយផ្ទាល់ នៅក្នុងវិស័យជលផល ។ ស្ថិតិផ្លូវការបានបង្ហាញថា ផលត្រីសរុបបានកើនឡើងជាង ៤៧១០០០ តោន នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ជាពិសេស កើនឡើងពីផលចាប់តាមវាលស្រែ និង ផ្នែកវារីវប្បកម្ម ។ *ច្បាប់ស្តីពីជលផល* ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើ កាលពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ចាប់តាំងពីមាន កំណែទម្រង់វិស័យជលផលមក ការអភិវឌ្ឍវិស័យជលផល ត្រូវបានបោះជំហានយ៉ាងខ្លាំង ដោយត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ ទៅលើប្រជាជនក្រីក្រ ។ លទ្ធផលទាំងអស់នេះ គឺទទួលបានតាមរយៈ ការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេល ១០ឆ្នាំ ២០០៩-២០១៨* និង *ផែនការរំកិលរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ស្តីពីសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍វិស័យជលផលលើកទី១ ២០០៩-២០១១* ។ ផែនការទាំងនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយផ្អែកលើ *ក្រមប្រតិបត្តិសម្រាប់ការនេសាទ ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់វិស័យជលផលកម្ពុជា "កាំកូដ"* ។ ចាប់តាំងពីមានកំណែទម្រង់ឡូតិ៍នេសាទមក មានសហគមន៍នេសាទ ចំនួន ៤៦៩

ត្រូវបានរៀបចំឡើង (ទឹកសាប ៤៣៤ និងសមុទ្រ ៣៥) ហើយក្នុងនោះសហគមន៍នេសាទចំនួន ១៧៣ ត្រូវបានចុះបញ្ជីជាផ្លូវការកាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨ កន្លងទៅនេះ ។ ជាមួយនោះដែរ *ស្រះជម្រកត្រីសហគមន៍* ចំនួន ២៣៥ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដែលភាគច្រើននៅតំបន់ដាច់ស្រយាលឆ្ងាយពីប្រភពទឹក ។ ចំពោះផ្នែកវារីវប្បកម្ម មានស្ថានីយបង្កាត់ភ្ញាស់កូនត្រីរបស់រដ្ឋចំនួន ១៣កន្លែង និងស្ថានីយភ្ញាស់កូនត្រីឯកជន ចំនួន ១៩២កន្លែង បាននិងកំពុងដំណើការ ហើយមានកសិករប្រមាណជាង ១៥០០០ គ្រួសារ បាននិងកំពុងចូលរួម ក្នុងសកម្មភាពវារីវប្បកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។ ការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផល ត្រូវបានពង្រឹងដោយរាប់បញ្ចូលនូវការបង្កើនចំនួននៃការចុះបញ្ជីសហគមន៍នេសាទ នៅជុំវិញ *បឹងទន្លេសាប* ការបង្កើនសកម្មភាពវារីវប្បកម្ម និង ការបង្កើនការស៊ើបអង្កេតទៅលើការនេសាទខុសច្បាប់ ។ *រដ្ឋបាលជលផល* ក៏បានរឹតបន្តឹង និង បន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការការពារ និង ទប់ស្កាត់ការរំលោភកាន់កាប់តំបន់ព្រៃលិចទឹក ។

១២០. ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានគួរឱ្យកត់សម្គាល់ វិស័យជលផលនៅជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលស្តែងឡើងជាការគំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ មកលើធនធានវិស័យជលផល ដូចជា ការកាប់ទន្ទ្រានព្រៃលិចទឹក ការរាតយកដីធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ និងការលើកទំនប់ក្នុងដែននេសាទ ពីសំណាក់ ជនខិលខូចនិងអ្នកមានអំណាច ។ ជាមួយគ្នានេះ វិស័យជលផលក៏ទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់ ដូចជា បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ការសាងសង់ទំនប់វារីអគ្គិសនីនៅតំបន់មេគង្គលើ និង នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនទៀត ដូចខាងក្រោម :

- ខ្វះខាត ថវិកានិងមធ្យោបាយត្រួតពិនិត្យបទល្មើសនេសាទ (សម្ភារៈ ទូក កាណូត) ប្រេងឥន្ធនៈ ក្នុងការចាត់វិធានការការពារនិងគ្រប់គ្រង ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីអភិវឌ្ឍនិងអភិរក្សធនធានជលផលឱ្យមានចីរភាព ។
- ខ្វះខាតថវិកា ដើម្បីអភិរក្សតំបន់បឹងទន្លេសាប ជម្រកផ្សោត នៅតំបន់ទន្លេមេគង្គលើ ក្នុងខេត្ត ក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង រួមជាមួយ ការអភិរក្សនៅតំបន់សមុទ្រ និង កំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃលិចទឹក និងដើម្បីលុបបំបាត់ការនេសាទខុសច្បាប់ ។
- សមត្ថភាពរបស់សហគមន៍នេសាទនៅមានកម្រិត ដោយសហគមន៍នេសាទភាគច្រើន នៅពុំទាន់មានការគាំទ្រ ពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។
- បទល្មើសនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍ឆក់ និង ស្បៃមុង ការកាប់បំផ្លាញព្រៃលិចទឹក ក្នុងដែននេសាទ នៅតែបន្តកើតមាន ។

៣.៤ គំរែទម្រង់ព្រៃឈើ

១២១. ការអនុវត្ត *ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ* និងបទប្បញ្ញត្តិនានា ដោយមានកិច្ចសហការល្អជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ធនធានព្រៃឈើត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយហ្មត់ចត់ ការការពារត្រូវបានបង្កើន និងទប់ស្កាត់បានការទន្ទ្រាន

កាន់កាប់ដីព្រៃដោយខុសច្បាប់ ។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៨ មក *រដ្ឋបាលព្រៃឈើ* បានធ្វើការរៀបចំតំបន់ព្រៃគុបចំនួន ៩ កន្លែង ដែលស្ថិតនៅក្រៅតំបន់ព្រៃសម្បទាន សម្រាប់ដោះស្រាយ តម្រូវការប្រើប្រាស់អនុផលព្រៃឈើក្នុងស្រុករបស់ប្រជាជន ដែលមានប្រមាណ ២៦១ ២៧០ ម៣ ។ ការដាំដុះដើមឈើស្តារព្រៃឈើឡើងវិញ ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ព្រៃឈើ ការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃឈើ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវអភិរក្សព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងការអភិវឌ្ឍ *កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ* បានដំណើរការសម្រេចតាមផែនការកំណត់ ហើយ *រដ្ឋបាលព្រៃឈើ* ក្នុងនាមជាតំណាង *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានរៀបចំបង្កើត និងកំពុងចាត់ចែងធ្វើពាណិជ្ជកម្ម *ឥណទានកាបូនព្រៃឈើកម្ពុជា* តាមរយៈ ការអនុវត្តគម្រោងគំរូនៃ *ឥណទានកាបូន* សម្រាប់សហគមន៍ព្រៃឈើ នៅក្នុង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្រជនបទ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង ការឡើងកំដៅរបស់ភពផែនដី ។ ក៏ប៉ុន្តែការកាប់បំផ្លាញព្រៃដើម្បីកាន់កាប់ដីដោយខុសច្បាប់នៅបន្តកើតមាន ។ *ក្រសួងមហាផ្ទៃ* បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការណែនាំដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានគ្រប់កម្រិត ដើម្បី ពង្រឹងស្ថិតិ ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅនិងការតាំងទីលំនៅថ្មី និងហាមមិនឱ្យបែងចែកដីព្រៃ សម្រាប់គោលបំណងណាផ្សេង ។ ការអនុវត្ត *អនុក្រឹត្យស្តីពី វិធាននៃការផ្តល់សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីព្រៃរបស់រដ្ឋសម្រាប់ការដាំឈើ* នឹងរួមចំណែកដើម្បី ឈានទៅសម្រេចបាន *គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា* ដែលដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើមានទំហំ ៦០ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៥ ។

១២២. ទទ្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាព ដែល *រដ្ឋបាលព្រៃឈើ* សម្រេចបាន នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម :

- ខ្វះខាតធនធានមនុស្ស និងការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីបម្រើការនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ។
- ខ្វះខាតនូវថវិកាសម្រាប់ដំណើរការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្ស ស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍធនធានព្រៃឈើ ។
- ខ្វះខាតទីស្នាក់ការ និងមធ្យោបាយសម្រាប់បម្រើការងារ ។
- ទទួលរងការគំរាមកំហែងពីជនល្មើសអ្នកមានអំណាច ។
- ប្រជាជនមូលដ្ឋានដែលរស់នៅក្នុងនិងជិត តំបន់ព្រៃឈើ នៅតែពឹងអាស្រ័យលើព្រៃឈើ ដែលជាសម្ពាធធ្ងន់ធ្ងរ ចំពោះធនធានព្រៃឈើធម្មជាតិ ។
- ការងារបង្ក្រាប បទល្មើស និង ការកាប់រានដីព្រៃឈើយកដីធ្វើជាកម្មសិទ្ធិល្មើសច្បាប់ មានការលំបាក ពីព្រោះជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសតែងតែ ផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រក្នុងការដឹកជញ្ជូន និងបំផ្លាញព្រៃឈើ ក្រោមរូបភាពផ្សេងៗ ។
- ការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃ និងការបោះបង្គោល តែងជួបប្រទះការលំបាក និងមានវិវាទជាមួយជនល្មើស ព្រមទាំង មានការលួចវាយបំផ្លាញបង្គោលព្រំដែលបានបោះរួច ។ល។

កិច្ចការពារ ការអភិរក្ស បរិស្ថាន និង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

១២៣. កិច្ចការពារនិងការអភិរក្ស ជីវៈចម្រុះនិងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដែលកម្ពុជាមាន និង ការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយចីរភាព នូវធនធានធម្មជាតិ សម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនទាំងអស់ និងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែ-

ប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គឺជាអាទិភាពចម្បងមួយរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ។ វឌ្ឍនភាពដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់ ត្រូវបានធ្វើឱ្យកើតមានឡើងនៅក្នុងការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានទាំងឡាយ និងដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាព*ក្រសួងបរិស្ថាន* និងស្ថាប័ននានា របស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក្នុងការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋាន ទាំងឡាយ ។ នៅក្នុង ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៦ *គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ* ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយអនុក្រឹត្យមួយរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាល* ហើយ នៅឆ្នាំ២០០៩ **សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានទទួលធ្វើជាប្រធានកិត្តិយសរបស់ គណៈកម្មាធិការជាតិនេះ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ច្បាប់ចំនួន២ ត្រូវបានអនុម័ត : *ច្បាប់ស្តីពីជីវសុវត្ថិភាព* និង *ច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ* ។

១២៤. *ក្រសួងបរិស្ថាន* កំពុងដំណើរការអនុវត្តកម្មវិធីមួយចំនួន ដូចខាងក្រោមនេះ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន :

- ការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន ។
- ការត្រួតពិនិត្យការបំពុលបរិស្ថាន ក្នុងនោះរួមមាន ការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង សារធាតុប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពខ្យល់ និង ការត្រួតពិនិត្យការបំពុលទឹកនិងដី ។
- ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។
- ការអប់រំ និងការផ្សព្វផ្សាយ ព័ត៌មាន ស្តីពីបញ្ហាបរិស្ថាន ។

១២៥. ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយបណ្តាក្រសួង និង ភាគីពាក់ព័ន្ធ នៅឆ្នាំ២០០៨ *ក្រសួងបរិស្ថាន* បានពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើ របាយការណ៍វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន-សង្គម សម្រាប់គម្រោងសាធារណៈ និងឯកជនចំនួន ៣៧គម្រោង ប៉ុន្តែ មានតែរបាយការណ៍ សម្រាប់គម្រោងចំនួន ១៥ នៅក្នុងវិស័យ កសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម ថាមពល ទេសចរណ៍ និង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានទទួលការឯកភាព ។ លើសពីនេះ *ក្រសួងបរិស្ថាន* បានចុះហត្ថលេខាជាមួយម្ចាស់គម្រោង លើកិច្ចសន្យា ស្តីពី កិច្ចការពារបរិស្ថាន សម្រាប់គម្រោង ចំនួន ៦១ ។

១២៦. ការបង្កើនការប្រមូលសំណល់រឹងនៅទូទាំងប្រទេស មានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។ ចំនួននៃតំបន់ប្រមូលសំណល់រឹង បានកើនឡើងពី ៤៣ទីតាំង ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ៦៥ទីតាំង ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ។ បរិមាណសំណល់រឹង និងសំរាមដែលបានប្រមូល បានកើនឡើងពី ៣៥២៥៤២តោន ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ៥៦៣០៣៤ តោន ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ នៅក្នុងខេត្ត កំពត ពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង សៀមរាប និង ព្រះសីហនុ សំណល់រឹងនិងសំរាមដែលត្រូវបានប្រមូល មានប្រមាណពី ៤៥-៨៥ភាគរយ ។ នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ សំរាមនិងសំណល់រឹងដែលត្រូវបានប្រមូលដោយក្រុមហ៊ុនឯកជន មានប្រមាណពី ៩០-១០០ភាគរយ នៅក្នុងខណ្ឌចំនួន ៤ និង ប្រមាណពី ៤៥-៧០ភាគរយ ក្នុងខណ្ឌ ចំនួន៣ ផ្សេងទៀត ។

១២៧. ទីតាំងត្រួតពិនិត្យគុណភាពខ្យល់ ចំនួន៣កន្លែង ត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅរាជធានីភ្នំពេញ គឺនៅ រង្វង់មូលក្បាលថ្នល់ រង្វង់មូលពហុកីឡដ្ឋានអូឡាំពិក និង ផ្លូវបំបែកទួលគោក សម្រាប់ធ្វើការតាមដានត្រួតពិនិត្យ លើកម្រិតនៃឧស្ម័ន *កាបូនម៉ូណូអុកស៊ីត អាសូតឌីអុកស៊ីត* និង *ស្ពាន់ធ័រឌីអុកស៊ីត* ។ សារធាតុក្នុងខ្យល់ ដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពនិងបរិស្ថាន កំពុងត្រូវបានពិនិត្យពិចារណា ដើម្បីដាក់បញ្ចូលបន្ថែម ក្នុងការងារតាមដានត្រួតពិនិត្យគុណភាពខ្យល់ នេះ ។

១២៨. ដើម្បីតាមដាន គុណភាពទឹកសាធារណៈ សម្រាប់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ជារៀងរាល់ខែ *ក្រសួងបរិស្ថាន* បានចុះយកសំណាក នៅតាម ១៥ចំណុចដៅ រួមមាន : ៤ចំណុចដៅ នៅតាមបណ្ដោយដងទន្លេ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ (កៀនស្វាយ ជ្រោយចង្វា កំពង់ផែភ្នំពេញ និងស្ពានថ្មព្រែកព្នៅ) ២ចំណុចដៅ នៅខេត្តកណ្ដាល (ស្ទឹងជ្រៅព្រែកត្នោត និងកំពង់ចម្លងតាខ្មៅ) ១ចំណុចដៅ នៅខេត្តបាត់ដំបង ២ចំណុចដៅ នៅខេត្តពោធិ៍សាត់ ២ចំណុចដៅ នៅខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ១ចំណុចដៅ នៅខេត្តសៀមរាប ២ចំណុចដៅនៅខេត្តកំពង់ធំ និង ១ចំណុចដៅ នៅខេត្តកំពង់ចាម ។ លើសពីនេះ *ក្រសួងបរិស្ថាន* ក៏បានចុះយកសំណាកទឹកសមុទ្រ នៅ៤ចំណុចដៅ ក្នុងខេត្តព្រះសីហនុ នៅ៥ចំណុចដៅ ក្នុងខេត្តកោះកុង (ក្នុងនោះមានទឹកព្រែកដែលសមុទ្រទាំង៤) នៅ១ចំណុចដៅ ក្នុងខេត្តកែប ហើយគ្រោងចុះយកសំណាកទឹកសមុទ្រ នៅ១ចំណុចដៅ ក្នុងខេត្តកំពត បន្ថែមទៀត ។

១២៩. *ក្រសួងបរិស្ថាន* បានរៀបចំ ផែនការមេស្ដីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលកំណត់ព្រំប្រទល់តំបន់ការពារធម្មជាតិ ហើយបានធ្វើផែនទី តំបន់ការពារធម្មជាតិចំនួន ១៨កន្លែង ។ *ក្រសួងបរិស្ថាន* ក៏បានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការប្រមូលទិន្នន័យ ស្ដីពី ពពួករុក្ខជាតិ រុក្ខជាតិឱសថ និងសត្វ ផងដែរ ។

១៣០. *ក្រសួងបរិស្ថាន* ក៏បានគាំទ្រ ដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ព្រមទាំង បានរៀបចំ បង្កើតជាសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ។ ចំនួនសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ បានកើនឡើងពី ៥៩ នៅក្នុង ឆ្នាំ២០០៥ ទៅ ៨២ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ។

១៣១. *ក្រសួងបរិស្ថាន* បាននិងកំពុងធ្វើការងារជាច្រើន ក្នុងនាមជា *លេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ* ដើម្បីសម្របសម្រួលការងារប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ *ក្រសួងបរិស្ថាន* កំពុងរៀបចំ*របាយការណ៍ជាតិលើកទី២* ក្រោម *អនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិ ស្ដីពី ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ* ព្រមទាំង *យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពជាតិ ឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ* ។

១៣២. *ក្រសួងបរិស្ថាន* បានចូលរួមក្នុងការផ្ដល់ព័ត៌មានស្ដីពី ការអប់រំនិងការពិភាក្សា លើបញ្ហាបរិស្ថាន ក៏ដូចជាការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះ ជាសាធារណៈ ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការគ្រប់គ្រងសំណល់ប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ *ក្រសួងបរិស្ថាន* បាននឹងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ ចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ កាត់បន្ថយហេតុប៉ះពាល់នៃសំណល់ទាំងនោះ លើបរិស្ថាន និង សុខភាពសាធារណៈ ។

១៣៣. បញ្ហាប្រឈមដ៏ធំចំពោះមុខ គឺ សមត្ថភាពនិងភាពចាំបាច់របស់ប្រទេស ក្នុងការសម្របទៅនឹង ការថយចុះនៃបម្រែបម្រួលកម្រិតទឹកនៅក្នុងទន្លេសំខាន់ៗ នាចន្លោះរដូវវស្សានិងរដូវប្រាំង ក៏ដូចជា ការកើនឡើងនៃការបំពុលទឹក ដែលអាចបណ្តាលមកពីការគ្រប់គ្រងលំហូរទឹកដោយប្រទេស នៅលើដើមខ្សែទឹក ដែលបានដំឡើងរបាំងជាបន្តបន្ទាប់ សម្រាប់ បង្កើតថាមពលអគ្គិសនីនិងយកទឹកមកប្រើប្រាស់ក្នុងការងារស្រោចស្រព និងការបង្ហូរកាកសំណល់ឧស្សាហកម្មទៅក្នុងប្រព័ន្ធទន្លេ ។ បម្រែបម្រួលទាំងនេះ នឹងធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ និងជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានមកលើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទាំងមូលនៅកម្ពុជា ហើយ នឹងមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើដំណាំនិងការនេសាទ ។ ការឃ្លាំមើលនិងការផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាជាប្រចាំ នឹងត្រូវធ្វើឡើង តាមរយៈ*គណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ* ។ ក្របខ័ណ្ឌលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអេកូ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺ ស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូង នៅឡើយ ។ កង្វះការសម្របសម្រួលនិងកិច្ចសហការ រវាងរដ្ឋអំណាច រាជធានី និង ខេត្ត ក៏ដូចជា រវាងក្រសួង-ស្ថាប័ននានា នៅតែជាឧបសគ្គចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការគ្រប់គ្រងសកម្មភាពខុសច្បាប់នានា ។

ការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ

១៣៤. គ្រោះថ្នាក់ធម្មជាតិ ដូចជា ទឹកជំនន់ ការរាំងស្ងួត ខ្យល់ព្យុះ ការរាតត្បាតនៃជំងឺនានា ដែលប្រទេសកម្ពុជាបានជួបប្រទះកន្លងមក បានបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិតមនុស្ស ការខូចខាតដល់ផលដំណាំកសិកម្ម និង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាជន និង ប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ផងដែរ ។ ដើម្បីត្រៀមបង្ការទប់ទល់នឹងគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិទាំងនោះ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានបង្កើត *គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ* នៅឆ្នាំ១៩៩៥ និង មានរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង ចាប់ពីថ្នាក់ជាតិ ដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅឆ្នាំ២០០២ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ *រាជរដ្ឋាភិបាល* បានរៀបចំ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីប្រឆាំងទប់ទល់ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃគ្រោះមហន្តរាយទាំងនោះ ។ ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ទាំងនោះ រួមមាន :

- *ព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ* ។
- *អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ* (ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ) ។
- ចូលរួមអនុម័តលើក្របខ័ណ្ឌការងារយូហ្គោ ឆ្នាំ២០០៥-២០១៥ ។
- *ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ* ។
- *គោលនយោបាយជាតិស្តីពីការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ* ។

១៣៥. *ការរីកចម្រើនក្នុងការបញ្ជ្រាបហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយនៅកម្ពុជា : រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ដែលជាហត្ថលេខីមួយ ក្នុងចំណោយហត្ថលេខីទាំង ១៦៨ប្រទេស លើ ***ក្របខ័ណ្ឌការងារយូហ្គោ ២០០៥-២០១៥*** ដែលជា បទដ្ឋានច្បាប់ដ៏រឹងមាំ សម្រាប់ ផ្តល់ចំណេះដឹង និង អនុវត្តលើការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ នៅជុំវិញពិភពលោក ។ ផ្នែក

តាមស្មារតីនៃ*សន្និសីទនៅទីក្រុងប៉េកាំង* ដែលផ្តោតលើ *សកម្មភាពកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ នៅតំបន់អាស៊ី រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានរៀបចំ *"ផែនការសកម្មភាពជាតិនៃយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការកាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ ២០០៨-២០១៣"* ហើយ បានប្តេជ្ញាចិត្តអនុវត្ត និង តាមដានត្រួតពិនិត្យដំណើរការ នៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនេះ ផងដែរ ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក៏បានបង្កើត*មូលនិធិ អាស៊ានសម្រាប់គ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ* ដែលជាការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើ ការកាត់បន្ថយគ្រោះមហន្តរាយ និង ការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ឆ្លើយតបគ្រោះអាសន្ន នៅកម្ពុជា ។

ការអភិវឌ្ឍជនបទ

១៣៦. អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ មានសារៈសំខាន់បំផុត សម្រាប់ ការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្ម និង ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ គឺជា ការងារអន្តរវិស័យដ៏ធំមួយ ដែលគ្របដណ្តប់លើវិស័យ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ សុខាភិបាល អប់រំ កសិកម្ម ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនិងអនាម័យ និង វិស័យផ្សេងៗទៀត នៃការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច នៅតំបន់ជនបទ ។ ការងារអន្តរវិស័យនេះ មានសារៈសំខាន់បំផុត សម្រាប់ការកាត់ន្ថយភាពក្រីក្រ នៅជនបទ ដោយហេតុថា អត្រាភាពក្រីក្រ មានកម្រិតខ្ពស់ នៅក្នុងចំណោមប្រជាជន ៨៥ភាគរយ ដែលកំពុងរស់នៅតំបន់ជនបទ ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានសម្រេចយកវិធីសាស្ត្រដែលមានមុខព្រួញច្រើន ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍជនបទ និង ការបង្កើនលទ្ធភាពនិងសមត្ថភាព ដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ជាពិសេស *គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ* ក្នុង ការរៀបចំផែនការ និង ការគ្រប់គ្រងលើការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានផ្ទាល់របស់ខ្លួន ។ ការធ្វើវិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការលើការផ្តល់សេវាកម្មសាធារណៈ ការគាំទ្រដល់កម្មវិធីទាំងឡាយ ដែលមានការចូលរួមជាលក្ខណៈវិមជ្ឈការ និង ដែលផ្តោតទៅតាមវិស័យ និង ការផ្តល់ឥណទានដល់ គ្រួសារនិងអាជីវកម្មខ្នាតតូចៗ គឺជា ឧទាហរណ៍មួយចំនួន ដែលបង្ហាញ ឱ្យឃើញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង របស់*រាជរដ្ឋាភិបាល* នៅក្នុងវិស័យនេះ ។

១៣៧. ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៦ មក ការអភិវឌ្ឍជនបទ ត្រូវបានជ្រើសរើសជាវិស័យអាទិភាព នៅក្នុងចំណោមវិស័យអាទិភាព៦ផ្សេងទៀត របស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* នៅក្នុង *កម្មវិធីកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ* សម្រាប់ការរិភាជ និង ការបញ្ចេញថវិកា ឱ្យទាន់ពេលវេលា ។

១៣៨. ការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ននិងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស នៅក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ត្រូវបាន និងកំពុងអនុវត្ត តាមរយៈការរៀបចំឱ្យមាន ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយនិងក្របខ័ណ្ឌលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលចាំបាច់សម្រាប់ជំរុញការអនុវត្ត សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្នុងនោះរួមមាន គោលនយោបាយជាតិ យុទ្ធសាស្ត្រ-ជាតិ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត មួយចំនួន ដូចខាងក្រោម ៖

- គោលនយោបាយជាតិ ស្តីពី ផ្លូវជនបទ ។
- យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ស្តីពី ផ្លូវជនបទ ។

- គោលនយោបាយជាតិ ស្តីពី ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យ ។
- យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ស្តីពី ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត និងអនាម័យជនបទ ។
- គោលនយោបាយជាតិ ស្តីពី ការអភិវឌ្ឍជនជាតិដើមភាគតិច ។
- គោលនយោបាយជាតិស្តីពី អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ។
- យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ស្តីពី អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ។

១៣៩. *ការធ្វើផែនការមូលដ្ឋានចម្រុះ* គឺជាយន្តការមួយ ដើម្បីធ្វើការកំណត់ឱ្យបានប្រសើរជាងមុន នូវអាទិភាពទាំងឡាយ និង ដើម្បីរៀបចំកសាងសំណើគម្រោងសម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ព្រមទាំង ដើម្បីគាំទ្រដល់កម្មវិធីវិនិយោគនៅតំបន់ជនបទ ។ យន្តការនេះ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឱ្យសហគមន៍ទាំងឡាយ ទៅតាមកម្រិតនៃលទ្ធភាពទទួលបាន នូវសេវាកម្មនិងតម្រូវការមូលដ្ឋានអប្បបរមា ដើម្បីឱ្យមានការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ ជាពិសេស ទៅលើសហគមន៍ទាំងនោះ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍជនបទ ។ *ការធ្វើផែនការមូលដ្ឋានចម្រុះ* ត្រូវបាននិងកំពុងអនុវត្ត នៅក្នុងខេត្តមួយចំនួន ដូចជា ក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង សៀមរាប បាត់ដំបង បន្ទាយមានជ័យ និង ឧត្តរមានជ័យ ។

១៤០. សមិទ្ធផលធំៗក្នុងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ រួមមាន ដូចខាងក្រោម :

- *ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូនជនបទ :* ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០០៨ ការសាងសង់ផ្លូវថ្មី សម្រេចបាន ប្រវែង ១៤៤០ គ.ម ។ ការជួសជុលផ្លូវ សម្រេចបានប្រវែង ២៥៤៥ គ.ម ហើយ ការថែទាំផ្លូវ សម្រេចបាន ប្រវែង ៥៩២៦ គ.ម ។ ការសាងសង់ ស្ពានថ្មី សម្រេចបាន ចំនួន ១៣៤ កន្លែង និង លូថ្មី សម្រេចបានចំនួន ១១៤៨ កន្លែង ។ ជារួម គិតមកដល់ឆ្នាំ ២០០៨ *ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ* បានស្តារ និង សាងសង់ផ្លូវជនបទ បានប្រវែង ២៤១៤០ គ.ម ។
- *ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកជនបទ* : ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០០៨ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកសម្រាប់*បរិភោគនិងទឹកប្រើប្រាស់* ត្រូវបាន ធ្វើឡើងតាមរូបភាព ដូចខាងក្រោម :
  - ➢ ការផ្តល់អណ្តូងទឹកថ្មីគ្រប់ប្រភេទ សម្រេចបានចំនួន ៥៩៥៦ អណ្តូង ។
  - ➢ ការជួសជុលអណ្តូងទឹក សម្រេចបានចំនួន ២៥៧៧ អណ្តូង ។
  - ➢ ការជីកស្រះទឹក សម្រេចបានចំនួន ១១០ ស្រះ។
  - ➢ ការកសាងពាងយក្ស សម្រេចបានចំនួន ១៧៩ ពាង។
  - ➢ ការធ្វើតេស្តអាសេនិចលើទឹកអណ្តូង សម្រេចបានចំនួន ៨៩២១ អណ្តូង ។
  - ➢ ការផ្គត់ផ្គត់*ទឹកសម្រាប់ស្រោចស្រព* ត្រូវបានធ្វើឡើង តាមរយៈ (១) ការជួសជុលអាងទឹកចំនួន ២៩១កន្លែង (២) ការសាងសង់ទំនប់ថ្មី ប្រវែង ២៦៣៩២ ម (៣) ការជួសជុលទំនប់ ប្រវែង ៥៧១៩ ម (៤) ការសាងសង់ប្រឡាយ ប្រវែង ៦៦០១៨ ម (៥) ការជួសជុលប្រឡាយ ប្រវែង ១៦៤៤៧ ម និង (៦) ការសាងសង់ទ្វារទឹកថ្មី ចំនួន ៦កន្លែង ។

- *សុខភាពនិងអនាម័យជនបទ :* ការសាងសង់បង្គន់អនាម័យ សម្រេចបានចំនួន ៥១ ៣១៩ ហើយ ចានបង្គន់ចំនួន ៨០០០ ត្រូវបានផ្តល់ជូន ដល់សហគមន៍ជនបទ ។ ការអប់រំសុខភាពនិងអនាម័យ ត្រូវបានរៀបចំឡើងជូនប្រជាជន បានចំនួន ១៨៥៨២៨ នាក់ ។
- *ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ :* ការសាងសង់អគារសិក្សាថ្មី សម្រេចបានចំនួន ៨៥ខ្នង ហើយ ការជួសជុលអគារសិក្សាសម្រេចបាន ចំនួន ៥ខ្នង ។
- *ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជនបទ :* ការបង្កើនទូវការផ្តល់ឥណទានជនបទ និង ការបង្កើតឡើងនូវធនាគារស្រូវ ធនាគារគោ/ក្របី បានរួមចំណែកយ៉ាងច្រើន ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច ។
- ទន្ទឹមនឹងសមិទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍជនបទ ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ សមិទ្ធផលជាច្រើនផ្សេងទៀតត្រូវបានបង្កើតឡើង តាមរយៈ វប្បធម៌នៃការចែករំលែក ដែល*រាជរដ្ឋាភិបាល* បានបំផុសមន្ត្រីរាជការមហាជនឱ្យចូលរួមចំណែក ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនៅតំបន់ជនបទ ដូចជា ការកសាងផ្លូវជនបទ ប្រឡាយទឹក ស្រះ អណ្តូងទឹក មណ្ឌលសុខភាព សាលារៀន ។ល។

តារាងទី ២ : វឌ្ឍនភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ

សូចនាករ	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០១០ប៉ាន់ស្មាន
ការស្តារផ្លូវជនបទ (គ.ម ក្នុងចំណោមផ្លូវជនបទ សរុបប្រវែង ២៨០០០ គ.ម)	២២ ៩៦៤	២៣៧២៩	២៤១៤០	២៦៦៥៨
ការទទួលបានទឹកស្អាតនៅជនបទ (%នៃប្រជាជននៅជនបទ)	៤២.៦	៤៥.៥	៤០,៤៩	៤៣.៤៩
ការទទួលបានអនាម័យនៅជនបទ (%នៃប្រជាជននៅជនបទ)	១៦.៥	១៦.៧	២៣.២៤	២៥.០
គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ-គ.អ.ភ (គ.អ.ភ ក្នុងចំណោមចំនួនភូមិសរុប ១៤០៧៣ ភូមិ)	៨៩៣៨	៨៩២៦	៨៦៩៧	៩៧២៣

១៤១. ទោះបីជា វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏វិស័យនេះ នៅមានការងារមួយចំនួនដែលត្រូវធ្វើបន្ទាន់ចំពោះមុខ ក៏ដូចជា បញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន រួមមាន ដូចខាងក្រោម :

- ការបង្កើតឡើងនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ សម្រាប់ ការអនុវត្តសកម្មភាពនានា ក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ។
- ការបន្តការគាំទ្រដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ ដើម្បីរៀបចំផែនការនិងអនុវត្តគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ ដូចជា ការស្តារនិងសាងសង់ ផ្លូវជនបទនិងសំណង់សិល្បការ្យ អណ្តូងទឹក ប្រព័ន្ធស្រោចស្រពខ្នាតតូច សាលារៀន មណ្ឌលសុខភាព ជាដើម ។
- ការស្តារនិងសាងសង់ផ្លូវជនបទ បច្ចុប្បន្ននេះ កំពុងប្រឈមនឹងកង្វះខាតគ្រួសក្រហមដែលមានគុណភាពល្អ ដែលទាមទារឱ្យ*ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ* គិតគូរដល់ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការក្រាលផ្លូវ ដោយ ឈានពីការកាលគ្រួសក្រហម ឱ្យទៅជា ការក្រាលកម្រាលប្រសើរជាងនេះ ជាពិសេស ការក្រាលកៅស៊ូ ។

- ថវិកាសម្រាប់ការជួសជុលនិងការថែទាំផ្លូវទូទាំងប្រទេស មានកម្រិត ត្រឹមតែ ១០ភាគរយ នៃតម្រូវការសម្រាប់ផ្លូវជនបទ នៅទូទាំងប្រទេសប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រការនេះ គឺជាហេតុធ្វើឱ្យផ្លូវ ដែលខ្វះការថែទាំ កាន់តែខូចខ្លាំងឡើងៗ ដែលទាមទារនូវថវិកាវិនិយោគច្រើន ដើម្បីជួសជុលឡើងវិញ ។
- ការជំរុញការផ្តល់ ទឹកស្អាតនិងអនាម័យជនបទ ដើម្បីឆ្លើយតបឱ្យបាន នូវចំណុចដៅ របស់*គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា* ។
- ការជំរុញឱ្យដំណើរការ *"ភូមិមួយផលិតផលមួយ"* ដើម្បីបង្កើតមុខរបរ និងវិជ្ជាជីវៈមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ជូនប្រជាជននៅតំបន់ជនបទ ។
- ការជំរុញការបង្កើតនិងពង្រឹងឡើងវិញ នូវតួនាទី *គណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ* ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការអភិវឌ្ឍដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍នៅមូលដ្ឋាន និងដើម្បីធានាឱ្យមានការអភិវឌ្ឍជនបទប្រកបដោយចីរភាព ។
- ការជំរុញការបង្កើតភូមិគំរូ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ នូវបទពិសោធន៍ នៃការងារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទចម្រុះ ។
- ការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលមុខវិជ្ជាជីវៈ ដល់ប្រជាជនជនបទ និង ការជំរុញការប្រើប្រាស់ឥណទានជនបទឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈ ការពង្រីកកម្មវិធីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដោយមានអត្រាការប្រាក់ទាប ។
- ការជំរុញការអភិរក្សនិងការអភិវឌ្ឍ សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ប្រកបដោយចីរភាព ។

៤. ការបន្តស្តារនិងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត

១៤២. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តមួយដែលមានដំណើរការល្អ គឺជាបុរេលក្ខខណ្ឌមួយ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ប្រកបដោយចីរភាព ។ ជាក់ស្តែង ភាពរឹងមាំនិងភាពសម្បូរបែបនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ មានឥទ្ធិពលទៅលើរចនាសម្ព័ន្ធនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ប៉ុន្តែ កង្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ នឹងរារាំងដល់ការទទួលបាននូវសេវាសុខាភិបាលនិងអប់រំ ការបើកទូលាយពាណិជ្ជកម្ម និង ភាពងាយស្រួល ចូលដល់ទីផ្សារ ទាំងនៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ។ អាទិភាពសំខាន់ៗរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក្នុងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត រួមមានការជួសជុល ការថែទាំ និងការកែលម្អ បណ្តាញផ្លូវថ្នល់ ពីថ្នាក់ជាតិរហូតដល់ជនបទ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនិងអនាម័យ ការបង្កើតឡើងនូវវិស័យថាមពលមួយដែលមានប្រសិទ្ធភាព ការធ្វើអគ្គិសនីភាវូបនីយកម្មនៅជនបទ ការធ្វើឱ្យមានបណ្តាញទូរគមនាគមន៍ល្អជាងមុន ។ល។ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃ *យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២* ចតុកោណនេះ នឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗបួន គឺ *(១) ការបន្តស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍ (ផ្លូវគោក ផ្លូវទឹក ផ្លូវដែក កំពង់ផែ ផ្លូវអាកាស និង សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនរួមទាំង សេវាភ្នាក់ងារទោវា និងភ័ស្តុភារកម្ម) (២) ការគ្រប់គ្រង ធនធានទឹកនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ (៣) ការអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពល (រួមមាន ប្រេងកាត និងឧស្ម័នធម្មជាតិ) និងបណ្តាញអគ្គិសនី និង (៤) ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគមនាគមន៍* ។

៤.១ ការបន្តស្តារ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍

១៤៣. ការស្តារ និងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ដូចជា បណ្តាញផ្លូវថ្នល់ កំពង់ផែ និងអាកាសយានដ្ឋានសំខាន់ៗ សម្រេចបានលទ្ធផលធំៗគួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៅក្នុងការង្កើតឡើងនូវបណ្តាញដឹកជញ្ជូនមួយ ដែលតភ្ជាប់គ្នារវាងតំបន់នានា នៅទូទាំងប្រទេស ក៏ដូចជា ជាមួយបណ្តាប្រទេសជិតខាង ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក៏បានផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ ក្នុងការធានាឱ្យមានការថែទាំយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវប្រព័ន្ធគមនាគមន៍ ហើយ បានជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់វិស័យឯកជន ក្នុងការដាក់ឱ្យដំណើរការ និងការថែទាំនូវប្រព័ន្ធគមនាគមន៍ ផងដែរ ។ ការស្តារ ការសាងសង់ និងការអភិវឌ្ឍ បណ្តាញផ្លូវដែក ដែលតភ្ជាប់ពីរាជធានីភ្នំពេញ ទៅបណ្តាខេត្ត មួយចំនួន និងតភ្ជាប់ទៅបណ្តាញផ្លូវដែកនៃប្រទេសជិតខាង ដែលជាផ្នែកមួយនៃបណ្តាញផ្លូវដែកអាស៊ី នោះ ក៏ជាអាទិភាពខ្ពស់មួយរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ផងដែរ ។ ដើម្បីបង្កើនល្បឿន នៃការអភិវឌ្ឍបណ្តាញផ្លូវដែក *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានសម្រេចផ្តល់សម្បទានដល់វិស័យឯកជន ទាំងការសាងសង់ ដំណើរការ និង ការថែទាំ ។ *ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន* ជាស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវក្នុង ការស្តារ ការសាងសង់ និង ការថែទាំជាប្រចាំ នូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន ។

១៤៤. **បណ្តាញផ្លូវថ្នល់ :** ការស្តារនិងការសាងសង់នូវ *បណ្តាញផ្លូវជាតិ* មួយលេខ ត្រូវបានបញ្ចប់ស្ទើរតែទាំងស្រុង ។ បច្ចុប្បន្ននេះ *ផ្លូវជាតិសំខាន់ៗ* (ផ្លូវក្រាលកៅស៊ូ) បានតភ្ជាប់ពីរាជធានីភ្នំពេញ ទៅទីរួមខេត្តស្ទើរតែទាំងអស់ ហើយ បានតភ្ជាប់ទៅនឹងច្រកទ្វារព្រំដែនសំខាន់ៗជាមួយប្រទេសជិតខាង ។ វឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ត្រូវបានធ្វើឱ្យកើតមានឡើង នៅក្នុងការកសាងបណ្តាញផ្លូវថ្នល់ ថ្នាក់តំបន់ និងអនុតំបន់ (ដូចជា *តំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក អាស៊ាន មហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ*) ដែលដើរតួនាទីជាផ្លូវរបៀងសេដ្ឋកិច្ច និងជាផ្លូវឆ្លងកាត់អន្តរជាតិ សម្រាប់សម្រួលដល់ការដឹកជញ្ជូន ការផ្គត់ផ្គង់កសុភារ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងទេសចរណ៍ឆ្លងដែនអន្តរជាតិ និងដើម្បីការការពារប្រទេសថែមទៀត ។

១៤៥. នៅចុងឆ្នាំ២០០៨ ប្រទេសកម្ពុជាមានផ្លូវថ្នល់សរុបប្រវែង ៣៩ ៦១៨ គ.ម ក្នុងនោះរួមមាន :

- ផ្លូវជាតិមួយលេខ ប្រវែង ២១១៩ គ.ម ។
- ផ្លូវជាតិពីរលេខ ប្រវែង ៣០៨៦ គ.ម ។
- ផ្លូវខេត្ត ប្រវែង ៦៤១៣ គ.ម (ក្នុងនោះ មាន ១១៣ គ.ម ជាផ្លូវក្រាលកៅស៊ូ) ។
- ផ្លូវជនបទ ប្រវែង ២៨០០០ គ.ម ។

១៤៦. ក្នុងដំណាក់កាលនៃការអនុវត្ត *ផយអជ ២០០៦-២០១០* (២០០៦-២០០៨) ផ្លូវថ្នល់សរុបប្រវែង ២ ៣៤២ គ.ម (ដោយមិនរាប់បញ្ចូលផ្លូវខេត្ត និងផ្លូវទីរួមខេត្តទេ) ត្រូវបានស្តារ និងសាងសង់ឡើងវិញដោយក្រាលកៅស៊ូ ។ ផ្លូវថ្នល់ទាំងនោះ រួមមាន :

- ផ្លូវជាតិ មួយលេខ ប្រវែង ១៧៣១ គ.ម ។
- ផ្លូវជាតិ ពីរលេខ ប្រវែង ៤៥៨ គ.ម ។
- ផ្លូវខេត្ត ប្រវែង ១៦៣ គ.ម ។
- ភាគច្រើននៃផ្លូវជាតិពីរលេខ និង ផ្លូវខេត្ត ត្រូវបានក្រាលដោយគ្រួសក្រហម ។
- រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០០៩ ផ្លូវក្រាលកៅស៊ូរួច មានប្រវែងសរុប ២ ៦៦១ គ.ម ស្មើនឹង ៥១ ភាគរយ នៃផ្លូវជាតិមួយលេខ និងពីរលេខ ដែលមានប្រវែង ៥ ២០៥ គ.ម ។
- *គម្រោងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិផ្លូវថ្នល់នៅកម្ពុជា* សម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ ដែលត្រូវបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តកាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ បានជួយដល់ *ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន* ក្នុងការថែទាំប្រព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ ដែលរួមមាន ផ្លូវជាតិ និងផ្លូវខេត្ត តាមរយៈ កម្មវិធីការងារថែទាំខួបនិងថែទាំជាប្រចាំ ។ លទ្ធផលរំពឹងទុក បន្ទាប់ពីគម្រោងបានបញ្ចប់ រួមមាន ៖
    - ➢ ការថែទាំជាប្រចាំលើផ្លូវជាតិប្រវែង ២ ១០០ គ.ម នឹងអាចសម្រេចបាន ១០០ភាគរយ ហើយការថែទាំជាប្រចាំលើផ្លូវខេត្តប្រវែង ២ ៧០០ គ.ម នឹងអាចសម្រេចបាន ៣០ភាគរយ ។
    - ➢ ការថែទាំខួបលើផ្លូវជាតិប្រវែង ១០០ គ.ម នឹងអាចសម្រេចបាន ៥ភាគរយ ហើយ ការថែទាំខួបលើផ្លូវខេត្តប្រវែង ៣៨០ គ.ម នឹងអាចសម្រេចបាន ៤ភាគរយ ។
    - ➢ ការទប់ស្កាត់ស្ថានភាពអាក្រក់ ដែលអាចកើតមានមកលើផ្លូវថ្នល់ល្អ នឹងអាចសម្រេចបាន ៦៥ ភាគរយ សម្រាប់ផ្លូវជាតិ និង ៤៥ ភាគរយ សម្រាប់ផ្លូវខេត្ត ។

១៤៧. ដើម្បីការពារទប់ទល់នឹងការប្រើប្រាស់មិនត្រឹមត្រូវ នូវបណ្តាញផ្លូវថ្នល់ និងដើម្បីលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពការធ្វើដំណើរតាមផ្លូវថ្នល់ *ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក* ត្រូវបានអនុម័ត និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ ការបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធច្បាប់មួយដែលមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ វិស័យដឹកជញ្ជូននិងការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ គឺនៅតែបន្តជាអាទិភាពមួយរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ។ *អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក (គ.ស.ច.គ)* ត្រូវបានបង្កើត និងមានការទទួលខុសត្រូវ ដូចខាងក្រោម ៖

- រៀបចំ និងផ្សព្វផ្សាយ ព័ត៌មានស្តីពី *ផែនការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍* ។
- រៀបចំសិក្ខាសាលា ដើម្បីបង្កើនសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវថ្នល់ ។
- រៀបចំឈុតអប់រំខ្លីៗ ស្តីពី *សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក* សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍ ។
- រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលការងារសវនកម្ម និងបោះពុម្ពផ្សាយអំពី *សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក* ។
- រៀបចំ*សប្តាហ៍ជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក* ដែលធ្វើឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃទី៧ ដល់ថ្ងៃទី១៤ ខែមេសា ។

- រៀបចំជាវគ្គបណ្តុះបណ្តាលច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋ សម្រាប់ *ការប្រឡងយកបណ្ណបើកបរទោចក្រយានយន្ត* នៅតាម មន្ទីរសាធារណការខេត្ត-រាជធានី ។
- រៀបចំជាកម្មវិធី ចុះជួយបង្រៀនច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ នៅតាមបណ្តាឃុំស្រុកឆ្ងាយៗ ដាច់ស្រយាលសម្រាប់ *ការប្រឡងយកបណ្ណបើកបរទោចក្រយានយន្ត* ។
- រៀបចំកម្មវិធីបង្រៀន និង កម្មវិធី *ប្រឡងផ្តល់បណ្ណបើកបរទោចក្រយានយន្ត* ដល់យុវជនគ្រប់អាយុ នៅតាម បណ្តាសាលារៀននានា នៅក្នុងរាជធានី-ខេត្ត ទាំងអស់ ទូទាំងប្រទេស ។
- រៀបចំសិក្ខាសាលា ដើម្បីរៀបចំ *ផែនការសកម្មភាពសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍* និង យុទ្ធនាការដើម្បីលើកកម្ពស់ការពាក់មួកសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ ។

១៤៨. តាមរយៈកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ *គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យយានយន្តដឹកជញ្ជូនលើសទម្ងន់កម្រិតកំណត់អតិបរមា* ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយ ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននិងម្ចាស់រថយន្តដឹកជញ្ជូនទាំងឡាយ ការកំណត់ទម្ងន់អតិបរមា នៃយានយន្តដឹកជញ្ជូនតាមបណ្តាផ្លូវជាតិ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ *ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន* នាថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ។ បន្ទាប់ពីប្រកាសនេះត្រូវបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយ ដល់ ក្រុមហ៊ុន និង អ្នកពាក់ព័ន្ធ រួចមក ការដឹកជញ្ជូនលើសទម្ងន់កំណត់តាមផ្លូវជាតិ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ។ ដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើសទាំងនេះ *ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន* បានរៀបចំដំឡើង ស្ថានីយថ្លឹងរថយន្ត និងជញ្ជីងចល័ត លើកំណាត់ផ្លូវមួយចំនួន រួមមាន ជញ្ជីងថ្លឹងរថយន្តបង្កប់ ចំនួន ៨កន្លែង និង ជញ្ជីងចល័តចំនួន ១៨ ។ ស្ថានីយថ្លឹងរថយន្តអចិន្ត្រៃយ៍ ចំនួន ៧កន្លែង ត្រូវបានសាងសង់លើកំណាត់ផ្លូវមួយចំនួន និង ជញ្ជីងចល័តចំនួន ២០ ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការនៅក្នុង ឆ្នាំ២០០៩ ។

១៤៩. *អនុក្រឹត្យស្តីពី ការគ្រប់គ្រងយានដ្ឋានជួសជុល ដំឡើង និងកែច្នៃយានយន្ត* ត្រូវបានអនុម័ត ហើយកំពុងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការកែច្នៃខុសលក្ខណៈបច្ចេកទេស ដែលធ្វើឱ្យយានយន្តមួយចំនួន អាចដឹកជញ្ជូន លើសទម្ងន់កំណត់ ។

១៥០. **ផ្លូវដែក :** បច្ចុប្បន្ន ការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ និងទំនិញនានាតាមផ្លូវដែក នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ។ ផែនការមួយចំនួន ត្រូវបាននិងកំពុងរៀបចំឡើង ដើម្បីស្តារនិងពង្រីកមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្លូវដែក និងធ្វើសមាហរណកម្ម ផ្លូវដែកនេះ ទៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្លូវដែកតំបន់ ។ *គណៈកម្មាធិការកំណែទម្រង់និងការស្តារផ្លូវដែកឡើងវិញ* និង *គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងការធ្វើសម្បទានផ្លូវដែក* ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងដំណើរការ ។ សមិទ្ធផល និងវឌ្ឍនភាព ក្នុងវិស័យផ្លូវដែកមានដូចខាងក្រោម :

- កិច្ចព្រមព្រៀងសម្បទានរយៈពេល ៣០ឆ្នាំ រវាង *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* និង *ក្រុមហ៊ុនឯកជន ថុល រ៉ូយ៉ាល់ ខាំបូឌា របស់អូស្ត្រាលី* ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា នាខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បានចូលជាធរមាន ហើយដំណាក់កាលអន្តរកាល បានចាប់ផ្តើមពី ចុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានផ្ទេរ ទ្រព្យសម្បត្តិ មន្ត្រី បុគ្គលិក និងកម្មករ របស់អតីត *រាជាយស្ម័យយានកម្ពុជា* ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន *ថុល រ៉ូយ៉ាល់ ខាំបូឌា* និង បានបង្កើតនាយកដ្ឋានផ្លូវដែកថ្មី ។
- គម្រោងនីតិសម្បទាមួយ ដែលមានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ៧៣ លានដុល្លារ ត្រូវបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរួមគ្នាដោយ *ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី* OPEC/OFID[1] *ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី* រួមជាមួយ ថវិកាបដិភាគរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាល* កំពុងដំណើរការអនុវត្តបានល្អ ។ តាមរយៈគម្រោងនេះ ផ្នែកមួយចំនួននៃប្រព័ន្ធផ្លូវដែក នឹងត្រូវបានធ្វើការស្តារឡើងវិញ ដែលក្នុងនោះ រួមមាន (១) កំណាត់ផ្លូវដែកដែលបាត់មិនទាន់មាន ដែលតភ្ជាប់ពី *ក្រុងសិរីសោភ័ណ* ទៅ *ប៉ោយប៉ែត* (តភ្ជាប់ទៅនឹង *ផ្លូវដែកថៃ*) ប្រវែង ៤៨ គ.ម *(២)* កំណាត់ផ្លូវដែលតភ្ជាប់ពី *រាជធានីភ្នំពេញ* ទៅ *កំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុ* ប្រវែង ២៦៤ គ.ម និង *(៣)* កំណាត់ផ្លូវដែលតភ្ជាប់ពី *រាជធានីភ្នំពេញ* ទៅ *ក្រុងសិរីសោភ័ណ* ប្រវែង ៣៣៨ គ.ម ។
- ការរៀបចំផ្តល់សហហិរញ្ញប្បទានមួយផ្សេងទៀត ដែលសន្យាផ្តល់ទុន តាមរយៈ ឥណទានកម្ចីពី *ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី* និងជំនួយឥតសំណងពី *ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិអូស្ត្រាលី* (ទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ៦៨,៤ លានដុល្លារអាមេរិក) នឹងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន សម្រាប់ការសាងសង់ឃ្លាំង និងស្ថានីយទំនិញថ្មីមួយនៅ *សំរោង* (ចម្ងាយប្រមាណ ៩ គ.ម ពី *រាជធានីភ្នំពេញ*) និងសម្រាប់ការកែលម្អបន្ថែមនូវបណ្តាញផ្លូវដែក ដោយរាប់បញ្ចូលទាំង ផ្លូវបំបែក ទៅឃ្លាំងរបស់ *ត្រីនត្រេត* (ចម្ងាយ ៦ គ.ម ពី *រាជធានីភ្នំពេញ*) និង ខ្សែផ្លូវដែកផ្នែកខាងជើង ។ ទិសដៅនៃគម្រោងស្តារឡើងវិញ គឺដើម្បីបំពេញបន្ថែមនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពទ្រទ្រង់របស់អ័ក្សភ្លៅនៃទូររថភ្លើងឱ្យបានដល់ទម្ងន់ ២០ តោន និងល្បឿន ៥០ គ.ម ក្នុងមួយម៉ោង នៅលើផ្លូវដែកទិសខាងជើង ។ តាមផែនការការងារ ការស្តារផ្លូវដែកទាំងពីរគម្រោងខាងលើនេះ នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅចុងឆ្នាំ២០១៣ ។
- *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក៏កំពុងស្វែងរកការវិនិយោគ តាមរយៈ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និង ផ្នែកឯកជន ដើម្បីសាងសង់ *កំណាត់ផ្លូវដែក ដែលមិនទាន់មាន* ប្រវែងសរុប ២៥៥គ.ម *ដើម្បីតភ្ជាប់ពី បាត់ដឹង ទៅ ត្រពាំងស្រែ* (ដែលជាចំណុចតភ្ជាប់រវាងកម្ពុជា ជាមួយព្រំដែនវៀតណាម) ជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងផ្លូវដែកអាស៊ី សម្រាប់អាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិក និង ផ្លូវដែកតំបន់ (*ផ្លូវដែកតភ្ជាប់សិង្ហបុរី-គុនមីង*) សម្រាប់អាស៊ាន និង មហាអនុតំបន់មេគង្គ ។

---

[1] OPEC: *អង្គការនៃប្រទេសនាំចេញប្រេងកាត* -- OFID: *មូលនិធិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិរបស់* OPEC

- *ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន* កំពុងរៀបចំការសិក្សា ពីលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបានផ្នែកវិស្វកម្ម ។ បន្ទាប់ពីការផ្លាស់ប្តូរទំនាក់ទំនងគ្នាតាមលិខិតរវាង *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* និង *រដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន* កាលពី ថ្ងៃទី២៤ កញ្ញា និង ថ្ងៃទី៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨ មក *រដ្ឋាភិបាលចិន* បានឯកភាពធ្វើការសិក្សាពីផ្នែកផ្លូវដែកដែលមិនទាន់មាន នៃគម្រោងផ្លូវដែកតំបន់ (*ផ្លូវដែកតភ្ជាប់សិង្ហបុរី-គុនមីង*) នៅកម្ពុជា ។ ការសិក្សាដែលត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើង ដោយ*វិទ្យាស្ថានរៀបចំគម្រោងនិងអង្កេត ផ្លូវដែកទី៣* បានចាប់ផ្តើមឡើង កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ហើយ នឹងអាចបញ្ចប់ក្នុង ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ។
- *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក៏បានចុះហត្ថលេខាលើ *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា* លើការតភ្ជាប់ផ្លូវដែក រវាងកម្ពុជា និង វៀតណាម ត្រង់ចំណុចត្រពាំងស្រែ (កម្ពុជា) និង វ៉ាលី (វៀតណាម) នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ។
- សេចក្តីព្រាង*កិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនផ្លូវដែកឆ្លងកាត់ព្រំប្រទល់ប្រទេស រវាង កម្ពុជា និង ថៃ* ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមការងាររបស់ប្រទេសទាំងពីរ (*រាជាយស្វ័យយានកម្ពុជា និង ផ្លូវដែករដ្ឋថៃ*) ។ សេចក្តីព្រាងទីមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានយកមកបង្ហាញ និងពិភាក្សាក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ។ កិច្ចប្រជុំចុងក្រោយរវាងក្រុមការងារទាំងពីរ ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងកាលពីខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ ។ ថ្មីៗនេះ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានប្រគល់ភារកិច្ចជូន *ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន* ដើម្បីបន្តធ្វើការចរចាបញ្ចប់ *កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់តាមផ្លូវដែក រវាងកម្ពុជា-ថៃ នៅច្រកប៉ោយប៉ែត-អារញ្ញប្រាថេត* ជាមួយភាគីថៃ ។

១៥១. **កំពង់ផែ :** *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បាននិងកំពុងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ *"បើកចំហជើងសមុទ្រ"* ។ តាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្រនេះ *កំពង់ផែក្រុងព្រះសីហនុ* បានសាងសង់ចំណតផែកុងតឺន័រ បន្ថែមបានប្រវែង ៤០០ម ដែលអាចទទួលបរិមាណនាវាដែលមានជម្រៅទឹក៩ម បាន ១៣៥គ្រឿង ក្នុងមួយខែ ។ ចំណតផែកុងតឺន័រនេះ មានសមត្ថភាពអាចស្តុកកុងតឺន័រ ក្នុងចំនួនអតិបរមាបាន ៧ ៩០០ TEUs[១] ក្នុងមួយពេល ឬ ៣៤០ ០០០ TEUs ក្នុងមួយឆ្នាំ (មានសមត្ថភាពលើកដាក់ទំនិញ ជាមធ្យមបានប្រមាណ ២៥កុងតឺន័រ ក្នុងមួយម៉ោង សម្រាប់ដងយោងមួយ) ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ បរិមាណទំនិញឆ្លងកាត់សរុបមានប្រមាណ ២ ០៥៧ ៩៦៧តោន និង កុងតឺន័រប្រមាណ ២៥៨ ០០០ TEUs កើនលើសពី បរិមាណទំនិញឆ្លងកាត់សរុប នៅឆ្នាំ២០០៧ ដែលមានតែប្រមាណ ១ ៨១៨ ៨៧៧ តោន និង កុងតឺន័រប្រមាណ ២៥៣ ២៧១ TEUs ។

១៥២. ការងារកែលម្អ*កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ* រួមមាន (១) ការបន្ថែមគ្រឿងចក្រសម្រាប់លើកដាក់កុងតឺន័រមួយគ្រឿង ដែលមានសមត្ថភាពលើកដាក់បាន ៤៥តោន (២) ឧបករណ៍សម្រាប់លើកដាក់សំបកកុងតឺន័រទំហំ ៤០ហ្វីត ក្នុងមួយគ្រឿង (៣) ធ្វើការបោះពោងសញ្ញានាវាចរណ៍ពីព្រំប្រទល់ប្រទេសវៀតណាមមកភ្នំពេញ (៤)

[១] Twenty Equivalent Units: កត្តាបម្លែងជាខ្នាត ២០ហ្វីតរបស់កុងតឺន័រ

ការរៀបចំប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព ដោយប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនកាមេរ៉ាតាមដាននិងបណ្ណសម្គាល់ខ្លួន (៥) ការបំពាក់ម៉ាស៊ីនកាំរស្មីអ៊ិចស្កេនណីមួយគ្រឿង (៦) រៀបចំបើកសាលាបណ្តុះបណ្តាលនាវាចរណ៍ សម្រាប់មន្ត្រីមកពីកំពង់ផែអន្តរជាតិទាំងពីរ និង (៧) ការដាក់សម្ពោធឱ្យប្រើប្រាស់នូវអគាររដ្ឋបាល ដែលផ្តល់សេវាច្រកចេញ-ចូលតែមួយ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ បរិមាណនាវាសរុបចូលចតនៅកំពង់ផែស្វយ័ត ភ្នំពេញមានចំនួន ១ ៥៤៣គ្រឿង លើសពីឆ្នាំ២០០៧ ដែលមានតែប្រមាណ ១ ៣៩៨គ្រឿង ។ បរិមាណទំនិញឆ្លងកាត់កំពង់ផែនេះ មានប្រមាណ ១ ២៤០ ៣៣៩តោន កើនឡើង១២ភាគរយ ប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៧ ដែលមានត្រឹមតែ ១ ១០៦ ៧០១តោន ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ បរិមាណកុងតឺន័រឆ្លងកាត់ មានប្រមាណ ៤៧ ៥០៧ TEUs កើនឡើងតិចតួច បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៧ ដែលមាន ៤៧ ៥០៤ TEUs ។ បរិមាណនាវាដឹកអ្នកដំណើរ ចូលចតនៅកំពង់ផែនេះ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ១ ៨៧៨គ្រឿង ថយចុះ ៣ភាគរយ បើប្រៀបធៀបនឹង ឆ្នាំ២០០៧ ដែលមាន ១ ៩៣១ គ្រឿង ។

១៥៣. *សេវាភ្នាក់ងារនាវា-ភ័ស្តុភារកម្ម* : ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រ *"បើកចំហជើងសមុទ្រ"* របស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* សេវាភ្នាក់ងារនាវា-ភ័ស្តុភារកម្ម បានអនុវត្តភារកិច្ចរបស់ខ្លួនយ៉ាងសកម្ម នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍកំពង់ផែអន្តរ-ជាតិ ខេត្តព្រះសីហនុនិងរាជធានីភ្នំពេញ និង បានបម្រើសេវានាវា នៅកំពង់ផែឯកជន (*ឧកញ៉ាម៉ុង ស្រែអំបិល កោះកុង និង កំពត*) ព្រមទាំង បានវិនិយោគលើការបំពាក់មធ្យោបាយ លើកដាក់កុងតឺន័រមួយគ្រឿង នៅកំពង់ផែភ្នំពេញ ។ ទោះបីជា ចំនួននាវាគ្រប់ប្រភេទ ដែលទទួលបានសេវាបម្រើ មានការថយចុះតិចតួច ប្រមាណ ០,៣៨ ភាគរយ ក៏ដោយ ក៏បរិមាណនៃទំនិញលើកដាក់សរុប ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ មានការកើនឡើង ប្រមាណ ២៧,៥៧ ភាគរយ ធៀបនឹង ឆ្នាំ២០០៧ ។

១៥៤. **សេវាកម្មអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល :** *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បាននិងកំពុងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ *"បើកចំហជើងមេឃ"* ។ វិស័យអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល មានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដោយបានរួមចំណែកជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ។ ទោះជាដូចនេះក្តី វិស័យនេះ បាននិងកំពុងជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗ ដែលត្រូវបន្តដោះស្រាយ ក្នុងរយៈពេលមធ្យមនិងវែង ។ សមិទ្ធផល និង បញ្ហាប្រឈម ទាំងនោះ រួមមាន :

- វឌ្ឍនភាពក្នុង *ផ្នែកដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស* អាចកត់សម្គាល់ឃើញ តាមរយៈ ការកើនឡើងនៃ ចំនួនក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍បរទេស (មានចំនួន ១៧ក្រុមហ៊ុន នៅឆ្នាំ២០០៩) ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការហោះហើរទៀតទាត់ មកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា និងចំនួនក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ក្នុងស្រុក (មានចំនួន ៣ក្រុមហ៊ុន នៅឆ្នាំ ២០០៩) ដែលកំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការហោះហើរ ទៅតំបន់នានា នៅក្នុងប្រទេស ។
- *ផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអាកាសយានដ្ឋាន* ក៏សម្រេចបាននូវវឌ្ឍនភាពធំៗ ផងដែរ ដូចជា ការពង្រីកអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិទាំងបី ការកែលម្អស្ថានីយសម្រាប់អ្នកដំណើរ អគារបច្ចេកទេស ការពង្រីកបន្ថែមចំណតយន្តហោះ ការជួសជុលផ្លូវរត់ ការបំពាក់ឧបករណ៍បរិក្ខារសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យសន្តិសុខ លិខិតឆ្លងដែនទិដ្ឋាការ ព្រមទាំង ការពង្រឹកសមត្ថភាពផ្នែកសង្គ្រោះ-ពន្លត់អគ្គិភ័យ និង ការកែលម្អសោភ័ណភាពទូទៅ ។

- *ផ្នែកប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យចរាចរណ៍ផ្លូវអាកាស* ត្រូវបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង និងត្រូវបានពង្រឹងជាលំដាប់ផងដែរ ។ សុវត្ថិភាពក្នុងការហោះហើរ ត្រូវធានាបានល្អ នៅទូទាំងដែនអាកាសកម្ពុជា តាមរយៈ ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងការផ្តល់សេវាត្រួតពិនិត្យចរាចរណ៍និងការនាំផ្លូវអាកាស ការធ្វើទំនើបកម្មឧបករណ៍បរិក្ខារនិងបច្ចេកវិទ្យា និង ការកែសម្រួលជាជំហានទូវផ្លូវអាកាស ក្នុងនោះមាន *ផែនការមេស្តីពី ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យចរាចរណ៍ផ្លូវអាកាសថ្មីតាមផ្កាយរណប* ដែលកំពុងត្រូវបានសិក្សា សម្រាប់តំបន់ឥណ្ឌូចិន (កម្ពុជា-ឡាវ-វៀតណាម) ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាម *អនុសាសន៍សម្រាប់ការអនុវត្តរបស់អង្គការអាកាសចរណ៍ស៊ីវិលអន្តរជាតិ* ។
- ការរៀបចំ *ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត* សម្រាប់វិស័យអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ក៏ សម្រេចបានលទ្ធផលធំៗ ផងដែរ ។ ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ ជាច្រើន ដូចជា *ច្បាប់អាកាសចរណ៍ស៊ីវិល* ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០០៨ បទប្បញ្ញត្តិនានាទាក់ទងនឹងសុវត្ថិភាព ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយ *រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល* ព្រមទាំង សេចក្តីព្រាង *កម្មវិធីសន្តិសុខអាកាសចរណ៍ស៊ីវិលជាតិ* និង *កម្មវិធីសុវត្ថិភាពជាតិ* ដែលកំពុងត្រូវបានបញ្ចប់ដោយ *រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល* ផងដែរ ។
- *ការចូលរួមពីវិស័យឯកជន និងការធ្វើឯកជនភាវូបនីយកម្ម* បានក្លាយជាយុទ្ធសាស្ត្រគ្រឹះ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងសេវាកម្មអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ។ ក្រុមហ៊ុនឯកជន SCA បាននិងកំពុងចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ សៀមរាប និង ខេត្តព្រះសីហនុ ហើយ *ក្រុមហ៊ុនសេវាចរាចរណ៍ផ្លូវអាកាសកម្ពុជា* បាននិងកំពុងដំណើរការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធសេវានាំផ្លូវអាកាស ។
- ទន្ទឹមនឹងសមិទ្ធផលធំៗទាំងនេះ វិស័យអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល បាននិងកំពុងជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗដូចជា (១) ការធ្លាក់ចុះដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៃចំនួនអ្នកដំណើរនិងបរិមាណទំនិញតាមផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិនិងផ្លូវអាកាសក្នុងស្រុក ដោយសារ វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោកនិងការសាយភាយជំងឺផ្តាសាយថ្មីដែលកំពុងបន្តកើតមាន និង (២) ភាពចាំបាច់ក្នុងការបន្តកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្រាប់វិស័យអាកាស-ចរណ៍ស៊ីវិលទាំងមូល ជាដើម ។

១៥៥. **កិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែនមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ** : កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយរាប់បញ្ចូល ទាំងឧបសម្ព័ន្ធ និងពិធីសារទាំង ២០ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះផង បានចូលជាធរមាន នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានផ្តល់សច្ចាប័ន និងតម្កល់ទុកលិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន លើពិធីសារចំនួន ៣ និង ឧបសម្ព័ន្ធ ចំនួន ១៧ ។ ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានចុះហត្ថលេខាទ្វេភាគីលើ *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា* ជាមួយ *ប្រទេសថៃ* និង *វៀតណាម* ស្តីពី *ការផ្តួចផ្តើមអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែនមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ* ។ វឌ្ឍនភាព ដែលមានមកដល់បច្ចុប្បន្ន រួមមាន :

- *រវាងកម្ពុជា និងថៃ :*
  - ➢ *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា* ចំនួន២ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែន នៅចំណុចត្រួតពិនិត្យ *ប៉ោយប៉ែត-អរញ្ញប្រាថេត* ។
    - *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីការផ្តួចផ្តើមអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែនមហាអនុតំបន់ ទន្លេមេគង្គ នៅចំណុចច្រកទ្វារព្រំដែនប៉ោយប៉ែត-អរញ្ញប្រាថេត* ។
    - *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរសិទ្ធិធ្វើចរាចរណ៍ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែនមហាអនុតំបន់ ទន្លេមេគង្គ នៅចំណុចច្រកទ្វារព្រំដែនប៉ោយប៉ែត-អរញ្ញប្រាថេត* ។
  - ➢ កូតានៃយានយន្តចំនួន៤០គ្រឿង ធ្វើចរាចរឆ្លងកាត់ព្រំដែន ពីប្រទេសនីមួយៗ ត្រូវបានទទួលការឯកភាពព្រមព្រៀងគ្នា ដោយភាគីទាំងពីរ ។ ការកំណត់ប៉ុស្តិ៍ត្រួតពិនិត្យបន្ថែម កំពុងត្រូវបានពិចារណា និងពិភាក្សាគ្នាជាបន្តបន្ទាប់ ។
  - ➢ ដោយសារ ការកំណត់ និងការសាងសង់ តំបន់ត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា ដើម្បីអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យរួមគ្នាឈប់តែមួយលើក និងការត្រួតពិនិត្យរួមគ្នានៅបញ្ជរតែមួយ មិនអាចធ្វើទៅបាន ភាគីទាំងពីរបានឯកភាពគ្នា ក្នុងការផ្តាច់ចេញពីគ្នា នូវ *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា* ទាំងពីរ ដើម្បីឱ្យ *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរសិទ្ធិធ្វើចរាចរណ៍* (កូតា ៤០គ្រឿង) អាចអនុវត្តទៅបាននៅចំណុចត្រួតពិនិត្យច្រកទ្វារ *ប៉ោយប៉ែត- អរញ្ញប្រាថេត* ។

- *រវាងកម្ពុជា និងវៀតណាមៈ*
  - ➢ *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា* ចំនួន១ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា : *អនុស្សរណៈយោគយល់ គ្នាស្តីពីការផ្តួចផ្តើមអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែនមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ នៅ ចំណុចច្រកទ្វារព្រំដែនបាវិត-ម៉ុកបាយ* ។ ការកំណត់និងការសាងសង់ តំបន់ត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា និងការបង្កើតនីតិវិធីគយ សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យទំនិញ និងយានយន្តឆ្លងកាត់ ព្រំដែន កំពុងត្រូវបានអនុវត្ត ។
  - ➢ *អាជ្ញាធរគយ* នៃភាគីទាំងពីរ បានឯកភាពនិងចុះហត្ថលេខាលើ *អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពី នីតិវិធីគយ* ដើម្បីផ្តួចផ្តើមអនុវត្ត *កិច្ចព្រមព្រៀងដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់មហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ* នៅត្រង់ចំណុចត្រួតពិនិត្យ *បាវិត-ម៉ុកបៃ* ។
  - ➢ នៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូង *រដ្ឋាភិបាល* ទាំងពីរ បានឯកភាពគ្នា អនុវត្ត *កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក* ពីឆ្នាំ២០០៦ មក ។

១៥៦. **កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងត្រីភាគី ដឹកជញ្ជូន** ជាមួយបណ្តាប្រទេសជិតខាង រួមមាន :

- *កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក កម្ពុជា-ឡាវ :*

- *កិច្ចព្រមព្រៀងពិធីសារ និង អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នា* ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ជាមួយភាគី *ឡាវ* ។
- កូតា របស់រថយន្តដឹកទំនិញ មានចំនួន ៤០គ្រឿង ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ក៏ការធ្វើប្រតិបត្តិការ ខាងដឹកទំនិញ មិនទាន់បានអនុវត្តនៅឡើយ ។
- *កិច្ចព្រមព្រៀងនៃភាពជាដៃគូ* ដាច់ដោយឡែកមួយចំនួន ស្តីពីការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ត្រូវបានធ្វើឡើងរវាង សមាគមឬក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកនៃទីក្រុងពីរ ដែលជាគោលដៅកំណត់ ។ កិច្ចព្រមព្រៀង នៃភាពជាដៃគូនេះត្រូវមានការឯកភាពពី*ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន* នៃប្រទេសទាំងពីរ ផងដែរ ។
- រហូតដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន កិច្ចព្រមព្រៀងនៃភាពជាដៃគូ ចំនួន០២ ត្រូវបានអនុវត្ត នៅលើគន្លងផ្លូវ : *ភ្នំពេញ-ប៉ាក់សេ ស្ទឹងត្រែង-ប៉ាក់សេ* និង *សៀមរាប-ភ្នំពេញ-ប៉ាក់សេ* ។

- *កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក និងផ្លូវទឹក រវាង កម្ពុជា-វៀតណាម* :
  - *កិច្ចព្រមព្រៀង ដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា* កាលពីថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៨ ហើយ *ពិធីសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀង* នេះ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា នៅថ្ងៃ ទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ ។ កូតារបស់រថយន្តដឹកទំនិញ និងរថយន្តក្រុងដឹកអ្នកដំណើរចំនួន ៤០ គ្រឿង ដែលឆ្លងកាត់ព្រំដែនតាមច្រកទ្វារ*ព្រំដែនបាវិត* ត្រូវបានទទួលការឯកភាពព្រមព្រៀងគ្នា ដោយភាគីទាំងពីរ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងគ្នាមួយត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីបង្កើនកូតារបស់រថយន្តឆ្លងកាត់ព្រំដែន ពីចំនួន ៤០ គ្រឿង ដល់ ១៥០ គ្រឿង ហើយ ចំណុចត្រួតពិនិត្យតាមច្រកទ្វារព្រំដែន ចំនួន ៤កន្លែង ក្នុងចំណោម ៧កន្លែង ដែលបានឯកភាពគ្នា ត្រូវបានធ្វើពិធីបើកឱ្យដំណើរការ សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូន ឆ្លងកាត់ព្រំដែន ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ។
  - *កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ដឹកជញ្ជូនផ្លូវទឹក រវាងកម្ពុជា និងវៀតណាម* : កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ថ្មីមួយរវាង*កម្ពុជា* និង*វៀតណាម* ស្តីពីការដឹកជញ្ជូនផ្លូវទឹក ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា កាលពីថ្ងៃទី ១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ ដើម្បីជំនួសឱ្យកិច្ចព្រមព្រៀង និងសេចក្តីព្រាងពិធីសារ ឆ្នាំ១៩៩៨ ។
- *កិច្ចព្រមព្រៀងត្រីភាគី កម្ពុជា ឡាវ និងវៀតណាម :* ប្រទេសទាំងបីបានឯកភាពគ្នា បង្កើត*ក្រុមការងារមួយ* សម្រាប់រៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងត្រីភាគី *កម្ពុជា-ឡាវ-វៀតណាម ស្តីពី ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ព្រំដែន* ដែលនឹង ចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ២០១០ ។

១៥៧. **ប្រព័ន្ធលូបង្ហូរទឹកនិងចម្រោះទឹកកខ្វក់ :** *ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន* ក៏ទទួលខុសត្រូវផងដែរ ក្នុងការស្តារឡើងវិញ សាងសង់ និងថែរក្សា ប្រព័ន្ធលូបង្ហូរនិងចម្រោះទឹកកខ្វក់ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ប្រព័ន្ធលូបង្ហូរទឹកគឺជាបញ្ហាចម្បង នៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្រុងព្រះសីហនុ និងទីក្រុងសៀមរាប ។ កង្វះខាតធនធាន គឺជាបញ្ហាប្រឈមចម្បង សម្រាប់ ការបន្តស្តារឡើងវិញនិងការសាងសង់នូវប្រព័ន្ធលូបង្ហូរទឹក និងស្ថានីយចម្រោះទឹកកខ្វក់នៅទូទាំងប្រទេស ។ នៅក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ប្រព័ន្ធលូបង្ហូរទឹកនៅរាជធានីភ្នំពេញ *ត្រូវបានលើកកម្ពស់*កែលម្អ ចំណែកឯនៅក្រុងព្រះសីហនុវិញ ស្ថានីយចម្រោះទឹកកខ្វក់ ក៏ត្រូវបានសាងសង់បញ្ចប់ជាស្ថាពរ ហើយដែរ ។

ការសាងសង់ស្ថានីយចម្រោះទឹកកខ្វក់នៅទីក្រុងសៀមរាប ត្រូវបានបញ្ចប់ក្នុងដំណាក់កាលទី១ ហើយ *ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន* ក៏មានគម្រោង ពង្រីកវិសាលភាពការងារប្រព័ន្ធលូបង្ហូរទឹកនិងចម្រោះទឹកកខ្វក់ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការបូមសម្អាតស្ទឹងសៀមរាប ថែមទៀត ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ផែនការជាច្រើន សម្រាប់សាងសង់ស្ថានីយចម្រោះទឹកកខ្វក់ នៅខេត្តកំពត កំពុងត្រូវបានធ្វើការសិក្សា ។

១៥៨. *ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន* កំពុងជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈម ជាច្រើន ក្នុងនោះ រួមមាន :

- ដំណើរការនៃការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវផែនការទាំងឡាយ សម្រាប់ការស្តារ និងការសាងសង់នូវ អនុវិស័យមួយចំនួននៃវិស័យដឹកជញ្ជូន ត្រូវការពេលវេលាយូរអង្វែង ។
- ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការដោះស្រាយបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវបញ្ហាទាំងឡាយ ដែលកំពុងកើតមាន នៅមិនទាន់មានគ្រប់គ្រាន់ នៅឡើយ ។
- ផ្លូវ-ស្ពានទាំងឡាយ មានការខូចខាត លឿនជាងសមត្ថភាពបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ ការស្តារ ការកែលម្អ និងការងារថែទាំជាប្រចាំ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ។
- វិស័យឯកជន មិនមានការចាប់អារម្មណ៍ ក្នុងការចូលរួមថែទាំផ្លូវថ្នល់ ។
- ផ្លូវជាតិទាំងឡាយ កំពុងតែបន្តរងគ្រោះយ៉ាងខ្លាំង ដោយសារចរាចរណ៍នៃការដឹកជញ្ជូនលើសទម្ងន់កំណត់ ។
- បញ្ហាកកស្ទះចរាចរណ៍ និងការបំពុលបរិយាកាសទីក្រុង ព្រមទាំង ការគ្រប់គ្រងចរាចរណ៍ និងការរៀបចំការដឹកជញ្ជូនសាធារណៈក្នុងក្រុង បានក្លាយជាបញ្ហាប្រឈម ដែលត្រូវបន្តយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយ ។
- សមត្ថភាពមន្ត្រីនិងស្ថាប័ន ក្នុងការរៀបចំផែនការផ្គត់ផ្គង់ភ័ស្តុភារនិងការដឹកជញ្ជូនពហុរូបភាព ការរចនាប្លង់វិស្វកម្ម និង ការគ្រប់គ្រងទឹកកខ្វក់ នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ។
- ថវិកាសម្រាប់ការរៀបចំប្រព័ន្ធទឹកកខ្វក់ នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ហើយផ្នែកឯកជនមិនមានការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការចូលរួមវិនិយោគលើផ្នែកនេះ ។
- ការយល់ដឹងពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចមានដល់ សុខភាពនិងអនាម័យដែលបណ្តាលមកពីទឹកកខ្វក់ នៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ហើយការបន្តកែលម្អយន្តការគ្រប់គ្រងទឹកកខ្វក់ គឺជាប្រការចាំបាច់ដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្ត ។

៤.២ ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ

១៥៩. *ក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម* បានធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងអំឡុងពេល ពីឆ្នាំ២០០៦-២០០៨ នៅក្នុងផ្នែកនៃការស្តារឡើងវិញ និងការសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងផ្តល់ការការពារពីគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ (គ្រោះរាំងស្ងួត និងគ្រោះទឹកជំនន់) ដែលក្លាយជាបញ្ហាមិនអាចព្យាករ ជាមុនបាន ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ *ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក* ត្រូវបានអនុម័ត កាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ ។

១៦០. *ក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម* បានអនុវត្តគម្រោងជាច្រើន នៅទូទាំងប្រទេស ។ សកម្មភាពទាំងនេះរួមមាន :

- ជួសជុល-ស្តារឡើងវិញ ថែទាំ និង សាងសង់ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ចំនួន ១៤១គម្រោង ដែលផ្តល់ទឹកដល់ការស្រោចស្រពលើ ផ្ទៃដីស្រែកសិកម្ម ចំនួន ២៦៧ ២២៤ហិកតា (ក្នុងនោះ ដីស្រែវស្សា ចំនួន ១៩១ ២០២ហិកតា និង ដីស្រែប្រាំង ចំនួន ៧៦ ០២២ហិកតា) ។ នៅចុងឆ្នាំ២០០៨ សមត្ថភាពស្រោចស្រពផ្ទៃដីកសិកម្ម របស់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ បានកើនឡើងដល់ ៨២៧ ៣៧៣ហិកតា ស្មើនឹង ៣១.៦ភាគរយ នៃផ្ទៃដីដាំដុះទាំងអស់ (២ ៦១៥ ៧៤១ហិកតា) ក្នុងនោះ លទ្ធភាពស្រោចស្រពលើផ្ទៃដីស្រូវវស្សាមាន ៥៨២ ០៨៥ ហិកតា និង ផ្ទៃដីស្រូវប្រាំងមាន ២៤៥ ២៨៨ហិកតា ។
- ជីកអណ្តូងខួង ចំនួន ៣០អណ្តូង ដើម្បីប្រើប្រាស់ទឹកក្រោមដី សម្រាប់ការស្រោចស្រពដំណាំ ។
- កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះដោយសារ គ្រោះទឹកជំនន់ និង គ្រោះរាំងស្ងួត តាមរយៈ :
  - ការជួសជុល-ស្តារឡើងវិញនូវ ទំនប់ការពារទឹកជំនន់ ចំនួន ៧គម្រោង ដែលមានលទ្ធភាពការពារផ្ទៃដីដាំដុះ បានចំនួន ១៣០ ៧៩៩ហិកតា ។ មកដល់ឆ្នាំ២០០៨ ផ្ទៃដីដែលបានការពារពីទឹកជំនន់ បានកើនឡើងដល់ ២៤៤ ២៩៩ហិកតា ។
  - ការជួសជុល-ស្តារឡើងវិញនូវ ទំនប់ការពារទឹកប្រៃ ចំនួន ៦គម្រោង ដែលអាចការពារផ្ទៃដីដាំដុះពីទឹកប្រៃ បាន ចំនួន ១៤ ៣២៨ហិកតា ។ រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០០៨ ផ្ទៃដីសរុប ដែលបានទទួលការការពារពីទឹកប្រៃ មាន ៣១ ០០៨ហិកតា ។
  - ដំឡើងស្ថានីយបូមទឹក ចំនួន ១២ស្ថានីយ និងជួសជុលមួយស្ថានីយ ដែលអាចសង្គ្រោះស្រូវ ដែលរងផលប៉ះពាល់ពីភាពរាំងស្ងួត បានចំនួន ៣០៥ ២២៥ហិកតា (ក្នុងនោះ ១៣៧ ១២២ហិកតា ក្នុងរដូវប្រាំង និង ១៦៨ ១០៣ហិកតា ក្នុងរដូវវស្សា ។
- រៀបចំសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក បានចំនួន ៣៥០សហគមន៍ ដោយមានការចូលរួមពីកសិករចំនួន ៣០៥ ៥៥០គ្រួសារ ។ ស្ត្រីបានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម នៅក្នុងការដឹកនាំគណៈកម្មាធិការ របស់សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹកនេះ ។
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវ ផ្នែកជលសាស្ត្រ តាមរយៈ :
  - ការជួសជុលនិងការដំឡើង ស្ថានីយជលសាស្ត្រ ចំនួន ២០ស្ថានីយ នៅតាមបណ្តោយ *ទន្លេមេគង្គ ទន្លេសាប* និង *ទន្លេបាសាក់* ។
  - ការដំឡើងក្តារវាស់កម្ពស់ទឹក បានចំនួន ៣៩កន្លែង នៅតាមចំណុចត្រួតពិនិត្យ តាមបណ្តោយទន្លេសំខាន់ៗ ។
  - ការដំឡើងម៉ាស៊ីនកត់ត្រាកម្ពស់ទឹក ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ចំនួន ១៣កន្លែង នៅតាមចំណុចត្រួតពិនិត្យតាមបណ្តោយ ទន្លេនិងស្ទឹង សំខាន់ៗ ។

  - ➢ ការដំឡើងឧបករណ៍វាស់ធារទឹក បានចំនួន ៤កន្លែង នៅ *ស្ទឹងសៀមរាបខេត្តសៀមរាប ស្ទឹងសង្កែខេត្តបាត់ដំបង ស្ទឹងពោធិ៍សាត់ខេត្តពោធិ៍សាត់* និង *ស្ទឹងសំបូរខេត្តកំពង់ឆ្នាំង* ។
- ពង្រឹងសមត្ថភាព ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានអំពី អាកាសធាតុ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា តាមរយៈ ៖
  - ➢ ការជួសជុលកែលម្អស្ថានីយត្រួតពិនិត្យសង្កេតធាតុអាកាស នៅរាជធានីនិងតាមបណ្តាខេត្ត សរុបបាន ចំនួន ៨កន្លែង ។
  - ➢ ការដំឡើងស្ថានីយពិនិត្យសង្កេតធាតុអាកាស ថ្មី បានចំនួន ៥កន្លែង នៅតាមបណ្តាខេត្ត ។
  - ➢ ការដំឡើងស្ថានីយសម្រាប់ វាស់ទិស-ល្បឿនខ្យល់ក្នុងរយៈកម្ពស់១០-១០០ម៉ែត្រ និងសម្រាប់ពិនិត្យអង្កេត កម្តៅនិងពន្លឺព្រះអាទិត្យ នៅរាជធានីនិងតាមបណ្តាខេត្ត សរុប ចំនួន ៥កន្លែង ។
  - ➢ ការដំឡើងស្ថានីយទទួលព័ត៌មាន តាមរយៈផ្កាយរណប MTSAT ដើម្បីពិនិត្យមើលស្ថានភាពពពកនៅរយៈកម្ពស់ខ្ពស់ បានចំនួន ១កន្លែង ។
  - ➢ ការដំឡើងប្រព័ន្ធទូរគមនាគមន៍ សម្រាប់ទទួលនិងបញ្ជូនទិន្នន័យឧតុនិយម ក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ និងក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *ប្រព័ន្ធទូរគមនាគមន៍សាកលលោក* (GTS) ចំនួន១កន្លែង ។
- ធ្វើការសិក្សាពី អាងទន្លេ-ស្ទឹង នៅជុំវិញ *បឹងទន្លេសាបនិងស្ទឹងសំខាន់ៗ* មួយចំនួនទៀត ដូចជា *អាងស្ទឹងបរិបូរណ៍ អាងស្ទឹងដូនទ្រី អាងស្ទឹងមង្គលបុរី អាងស្ទឹងសង្កែ អាងស្ទឹងស្វាយចេក អាងស្ទឹងព្រែកត្នោត* និង *អាងស្ទឹងក្រាំងពន្លៃ* ដើម្បីធ្វើការ គ្រប់គ្រងអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានទឹក ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និង ចីរភាព ព្រមទាំង ធ្វើការរៀបចំ *ផែនការមេស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក* នៅក្នុង *ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា* ផងដែរ ។

១៦១. ទោះបីជាមានវឌ្ឍនភាព ដូចបានលើកឡើងនេះក៏ដោយ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ដែលទាមទារឱ្យមានការដោះស្រាយ ដូចជា ៖

- *ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក* ត្រូវបានអនុម័តដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់រួចហើយ ប៉ុន្តែ អនុក្រឹត្យមួយចំនួនមិនទាន់ត្រូវបានរៀបចំនៅឡើយ ហើយចាំបាច់ត្រូវតែបង្កើតឡើង ដើម្បីកំណត់យន្តការនិងសមត្ថកិច្ចសម្រាប់អនុវត្តច្បាប់នេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ជាពិសេស ការគ្រប់គ្រងអាងទន្លេ អាជ្ញាបណ្ណទឹក សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក និងការការពារគុណភាពទឹក ។
- យន្តការសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួង មិនទាន់ដំណើរការល្អ ដែលចាំបាច់ត្រូវតែពង្រឹងនិងជំរុញ ។
- មូលដ្ឋានទិន្នន័យព័ត៌មាន ស្តីពី ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលទាក់ទងនឹង ការគ្រប់គ្រងទឹក និង ការកែលម្អការកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ ដោយទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួត គឺជាប្រការចាំបាច់ ដែលត្រូវរៀបចំបង្កើតឡើង ។
- ការគ្រប់គ្រង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធារាសាស្ត្រ គឺជាប្រការចាំបាច់ ដែលត្រូវពង្រឹង ដើម្បី ៖

- ជ្រើសរើសតំបន់អាទិភាពសម្រាប់ ការស្តារឡើងវិញនិងការសាងសង់ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ ដើម្បីបង្កើតចំណូលក្នុងសហគមន៍ជនបទ ។
- បាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ក្នុងការគ្រប់គ្រងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធារាសាស្ត្រក្នុងឃុំ ។
- ចាត់វិធានការ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក សំដៅរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនជាអតិបរមា នូវផលិតផលកសិកម្ម ។
- បង្កើនការចូលរួមរបស់ កសិករនិងសហគមន៍កសិករ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានានា ដែលទាក់ទងនឹង ការប្រើប្រាស់និងការថែទាំ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ។
- កំណត់តម្លៃនៃធនធានហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ថែទាំប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ។

ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត នៅតំបន់ទីប្រជុំជន

១៦២. *ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល* មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវ លើការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត ។ សមត្ថភាពផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត បានកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៅក្នុងទសវត្សចុងក្រោយនេះ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ តំបន់ទីប្រជុំជនចំនួន ១១១ មានលទ្ធភាពទទួលបានទឹកស្អាត ពីប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត ។ នៅ*រាជធានីភ្នំពេញ* ផលិតកម្មទឹកស្អាតបានកើនឡើង ពី ៧៩ ៤០០ ០៣១ម៣ ក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ដល់ ៨៥ ៥៣១ ៦៤៩ម៣ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ប្រជាជននៅរាជធានីភ្នំពេញ ប្រមាណ ៩០ភាគរយ មានលទ្ធភាពទទួលបានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់ពេញ ២៤ម៉ោង ។ គ្រួសារចំនួន ១៧ ៥៩០ ក្នុងនោះភាគច្រើន ជាគ្រួសារដែលមានស្ត្រីជាមេគ្រួសារ បានទទួលនូវគោលនយោបាយឧបត្ថម្ភលើតម្លៃសិទ្ធិជាវទឹកប្រើប្រាស់តាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៃកម្រិតជីវភាពរស់នៅ ។

១៦៣. ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ប្រមាណ ៥១ ភាគរយ នៃប្រជាជនដែលរស់នៅ ក្នុងតំបន់ទីប្រជុំជនទូទាំងប្រទេស បានទទួលទឹកស្អាតប្រើប្រាស់ អាស្រ័យដោយរដ្ឋាករទឹក រាជធានី-ខេត្ត-ក្រុង បានបង្កើនសមត្ថភាពផលិតរបស់ខ្លួន ពី ១១ ៩៦៥ ៦៤៩ ម៣ ក្នុងឆ្នាំ២០០៧ បានកើនឡើងដល់ទៅ ១៣ ៧៥៤ ៧៦៩ម៣ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់តាមតម្រូវការរបស់ប្រជាជន ។

១៦៤. ទោះបីជាមានការរីកចម្រើនដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់ក៏ដោយ ក៏បញ្ហាប្រឈមក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត នៅតែបន្តមាន លើទិដ្ឋភាពមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម :

- អត្រានៃប្រជាជន ដែលទទួលបានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់ នៅតែមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ។
- ការទទួលបានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជនក្រីក្រ នៅតែមានកម្រិតនៅឡើយ ។
- ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតបន្តទៀត នៅតែមានកម្រិត នៅឡើយ ។

៤.៣ ការអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពលនិងបណ្តាញអគ្គិសនី

១៦៥. វឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ត្រូវបានធ្វើឱ្យកើតមានឡើង នៅក្នុងការបង្កើតលទ្ធភាពផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនី និងការពង្រីកបណ្តាញអគ្គិសនី ។ ដើម្បីតម្រែតម្រង់ទិសដៅ នៃការអភិវឌ្ឍក្នុងវិស័យថាមពល *ផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យថាមពល ២០០៥-២០២៤* ត្រូវបានរៀបចំឡើង ។ *ផែនការមេ អគ្គិសនីកម្មជនបទ* ដែលផ្តោតលើការប្រើប្រាស់ថាមពលកកើតឡើងវិញ ក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងកំពុងត្រូវបានអនុវត្ត នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។ សមិទ្ធ-ផលចម្បងៗ មានដូចខាងក្រោម :

- ខ្សែបញ្ជូនថាមពលអគ្គិសនី កម្លាំង ១១៥ គីឡូវ៉ុល ដែលតភ្ជាប់ពីព្រំដែនថៃ មកផ្គត់ផ្គង់ នៅក្នុងខេត្ត *បន្ទាយមានជ័យ សៀមរាប និង បាត់ដំបង* ត្រូវបានដំឡើងចប់សព្វគ្រប់ និងត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការ ។
- *ស្ថានីយមីក្រូវ៉ារីអគ្គិសនី អូរម៉ស និងអូរម្លេង* ដែលមាន អានុភាពសរុប ៣៧០គីឡូវ៉ាត់ និង ម៉ាស៊ីនភ្លើងបម្រុង កម្លាំង ៣០០ គីឡូវ៉ាត់ ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការពេញលេញនៅទីរួម *ខេត្តមណ្ឌលគិរី* ។
- ដាក់ឱ្យដំណើរការខ្សែបញ្ជូនថាមពលតង់ស្យុង ២៣០ គីឡូវ៉ុល ពីព្រំដែនកម្ពុជា-វៀតណាម មករាជធានីភ្នំពេញ (១១០ គីឡូម៉ែត្រ) និងអនុស្ថានីយតាកែវ នៅដើមឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៩ ។
- បន្ថែមខ្សែបញ្ជូន ១១៥ គីឡូវ៉ុល (២៣ គីឡូម៉ែត្រ) នៅរាជធានីភ្នំពេញ និង បង្កើតអនុស្ថានីយភាគខាងលិច រាជធានីភ្នំពេញ នៅឆ្នាំ២០០៩ ។
- ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយ *អគ្គិសនីភាវូបនីយកម្មជនបទ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានបង្កើត *មូលនិធិអគ្គិសនីភាវូបនីយកម្មជនបទ (មអជ)* ដើម្បីជំរុញឱ្យមានសមធម៌ក្នុងការទទួលសេវាកម្មអគ្គិសនី និងបានលើកទឹកចិត្តផ្នែកឯកជន ឱ្យចូលរួមវិនិយោគក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលអគ្គិសនីនៅជនបទ ប្រកបដោយចីរភាព ជាពិសេស ក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាថ្មី និងថាមពលកកើតឡើងវិញ ។
- ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *មហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ កម្ពុជា* បានចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្ត *ផែនការពាណិជ្ជកម្មថាមពលក្នុងមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ* ហើយក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *អាស៊ាន* កម្ពុជាបានចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តផែនការ *ប្រព័ន្ធបញ្ជូនថាមពលអាស៊ាន* ។

១៦៦. ទោះបីជាមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ត្រូវបានធ្វើឱ្យកើតមានឡើងក៏ដោយ ក៏វិស័យថាមពលនៅតែជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗ ជាច្រើន :

- ការធានាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិងចីរភាព នៅក្នុង ផលិតកម្ម ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពល និងការថែទាំយ៉ាងត្រឹមត្រូវ នូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថាមពលអគ្គិសនី នៅទូទាំងប្រទេស ។
- ការបញ្ចុះថ្លៃដើមខ្ពស់នៃការផលិតថាមពលអគ្គិសនី នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលមិនត្រឹមតែជួយជំរុញដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំង អាចធ្វើឱ្យមានថាមពលអគ្គិសនី ក្នុងតម្លៃមួយ ដែលប្រជាជនក្រីក្រអាចប្រើប្រាស់បាន ។

- ការទាក់ទាញការវិនិយោគ និងការចូលរួម របស់វិស័យឯកជន ដើម្បីពង្រីកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថាមពលអគ្គិសនីសំដៅឆ្លើយតបទៅនឹង តម្រូវការដែលកំពុងកើនឡើង ជាពិសេស ការផ្គត់ផ្គង់ទៅសហគមន៍ជនបទ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ មានប្រមាណតែ ១០ ភាគរយ នៃគ្រួសារនៅតំបន់ជនបទប៉ុណ្ណោះ ដែលបានទទួលថាមពលអគ្គិសនីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ នៅពេលដែលប្រមាណជា ៧៥ ភាគរយ នៃគ្រួសារនៅតំបន់ទីប្រជុំជន បានទទួលថាមពលសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ។

១៦៧. *ធនធានប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន* កម្ពុជា គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់គ្នា ។ រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាបានខួងអណ្តូងស្វែងរកប្រេងកាតចំនួន ២៨កន្លែង ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនសមុទ្រកម្ពុជាក្នុងគោលបំណងស្វែងរុករកសក្តានុពលប្រេងកាត និងឧស្ម័ន ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៤ កម្ពុជាបានរកឃើញប្រេងកាតនៅក្នុង *ប្លុកអា* នៃដែនសមុទ្រកម្ពុជា ។ ប៉ុន្តែ ការសិក្សាបន្ថែមទៀត ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃឱ្យមានភាពប្រាកដនិយម ទៅលើបរិមាណប្រេងកាត ដែលអាចទាញយកបានពីធនធានប្រេងកាតនៅក្រោមដី មុននឹងឈានទៅដល់ កិច្ចដំណើរការផលិតកម្មនិងអាជីវកម្ម លើធនធានប្រេងទាំងនោះ ។ *អាជ្ញាធរប្រេងកាតជាតិកម្ពុជា* គឺជាស្ថាប័នរដ្ឋ ដែលទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រងធនធានប្រេងកាត និងឧស្ម័ននៅកម្ពុជា ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* តាមរយៈអាជ្ញាធរនេះ បានចុះហត្ថលេខាជាមួយ ក្រុមហ៊ុនប្រេងកាត មកពីប្រទេសជាច្រើន ដើម្បីស្វែងរុករកប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន នៅក្នុងប្លុកដែនសមុទ្រចំនួន ៦ និងក្នុងប្លុកដែនគោកចំនួន ២ ផ្សេងទៀត ។ ការស្វែងរុករកប្រេងកាតនៅកម្ពុជា កំពុងបន្តទៅមុខយ៉ាងសកម្ម តាមការគ្រោងទុកក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ដែលបានចុះហត្ថលេខារួចហើយ ។ នៅពេលដែលធនធានប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន ត្រូវបានរកឃើញថា មានបរិមាណគ្រប់គ្រាន់នោះការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ អាចនឹងត្រូវធ្វើឡើង មុននឹងឈានទៅ ដំណើរការផលិតកម្ម និងអាជីវកម្ម ប្រេងកាត ។ ផែនការរយៈពេលវែងមួយ ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ នឹងត្រូវរៀបចំឡើងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីធានាថាធនធានប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន និងការទាញយកផលពីធនធានទាំងនេះ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សំដៅធ្វើឱ្យ ផលប្រយោជន៍ដែលបានមកពីធនធានទាំងនេះ មានកម្រិតខ្ពស់សមស្រប សម្រាប់ប្រជាជាតិកម្ពុជាទាំងមូល ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* នឹងទាញយកឱ្យបានជាអតិបរមា នូវចំណូលដែលទទួលបានពី ផលិតកម្មប្រេងកាត និងឧស្ម័ន ហើយ ក៏នឹងផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍សមហេតុផលផងដែរ ដល់វិនិយោគិន ។ ការងារជាអាទិភាព របស់ *អាជ្ញាធរប្រេងកាតជាតិកម្ពុជា* រួមមាន :

- ខិតខំប្រឹងប្រែងរកចំណូលឱ្យបានជាអតិបរមាជូនដល់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ។ បន្ទាប់ពីបានសិក្សាលើជម្រើសជាច្រើន *អាជ្ញាធរប្រេងកាតជាតិកម្ពុជា* និង *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ* បានធ្វើការពិចារណាយ៉ាងល្អិតល្អន់ទៅលើរបបសារពើពន្ធ និងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ដែលមានតុល្យភាព និងយុត្តិធម៌ ដល់ វិនិយោគិន ព្រមគ្នានឹងការរក្សានូវផលប្រយោជន៍របស់កម្ពុជា ។

- សិក្សាពីការចូលរួមរបស់ *កម្ពុជា* នៅក្នុង *ការផ្តួចផ្តើមគំនិតនៃតម្លាភាពក្នុងឧស្សាហកម្មទាញយកផល* ដែលជាមូលដ្ឋានមួយសម្រាប់អភិបាលកិច្ចល្អនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនេះ ។
- បង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសអន្តរក្រសួង សម្រាប់រៀបចំផែនការសកម្មភាព និងតាមដានការអនុវត្ត ការងារកៀរគរ និងគ្រប់គ្រងចំណូលពីប្រេងកាត ឧស្ម័ន និងធនធានរ៉ែដទៃទៀត ។

៤.៤ ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍

១៦៨. បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍ រួមបញ្ចូលនូវ ទូរស័ព្ទ និងប្រព័ន្ធទូរគមនាគមន៍ផ្សេងៗទៀត ព្រមទាំងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ។ ដោយមានការកើនឡើងនៃការប្រកួតប្រជែង ដែលភាគច្រើនដឹកនាំដោយវិស័យឯកជន *កម្ពុជា* បានបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងលឿន ក្នុងការប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទចល័ត ។ សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ និងបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន រួមមានដូចខាងក្រោម :

- បន្ទាប់ពីការបើកទូលាយវិស័យទូរគមនាគមន៍ ក្នុងខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ មក វិនិយោគិនឯកជនកាន់តែច្រើនឡើង បានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យនេះ ។ *ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍* បាននិងកំពុងគ្រប់គ្រង គម្រោងការងារធំៗជាច្រើន ដែលមានទឹកប្រាក់ប្រមាណ ២៣៥,៨លានដុល្លារអាមេរិក ដើម្បីពង្រីកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបណ្តាញខ្សែកាបអុបទិក សំដៅពង្រីកសេវាកម្មទូរគមនាគមន៍នៅទូទាំងប្រទេស ។
- មកទល់ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ចំនួនទូរស័ព្ទសរុប ដែលកំពុងត្រូវបានប្រើប្រាស់ បានកើនឡើងដល់ ៤ ១៤៣ ៤១៧គ្រឿង (ដែលក្នុងនោះ ទូរស័ព្ទចល័តមានចំនួន ៤ ១០០ ០០០គ្រឿង និងទូរស័ព្ទអចល័តមានចំនួន ៤៣ ៤១៧ គ្រឿង) ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ទូរស័ព្ទអចល័ត និងចល័ត មានចំនួន ៨៨២ ០២០ គ្រឿង ។ កំណើនយ៉ាងលឿននៃចំនួនទូរស័ព្ទប្រើប្រាស់នេះ បានកើតមានឡើង ជាពិសេស នៅតំបន់ជនបទ ស្របពេលដែល អ៊ីម៉ែលនិងអ៊ិនធឺណែត ត្រូវបានប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើនជាងមុន នៅទូទាំង២៤ រាជធានី-ខេត្ត និងក្រុង ។
- ចំនួនអ្នកចុះឈ្មោះប្រើប្រាស់អ៊ិនធឺណែត មាន ២០ ១០០នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ បើប្រៀបធៀបនឹងចំនួននៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដែលមានតែ ៨ ៦៣០នាក់ ប៉ុណ្ណោះ ។
- ចំនួនទូរស័ព្ទអចល័តសាធារណៈ បានកើនឡើងពី ៤៣៩គ្រឿង ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ៤៥៦គ្រឿង ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ ។
- ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រ និងអ៊ិនធឺណែត ក៏បានរីកសាយយ៉ាងលឿន ជាមួយនឹងការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃចំណេះដឹងជំនាញក្នុងវិស័យនេះ នៅក្នុងចំណោមស្រទាប់យុវជន ផងដែរ ។
- ពីឆ្នាំ២០០៦ រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ សេវាកម្មវិស័យប្រៃសណីយ៍ ត្រូវបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ដូចជា (១) ការកាត់បន្ថយរយៈពេលចែកបញ្ញើ (២) ការដាក់ឱ្យដំណើរការនូវសេវាបញ្ញើឆាប់រហ័សនៅ

រាជធានី-ខេត្ត ទាំងអស់ (៣) ការពង្រីកសេវាកម្មប្រៃសណីយ៍ទៅដល់តំបន់ទីប្រជុំជនសំខាន់ៗ (៤) ការបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង-តាមដានត្រួតពិនិត្យបញ្ញើ ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ អាយភីអេស (IPS) ចំពោះបញ្ញើប្រៃសណីយ៍ឆាប់រហ័ស ប្រៃសណីយភ័ណ្ឌ និងបញ្ញើអនុសិដ្ឋ ជាដើម ។

- *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* នឹងបន្តអនុវត្ត *ប្រព័ន្ធព័ត៌មានរដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋាភិបាល* និង *រដ្ឋាភិបាល-អេឡិចត្រូនិក* ។
- *ក្រសួងព័ត៌មាន* បានធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងការលើកកម្ពស់និងពង្រីកការគ្របដណ្តប់ ប្រសិទ្ធភាព និងគុណភាព របស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន (វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ និងភ្នាក់ងារសារព័ត៌មាន) ។ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ប្រមាណ ៨០ភាគរយនៃប្រជាជនកម្ពុជា អាចទទួលបាននូវព័ត៌មាន ការអប់រំ និងការកម្សាន្ត តាមរយៈ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដែលមានស្រាប់ ទាំងរបស់រដ្ឋនិងឯកជន ដែលតាមរយៈនេះ អាចជួយលើកតម្កើងអត្តសញ្ញាណជាតិ និងសាមគ្គីភាពជាតិ ។
- បញ្ហាប្រឈមចម្បងនៅក្នុងវិស័យនេះ រួមមាន : (១) ប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងវិស័យទូរគមនាគមន៍នៅមានកម្រិត ដោយសារ *ច្បាប់ស្តីពីទូរគមនាគមន៍* ពុំទាន់បានអនុម័តពីរដ្ឋសភានៅឡើយ (២) សេវាមាត់ច្រកទូរគមនាគមន៍អន្តរជាតិខុសច្បាប់ នៅតែបន្តកើតមាន ទោះបីជា មានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងលុបបំបាត់ពី *ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍* ក៏ដោយ ដែលជាហេតុនាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់សេវាកម្មមាត់ច្រកអន្តរជាតិ និងចំណូលរដ្ឋ (៣) កិច្ចសហការរវាង *ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍* និងប្រតិបត្តិករ-ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ នៅពុំទាន់មានភាពល្អប្រសើរនៅឡើយ (៤) តម្លៃប្រើប្រាស់សេវាអ៊ីនធឺណែត នៅតែមានតម្លៃខ្ពស់នៅឡើយ (៥) សេវាប្រៃសណីយ៍ របស់ក្រុមហ៊ុនឯកជន មានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែងខ្លាំងជាងសេវាប្រៃសណីយ៍របស់រដ្ឋ ហើយ សមត្ថភាពធនធានមនុស្សក្នុងវិស័យប្រៃសណីយ៍ នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ។

៥. ការអភិវឌ្ឍ វិស័យឯកជន និង ការងារ

១៦៩. *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានទទួលស្គាល់និងឯកភាពលើចំណុចមួយដ៏សំខាន់ដែលថា ផ្នែកឯកជនជាកម្លាំងដ៏សំខាន់ សម្រាប់ការវិនិយោគនិងកំណើនក្នុងប្រទេស ។ តួនាទីរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាល* គឺជាអ្នកជំរុញ អ្នកលើកទឹកចិត្ត អ្នកជួយបង្កលក្ខណៈ អ្នកជួយសម្របសម្រួល និងជានិយ័តករ ។ កម្រិតដ៏ធំនៃការវិនិយោគ គឺជាតម្រូវការចាំបាច់ ក្នុងពីរ-បីឆ្នាំខាងមុខ ដើម្បីថែរក្សា និងបង្កើនល្បឿនសន្ទុះនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋានច្រើន ។ ផ្នែកឯកជនដែលមានកំណើនដ៏រឹងមាំ បំពេញបន្ថែមវិនិយោគសាធារណៈក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច ស្រូបយកអ្នកចូលរួមក្នុងកម្លាំងពលកម្មដែលចេះតែកើនឡើង និងបង្កើតជំនាញផ្សេងៗ ជាច្រើន ។ មុំទាំង៤ នៃចតុកោណនេះគឺ *(១) ការពង្រឹងវិស័យឯកជននិងការទាក់ទាញការវិនិយោគ (រួមមាន វិស័យកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ និងទេសចរណ៍) (២) ការបង្កើតការងារនិងការធានាលក្ខខណ្ឌការងារល្អប្រសើរ ជូនដល់កម្មករនិងនិយោជិត (៣) ការលើកស្ទួយសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និង (៤) ការរៀបចំប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គម សម្រាប់មន្ត្រីបុគ្គលិក*

កម្មករ ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានកាត់បន្ថយចំណាយក្នុងការធ្វើធុរកិច្ច បានពង្រីកលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ទីផ្សារ បានកាត់បន្ថយចំណាយក្នុងការដឹកជញ្ជូនក្នុងស្រុក ហើយបានលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព តាមរយៈការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាមូលដ្ឋាន ដែលជំរុញឱ្យមានផងដែរ នូវការបញ្ចូលគ្នារវាងសេដ្ឋកិច្ចទីប្រជុំជននិងសេដ្ឋកិច្ចជនបទ ។ វឌ្ឍនភាពដែលធ្វើឱ្យកើតមានឡើងមកទល់ពេលនេះ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានអាទិភាពទាំងនេះ បានចូលរួមចំណែកយ៉ាងធំធេង ចំពោះការអភិវឌ្ឍថ្មីៗក្នុងវិស័យជាច្រើនផ្សេងទៀត និងចំពោះការពង្រឹងស្ថានភាព សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច របស់ប្រជាជនជនបទ ជាពិសេស អ្នកក្រីក្រ ។

៥.១ ការពង្រឹងវិស័យឯកជន និង ការទាក់ទាញការវិនិយោគ

១៧០. ការវិនិយោគក្នុង*វិស័យឯកជន* បាននិងកំពុង មានការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដែលអាចពិនិត្យឃើញនៅក្នុងសូចនាករម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងរូបិយវត្ថុ ដោយតាមរយៈនេះ បានបង្កើនការជឿជាក់ និងភាពកក់ក្តៅ ក្នុងចំណោមអ្នកវិនិយោគឯកជនជាតិ និងអន្តរជាតិ នានា ក្នុងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។ ប្រការនេះ គឺជា ភស្តុតាងដ៏ធំនៃជោគជ័យរបស់គោលនយោបាយ ដែលជួយជំរុញឱ្យមានលទ្ធផលវិជ្ជមាន និងដែលមានលក្ខណៈជឿនលឿនរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* (ការធានាឱ្យមានសន្តិភាព ស្ថិរភាពគោលនយោបាយ ច្បាប់និងសណ្តាប់ធ្នាប់ ការគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ កំណើនម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងការបង្កើតនូវបរិយាកាសអំណោយផលមួយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានជំរុញយុទ្ធសាស្ត្រកំណើន ដែលនាំមុខដោយការនាំចេញ និង ដែលសម្រាប់គាំទ្រប្រជាជនក្រីក្រ ដោយផ្តោតលើ ការធ្វើពិពិធកម្ម និងការពង្រីកឱ្យបានទូលំទូលាយនូវមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច ហើយ បានលើកទឹកចិត្ត ជួយសម្រួល និងផ្តល់ការគាំទ្រដល់ ការវិនិយោគរបស់វិស័យឯកជនក្នុងវិស័យអាទិភាពមួយចំនួន ។

១៧១. វេទិកាពិភាក្សា រវាងផ្នែកឯកជន និង*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ហៅថា *វេទិការាជរដ្ឋាភិបាល-វិស័យឯកជន* ដឹកនាំដោយ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ដែលប្រារព្ធធ្វើឡើង ជារៀងរាល់ ៦ខែម្តង និងការងាររបស់*គណៈកម្មាធិការ ពិគ្រោះយោបល់* និងគណៈកម្មាធិការផ្សេងៗទៀត បានផ្តល់នូវយុត្តាធិការយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏មានអត្ថន័យ និង ការយល់ដឹងគ្នាទៅវិញទៅមក រវាង *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* និងវិស័យឯកជន ។ ក្រុមការងារមួយផ្សេងទៀត សម្រាប់ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវ ទំនាក់ទំនងរវាង និយោជិត និងនិយោជក ត្រូវបានរៀបចំឡើង ។ ការគ្រប់គ្រងនិងការធ្វើអាជីវកម្មធនធានរ៉ែ និង ការពង្រឹង និងការលើកកម្ពស់សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងវិស័យអាទិភាពសម្រាប់ពិចារណាផងដែរ ។

១៧២. ដើម្បីកាត់បន្ថយនូវរបាំង ក្នុងការស្វែងរកសេចក្តីអនុម័តនានា ពីបណ្តាក្រសួង និងភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានបង្កើតនូវយន្តការ *ច្រកចេញ-ចូលតែមួយ* ដែលអនុញ្ញាតឱ្យបណ្តាអ្នកវិនិយោគ អាចទទួល

បានការអនុម័តជាកញ្ចប់ ក្នុងការស្នើសុំការវិនិយោគ ។ *គណៈកម្មការវិនិយោគកម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ជាអ្នកគ្រប់គ្រងលើ ការអនុវត្តយន្តការ *ច្រកចេញ-ចូលតែមួយ* នេះ ។ ក្នុងស្មារតីកាត់បន្ថយពេលវេលាសម្រាប់ការអនុម័តលើការស្នើសុំការវិនិយោគ និង បង្កលក្ខណៈឱ្យកាន់តែងាយស្រួលថែមទៀត ដល់អ្នកវិនិយោគ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានសម្រេចផ្តល់សិទ្ធិជូន អនុគណៈកម្មការ រាជធានី-ខេត្ត ពិនិត្យសម្រេច លើគម្រោងវិនិយោគនានា ដែលមានទុនវិនិយោគ តិចជាង ២លានដុល្លារអាមេរិក ។

១៧៣. *គណៈកម្មការវិនិយោគកម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* បានបង្កើតនូវយន្តការ "*ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះវិនិយោគិន*" និង "*ប្រព័ន្ធតាមដាននិងត្រួតពិនិត្យការវិនិយោគ*" ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា របស់វិនិយោគិន និង ដើម្បីតាមដានពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគនានា ដែលទទួលបានការអនុម័តរួចហើយ ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ប្តេជ្ញាធានានូវ តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និង ប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការផ្តល់នូវសេវាកម្មទាំងឡាយ ដល់វិនិយោគិន ។ ទន្ទឹមនេះដែរ អាទិភាពចម្បងមួយ របស់*រាជរដ្ឋាភិបាល* គឺ បន្តធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និង ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មដល់វិនិយោគិន តាមរយៈ ការពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសរបស់មន្ត្រី ជាពិសេស មន្ត្រីថ្នាក់មធ្យម នៅថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

១៧៤. *រាជរដ្ឋាភិបាល* បានចុះហត្ថលេខាទ្វេភាគី លើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពី ការជំរុញនិងការការពារ ការវិនិយោគ ចំនួន ២៤ និង កំពុងបន្តការចរចាជាបន្តបន្ទាប់ទៀត ជាមួយបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *អាស៊ាន អេប៊ិក សហរដ្ឋអាមេរិក អឺរ៉ុប និង តំបន់មជ្ឈិមបូព៌ា* ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ឱ្យបានទូលំទូលាយជាងមុន និង កិច្ចព្រមព្រៀង ចំនួន ១៧ផ្សេងទៀត ជាមួយ បណ្តាប្រទេសក្នុង*តំបន់មជ្ឈិមបូព៌ា អាស៊ីខាងកើត និងអឺរ៉ុប* ។

១៧៥. *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* កំពុងបន្តធ្វើការងារលើ ការធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវដំណាក់កាលសម្រាប់ ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ការផ្តល់ព័ត៌មានទីផ្សារ ការរៀបចំសហគមន៍ផលិតផល ការអនុវត្តកម្មវិធីរោងចក្រល្អប្រសើរ ការសម្របសម្រួលនិងជំរុញពាណិជ្ជកម្ម និង ការពង្រឹងឡើងវិញនូវ*ច្បាប់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា* ទាំងឡាយ ។ ដូច្នេះ ដើម្បីសម្រួលដល់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧ *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* បានបង្កើតការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៅតាមសាខាថ្នាក់ខេត្ត ដូចជា សាខា*ខេត្តបាត់ដំបង* ជាដើម សម្រាប់សម្រួលដល់កិច្ចការពាណិជ្ជកម្មដល់ *ខេត្តបាត់ដំបង* ផ្ទាល់ *ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តប៉ៃលិន* និង *ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ* ។ ទន្ទឹមនេះ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនៅមានផែនការក្នុងការបើកការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មបន្ថែមទៀត នៅក្នុងខេត្តមួយចំនួនទៀត ដូចជា ៖

- ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មមួយ នឹងត្រូវបង្កើតក្នុងសាខាខេត្តព្រះសីហនុ សម្រាប់សម្រួលដល់កិច្ចការពាណិជ្ជកម្ម ក្នុង *ខេត្តព្រះសីហនុ* ផ្ទាល់ *ខេត្តតាកែវ ខេត្តកំពត* និង *ខេត្តកោះកុង* ។
- ក្នុងឆ្នាំដដែលនេះដែរ ការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មមួយ នឹងត្រូវបង្កើតក្នុងសាខា*ខេត្តក្រចេះ* សម្រាប់សម្រួលដល់កិច្ចការពាណិជ្ជកម្ម *ខេត្តក្រចេះ* ផ្ទាល់ *ខេត្តស្ទឹងត្រែង ខេត្តមណ្ឌលគិរី* និង *ខេត្តរតនគិរី* ។

- នៅក្នុងឆ្នាំ២០១២ ការិយាល័យចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មមួយ នឹងត្រូវបង្កើតក្នុងសាខា*ខេត្តសៀមរាប* សម្រាប់សម្រួលដល់កិច្ចការពាណិជ្ជកម្មដល់ *ខេត្តសៀមរាប* ផ្ទាល់ និង *ឧត្តរមានជ័យ* ។
- ដោយឡែក សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៣ *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* នឹងរៀបចំប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក សម្រាប់ផ្តល់ការងាយស្រួលក្នុងការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ។

១៧៦. រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* បានផ្តល់ព័ត៌មានទីផ្សារពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈ ព្រឹត្តិបត្រ និងទូរទស្សន៍ តែប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នេះ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ដើម្បីជំរុញការលើកកម្ពស់ព័ត៌មានទីផ្សារពាណិជ្ជកម្ម *ក្រសួង* បានរៀបចំ *ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងទីផ្សារអេឡិចត្រូនិក* ដែលនឹងសង្ឃឹមថា អាចផ្តល់នូវព័ត៌មានលឿន និងប្រសើរជាងមុន ។ គ្រប់ព័ត៌មានដែលមានក្នុង*ប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងទីផ្សារអេឡិចត្រូនិក* អាចទទួលបាន តាមរយៈ ការប្រើប្រាស់ជាមួយនឹងទូរស័ព្ទចល័ត ដូចជា ព័ត៌មានអំពីតម្លៃកសិផល ផលិតផលម្ហូបអាហារ អត្រាប្តូរប្រាក់ និងតម្រូវការផ្សេងៗរបស់ទីផ្សារ ។

១៧៧. *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* ក៏បានផ្តល់ជំនួយផងដែរ ក្នុងការរៀបចំសមាគមអាជីវកម្ម ដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពផលិតកម្ម និងដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មផលិតផលទំនិញ ចូលទៅក្នុង ទីផ្សារក្នុងស្រុក ទីផ្សារផលិតផលពិសេស និង ទីផ្សារពិភពលោក ។ ជាក់ស្តែង រវាងឆ្នាំ២០០៧-២០០៩ *ក្រសួង* បានជួយរៀបចំសមាគមអាជីវកម្មក្នុងនោះរួមមាន *សមាគមអភិវឌ្ឍន៍ម្រេច សមាគមអភិវឌ្ឍន៍ស្ករត្នោត សមាគមអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មតំបន់ពាយ័ព្យ និងសមាគមអភិវឌ្ឍន៍ប្រហុកអប់នៅកំពង់ឃ្លាំង* ។ បច្ចុប្បន្ននេះ *ក្រសួង* កំពុងជួយរៀបចំ *សមាគមអាជីវកម្មស្វាយចន្ទី* នៅ *ខេត្តកំពង់ចាម និង ខេត្តកំពង់ធំ* ថែមទៀតផង ។ ដូច្នេះ ការរៀបចំសមាគមអាជីវកម្ម អាចជួយប្រែក្លាយពី ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មគ្រួសារ ឱ្យទៅជា ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មដោយមានយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ទីផ្សារដែលមានចីរភាព និងមានសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងខ្ពស់ ក្នុងទីផ្សារពិភពលោក ។

១៧៨. ដើម្បីសម្រួលដល់ការជំរុញពាណិជ្ជកម្ម *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* បានអនុវត្តយ៉ាងសកម្ម នូវ *អនុក្រឹត្យស្តីពីកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ* ដែលត្រូវបានអនុម័ត ក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦ និងអនុវត្ត *មូលនិធិបើកច្រកទីផ្សារនាំចេញ* ដែលគាំទ្រដោយ *ធនាគារពិភពលោក* ។ ដោយឡែក *ក្រសួង* បានរៀបចំ "*ពិពណ៌ពាណិជ្ជកម្ម*" និងបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំជំនួញពាណិជ្ជកម្ម ជាច្រើនលើកច្រើនសារ ជាមួយដៃគូបរទេស ដើម្បីជំរុញឱ្យអាជីវកម្មក្នុងស្រុក ដាក់តាំងបង្ហាញនូវផលិតផលរបស់ខ្លួន ក្នុងន័យរកដំណោះស្រាយនូវការរាំងស្ទះផលិតផល និងសម្រួលដល់លំហូរទំនិញ ទៅកាន់ទីផ្សារបរទេស ។

១៧៩. ដើម្បីពង្រឹងវិស័យឯកជន សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍពាណិជ្ជកម្មនិងសេដ្ឋកិច្ច និង ការជំរុញសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* បានរៀបចំបង្កើត*សភាពាណិជ្ជកម្មខេត្ត* បានចំនួន ១១ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ឆ្នាំ

២០០៧ ដែលមានទីតាំង នៅក្នុងខេត្ត *បាត់ដំបង សៀមរាប ពោធិសាត់ បន្ទាយមានជ័យ កណ្តាល តាកែវ កំពត ព្រះសីហនុ កោះកុង កំពង់ស្ពឺ* និង *កំពង់ចាម* ។ នៅឆ្នាំ២០០៨ *សភាពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា* មានតួនាទី ធ្វើជាតំណាងឱ្យវិស័យឯកជនកម្ពុជាក្នុង ការចរចាអំពីការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការទាក់ទាញការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសមកកម្ពុជា ។ ដោយឡែក *សភាពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ* ដែលបានបង្កើតឡើងចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៥ មក កំពុងមានតួនាទីដ៏សំខាន់ ជួយដល់ការបណ្តុះបណ្តាល និងការជួយជ្រោមជ្រែង ដល់ *សភាពាណិជ្ជកម្មខេត្ត* ផ្សេងៗទៀត ឱ្យដំណើរការបានល្អប្រសើរ ។

១៨០. *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* ក៏បានខិតខំផងដែរ ក្នុងការពង្រឹងការអនុវត្ត *ច្បាប់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា* ដើម្បីទប់ស្កាត់ ការផលិត ការនាំចូល និងការចែកចាយ ផលិតផលក្លែងក្លាយ ។ មន្ត្រី *កាំកុងត្រូល* បានធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ តាមច្រកចេញ-ចូល ដើម្បីទប់ស្កាត់ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា រាល់ចរាចរណ៍ ទិញ-លក់ ទំនិញខូចគុណភាព ដែលអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុខភាពរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ ។

១៨១. ដើម្បីរក្សាការប្រកួតប្រជែងវិស័យកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់ ក្នុងទីផ្សារអន្តរជាតិ *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយ *ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ* បាននិងកំពុងអនុវត្តកម្មវិធី *"រោងចក្រល្អប្រសើរជាងមុន"* ដើម្បីធានាលក្ខខណ្ឌការងារឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរជាងមុន ស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ក៏ដូចជាផ្តល់ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលកម្មករនិងសហជីព អំពី *ច្បាប់ស្តីពីការងារ* ដោយផ្សារភ្ជាប់នឹងលក្ខខណ្ឌពាណិជ្ជកម្ម ហើយ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការកែច្នៃម្ញូត ដើម្បីជំរុញការផលិតទំនិញកែច្នៃនៅប្រទេស*កម្ពុជា* ។

១៨២. ដើម្បីជំរុញការធ្វើសមាហរណកម្មក្នុងតំបន់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ *គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងផ្សារតំបន់ព្រំដែន កម្ពុជា-វៀតណាម* បានរៀបចំអភិវឌ្ឍន៍ប្លង់មេ សាងសង់ផ្សារតាមព្រំដែន*កម្ពុជា-វៀតណាម* នៅ*មេមត់* និង រៀបចំចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអនុគ្រោះពន្ធគយ លើ ការនាំចេញផលិតផលកសិផលរបស់ *កម្ពុជា* ទៅលើទីផ្សារ *វៀតណាម* ។

១៨៣. *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* បានកត់សម្គាល់នូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន លើការនាំចេញកសិផលរបស់កម្ពុជា ទៅកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិ ។ បញ្ហាទាំងនោះ មានដូចជា :

- ទំនិញភាគច្រើនមិនអាចឆ្លើយតបបានតាមស្តង់ដាររបស់អ្នកបញ្ជាទិញ ដោយហេតុថា ម៉ាស៊ីនកែច្នៃជាពិសេស ម៉ាស៊ីនកិនអង្ករភាគច្រើន ជាម៉ាស៊ីនចាស់ៗ មិនត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ។ នាពេលបច្ចុប្បន្ន មានម៉ាស៊ីនកែច្នៃអង្ករតាមស្តង់ដារចំនួន ២ ប៉ុណ្ណោះ ដែលមានសមត្ថភាពអាចកែច្នៃបានពី ១២ ០០០ តោន ទៅ ១៥ ០០០ តោន ក្នុងមួយឆ្នាំ ។

- ថ្លៃដើមរបស់ទំនិញខ្ពស់ ដោយបណ្តាលមកពី ការចំណាយផ្លូវការនិងក្រៅផ្លូវការខ្ពស់ រួមមាន តម្លៃនៃការដឹកជញ្ជូនខ្ពស់ ដែលមកពីតម្លៃខ្ពស់របស់ប្រេងនិងថាមពល និងការចំណាយក្រៅផ្លូវការជាច្រើនដំណាក់ ។
- ផលិតផល និងទំនិញភាគច្រើន មិនស្របតាមស្តង់ដារ អនាម័យ និងភូតគាម ដែលផ្តល់ជាលក្ខខណ្ឌដំបូង សម្រាប់ការនាំទំនិញពីប្រទេសកម្ពុជា ទៅកាន់បណ្តាប្រទេសផ្សេងៗ ។

១៨៤. *ច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម* ដូចដែលមានរៀបរាប់ខាងក្រោម ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងកំពុងត្រូវបានអនុវត្តដោយ *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* ដើម្បីទទួលបាននូវទំនុកចិត្តពីអ្នកវិនិយោគ និងសហគមន៍ពាណិជ្ជកម្ម :

- *ច្បាប់ស្តីពី វិធានពាណិជ្ជកម្ម និង បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម* ។
- *ច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងគុណភាព សុវត្ថិភាព លើផលិតផលទំនិញ និងសេវា* ។
- *ច្បាប់ស្តីពី ម៉ាកពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់* ។
- *ច្បាប់ស្តីពី សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម* ។
- *ច្បាប់ស្តីពី មជ្ឈត្តការផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម* ។
- *ច្បាប់ស្តីពី ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា* ។
- *ច្បាប់ ស្តីពីក្ស័យធន* ។

១៨៥. ការវិនិយោគវិស័យឯកជន ដែលមានប្រភពមកពីបរទេសនិងក្នុងស្រុក បានក្លាយទៅជាយានដ៏សំខាន់មួយនៃនិរន្តរភាពអត្រាខ្ពស់នៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលសម្រេចបាននាចុងទសវត្សរ៍នេះ ។ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ដែលភាគច្រើន ទទួលបានមកពីការវិនិយោគឯកជនទាំងអស់នេះ រួមមាន : វិស័យទេសចរណ៍ វិស័យកាត់ដេរ វិស័យសំណង់ និងការរុករកប្រេង ឧស្ម័ន និងធនធានរ៉ែ នាពេលប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសាកលលោក និងការធ្លាក់ចុះនៃសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានចាប់ផ្តើមឡើង នៅចុងឆ្នាំ២០០៧ បានបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ មិនត្រឹមតែលំហូរនៃការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងការវិនិយោគវិស័យឯកជនក្នុងស្រុក ផងដែរ ។ រាជរដ្ឋាភិបាល កំពុងអនុវត្ត កញ្ចប់ជំរុញសារពើពន្ធមួយ ដើម្បីគាំទ្រដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិត ក៏ដូចជា ការចាត់វិធានការ ដើម្បីជួយសម្រាលនូវផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន នៃវិបត្តិទាំងឡាយនេះ មកលើប្រជាជនក្រីក្រ និង ជនងាយរងគ្រោះ ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បន្តបង្កើត នូវបរិយាកាសមួយដែលជួយជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តដល់ ការវិនិយោគក្នុងស្រុកនិងការវិនិយោគបរទេស នៅក្នុង គ្រប់វិស័យអាទិភាព ដើម្បីពង្រីកនិងធ្វើពិពិធកម្មមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច ។ ការរំលេចនូវវិធានការ និងបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយ តាមរយៈវិស័យអាទិភាព បានទាក់ទាញការវិនិយោគក្នុងស្រុកនិងបរទេស ក្នុងពេលប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះ ត្រូវបានសង្ខេបដូចខាងក្រោម ។

១៨៦. **វិស័យទេសចរណ៍ :** ទេសចរណ៍ គឺជាវិស័យអាទិភាពមួយ ក្នុងចំណោមវិស័យអាទិភាពទាំងឡាយរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ដែលបានរួមចំណែកក្នុង ការកសាងសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ច ការបង្កើតឱកាសការងារនិងប្រាក់ចំណូល ការលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេស រួមចំណែកក្នុង ការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ *សេដ្ឋកិច្ចបៃតង* ។ ទេសចរណ៍នៅកម្ពុជា ជាទេសចរណ៍ "*វប្បធម៌និងធម្មជាតិ*" ដែលបានរួមចំណែកយ៉ាងសកម្ម ក្នុង ការអភិវឌ្ឍ ការថែរក្សាការពារ និង ការអភិរក្សសម្បត្តិវប្បធម៌-ប្រវត្តិសាស្ត្រ និង ធនធានធម្មជាតិ ក៏ដូចជា ការប្រើប្រាស់សក្តានុពលនៃធនធានទាំងនេះ ប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ មួយចំនួន ដែលបានគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ រួមមាន :

- គោលនយោបាយបើកចំហជើងមេឃរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងជំរុញលើកទឹកចិត្តភ្ញៀវទេសចរឱ្យធ្វើដំណើរតាមផ្លូវអាកាស បានជួយជំរុញឱ្យមានការកែលម្អអាកាសយានដ្ឋានឱ្យកាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង ហើយ បច្ចុប្បន្ននេះ អាកាសយានដ្ឋានខេត្តព្រះសីហនុត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការហោះហើរ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ជាតិមួយ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយបាន ចាប់ផ្តើមដំណើរការជើងហោះហើររបស់ខ្លួន រវាងទីក្រុងភ្នំពេញ និង ខេត្តសៀមរាប ។
- ការផ្តល់ទិដ្ឋាការ ត្រូវបានបង្កឱ្យមានលក្ខណៈងាយស្រួល នៅគ្រប់ច្រកទ្វារអន្តរជាតិទាំងអស់ ។ ទិដ្ឋាការត្រូវបានផ្តល់ជូនភ្ញៀវទេសចរ នៅពេលមកដល់ ជាពិសេស ទិដ្ឋាការអេឡិចត្រូនិក ក៏ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ផងដែរ ។ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *អាស៊ាន* *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ *ប្រទេសសិង្ហបុរី ម៉ាឡេស៊ី ហ្វីលីពីន ឡាវ និង ប្រទេសវៀតណាម* ក្នុងការលើកលែងទិដ្ឋាការចំពោះប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា និងប្រជាពលរដ្ឋប្រទេសទាំង៥ នេះ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃយុទ្ធសាស្ត្រសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច *អាយ៉េយ៉ាវ៉ាឌី-ចាវប្រាយ៉ា-មេគង្គ* កិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខា សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ទិដ្ឋាការទោល សម្រាប់ពលរដ្ឋនៃប្រទេសទី៣ ដែលធ្វើដំណើរ មកប្រទេសកម្ពុជា និង ទៅប្រទេសថៃ ។ បញ្ជរព័ត៌មានទេសចរណ៍ ត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើង នៅរាជធានីនិងខេត្តចំនួន១៣ ជាពិសេស ខេត្តដែលមានច្រកទ្វារព្រំដែនអន្តរជាតិ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានជូនភ្ញៀវទេសចរ ក៏ដូចជា ការផ្សព្វផ្សាយអំពីគោលដៅទេសចរណ៍នៅកម្ពុជា ។ *ក្រសួងទេសចរណ៍* បានចុះហត្ថលេខា លើអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទេសចរណ៍ ជាមួយ *រដ្ឋគូវ៉ែត* ដើម្បីទាក់ទាញ ភ្ញៀវទេសចរ និងអ្នកវិនិយោគរបស់ *រដ្ឋគូវ៉ែត* ។
- សកម្មភាពប្រឆាំងនឹងទេសចរណ៍ផ្លូវភេទកុមារ កំពុងត្រូវបានតាមដានត្រួតពិនិត្យ ហើយវិធានការជាច្រើនកំពុងត្រូវបានអនុវត្តប្រឆាំងនឹងជនល្មើស ដោយ *គណៈកម្មាធិការសុវត្ថិភាពកុមារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍* របស់ *ក្រសួងទេសចរណ៍* ដោយមានកិច្ចសហការល្អជាមួយ ក្រសួង-ស្ថាប័ន អង្គការជាតិ និង អង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនានា ។ បច្ចុប្បន្ននេះ សម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយអំពីទេសចរណ៍ជាច្រើន ត្រូវបានផលិត ដូចជា

វីដេអូខ្លីៗ កម្មវិធីអប់រំតាមវិទ្យុ រូបភាពបិទផ្សព្វផ្សាយ បណ្ណផ្ទត់ ផ្ទាំងរូបភាពតូច-ធំ សារព័ត៌មាន និង ទស្សនាវដ្តី ក្នុងគោលបំណង អប់រំផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសុវត្ថិភាពកុមារក្នុងវិស័យ ទេសចរណ៍ និង ធានាឱ្យមានសុវត្ថិភាពកុមារក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ។

- វិស័យទេសចរណ៍នៅកម្ពុជា ធ្លាប់មានកំណើនខ្ពស់លើសពី ២០ ភាគរយ នៅចន្លោះពី ឆ្នាំ២០០០-២០០៧ និង មានការកើនឡើង ៥,៥ ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៨ ។

១៨៧. ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ នៅកម្ពុជា ជួបបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ដូចជា:

- កញ្ចប់ទស្សនកិច្ចនៅកម្ពុជា មានថ្លៃខ្ពស់ ។
- ការប្រកួតប្រជែងក្នុងទីផ្សារសេវាទេសចរណ៍ នៅពុំទាន់មានគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ (ឧ. សេវាស្នាក់នៅ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ ការឃោសនាផ្សព្វផ្សាយទេសចរណ៍ ជាដើម) ។
- គុណភាពរបស់ រមណីយដ្ឋាន សម្បទា និងសេវាកម្មទេសចរណ៍ មួយចំនួន ពុំទាន់មានលក្ខណៈស្តង់ដារ សមស្របតាមតម្រូវការ នៅឡើយ ដែលទាមទារឱ្យមានការកែលម្អ ។
- ការអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ ត្រូវបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ តែនៅតំបន់ទីប្រជុំជន ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យ ប្រជាជនក្រីក្រ ដែលរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ពុំបានទទួលផលប្រយោជន៍ ពីការអភិវឌ្ឍនេះ ។
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត (ជាពិសេស ផ្លូវថ្នល់ ការផ្គត់ផ្គង់ អគ្គិសនីនិងទឹកស្អាត និង ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងកាក សំណល់រឹងនិងរាវ) ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ពុំទាន់មានលក្ខណៈសមស្រប នៅឡើយ ដែលទាមទារឱ្យមានការកែលម្អ បន្ថែមទៀត ។
- ចំណូលដែលទទួលបានពីវិស័យទេសចរណ៍ ពុំបានរួមចំណែកឱ្យបានខ្លាំងក្លា ក្នុងការជំរុញឱ្យផលិតកម្មនិង ការប្រើប្រាស់ផលិតផលក្នុងស្រុក ដោយហេតុថា ចំណូលមួយភាគធំ ត្រូវបានចំណាយសម្រាប់ការនាំចូល នូវទំនិញនិងសេវាកម្មពីបរទេស ។
- ការអនុវត្តគម្រោងអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ របស់ក្រុមហ៊ុនវិនិយោគឯកជនមួយចំនួន ដែលទទួលបាន ការអនុញ្ញាតពី*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* រួចហើយ មានភាពយឺតយ៉ាវ ហើយ គម្រោងមួយចំនួនទៀត គ្មាន សកម្មភាព ។
- កលយុគហិរញ្ញវត្ថុនិងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកល វិបត្តិនយោបាយនៅប្រទេសថៃ និង ការរីករាលដាលនៃ ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយថ្មី បានជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមាន មកលើវិស័យទេសចរណ៍ នៅកម្ពុជា ។
- គុណភាពធនធានមនុស្សដែលបម្រើការងារ នៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ទាំងផ្នែកឯកជន និងផ្នែកសាធារណៈ នៅមានកម្រិតទាប នៅឡើយ ។

១៨៨. ការអភិរក្ស និងការជំរុញលើកកម្ពស់ នូវមតិកវប្បធម៌ *ខ្មែរ* ដ៏រុងរឿង និងទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី គឺជាអាទិភាពខ្ពស់មួយរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាល* ។ ប្រាសាទបុរាណ សារមន្ទីរ និងស្ថានដែលមិនប្រសប់ផ្សេងៗទៀត រួមមាន ការបង្ហាញនូវរបាំប្រពៃណីខ្មែរ ចម្រៀង និងតន្ត្រី បានរួមចំណែកនិងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ។ *ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ* បានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការធានាឱ្យបាននូវ ការការពារតំបន់មតិកវប្បធម៌ និង ការជំរុញ នូវគ្រប់សកម្មភាព ដែលគ្របដណ្តប់លើទិដ្ឋភាពខុសៗគ្នានៃ *វិចិត្រសិល្បៈ* ។

១៨៩. **វិស័យកាត់ដេរ** : ជាកត្តាសំខាន់មួយ ដែលរួមចំណែកក្នុងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងភាពមានការងារធ្វើ កំពុងបង្ហាញជាសញ្ញានៃការបាត់បង់ភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្លួន ដោយសារតែ ប្រាក់ឈ្នួលកម្មករមានកម្រិតខ្ពស់ (ត្រូវបានធ្វើឱ្យមានបញ្ហាកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ដោយសារវិបត្តិអតិផរណាក្នុងពេលកន្លងមកថ្មីៗនេះ) ធៀបជាមួយនឹង ប្រាក់ឈ្នួលកម្មករ ក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលផលិត ផលិតផលដូចគ្នា ហើយ ថ្លៃដឹកជញ្ជូនខ្ពស់ និង ការកើនឡើងនៃភាពប្រកួតប្រជែង នៅខណៈពេលដែលតម្រូវការក្នុងទីផ្សារពិភពលោក កំពុងធ្លាក់ចុះ ។ ម្យ៉ាងទៀត នៅមានកត្តាជាច្រើន ដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើកំណើនជាបន្តទៀតក្នុងវិស័យនេះ ជាឧទាហរណ៍ : ភាពមានកម្រិត ក្នុងការចូលរួមនៃវិស័យដទៃទៀត ទៅក្នុងការប្រែប្រួលអនុក្រមតម្លៃនៃវិស័យកាត់ដេរ និង ការកើនឡើងនៃ ចំនួនសហជីពកម្មករក្នុងរោងចក្រ ដោយសារភាពមិនច្បាស់លាស់នៅក្នុង*ច្បាប់ស្តីពីការងារ* ។ ដើម្បីបន្ធូរបន្ថយដល់វិស័យនេះ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បានផ្តល់ការលើកលែងពន្ធនិងចាប់ផ្តើមផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភធន បន្ថែមពីលើប្រាក់ខែ កម្មករចំនួន ៦ដុល្លារអាមេរិក ក្នុងមួយខែ ចាប់ពីចុងខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨ មក ។

១៩០. **វិស័យសំណង់** : ដែលជាកត្តាសំខាន់មួយផ្សេងទៀតដែលជួយជំរុញដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ក៏ត្រូវបានទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ដោយសារ វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក ក៏ដូចជា ការប្រែប្រួលខ្លាំងនៃតម្លៃសម្ភារសំណង់នាំចូលដែរ ដូចជា ស៊ីម៉ងត៍ និងដែក ជាដើម ។ ដើម្បីទប់ទល់នឹងបញ្ហាប្រឈម និងឥទ្ធិពលនៃវិបត្តិទាំងនេះ ក៏ដូចជា ដើម្បីទាក់ទាញការវិនិយោគ លើទីផ្សារសំណង់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* បាននិងកំពុងជំរុញរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មី រួមមាន *ច្បាប់ស្តីពីការផ្តល់សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើចំណែកឯកជននៃអគារសហកម្មសិទ្ធិដល់ជនបរទេស ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្មនិងសំណង់* និង ពង្រឹងការរៀបចំច្រកចេញចូលតែមួយ លើការងារផ្តល់សេវាសុំការអនុញ្ញាតសាងសង់ ។

១៩១. **ការរុករក ប្រេង ឧស្ម័ន និង រ៉ែ** : នៅក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះ ការរុករកប្រេងកាត ឧស្ម័នធម្មជាតិ និង រ៉ែ បានទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍អ្នកវិនិយោគបរទេសជាច្រើន ។ បច្ចុប្បន្ន ការងាររុករកប្រេងនិងឧស្ម័នបម្រុង មានដំណើរការវិវត្តបានយ៉ាងល្អ ហើយការងារនេះក៏ត្រូវបានរំពឹងទុកថា នឹងឈានទៅដល់ដំណាក់កាលនៃការផលិតមួយ ដែលនឹងបង្កើតជាចំណូលថ្មីសម្រាប់រដ្ឋ នាពេលអនាគត ។ ការស្វែងរុករករ៉ែ ដែក មាស បុកស៊ីត ត្បូងថ្មត្បូងថ្មមានតម្លៃ ។ល។ ដែលនឹងអាចក្លាយជាសក្តានុពលរ៉ែដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ កំពុងតែ

ដំណើរការ នៅតាមតំបន់សម្បទានរ៉ែនានា នៅតាមបណ្តាខេត្តដែលស្ថិតនៅក្នុង ភាគឧត្តរនិងភាគឦសាន ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការធ្វើអាជីវកម្មរ៉ែថ្មកំបោរ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ជាវត្ថុធាតុដើម ក្នុងការផលិតស៊ីម៉ង់ត៍នៅកម្ពុជា កំពុងតែដំណើរការ និង បានចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការកាត់បន្ថយការនាំចូលផលិតផលស៊ីម៉ង់ត៍ពីក្រៅប្រទេស ។ បទប្បញ្ញត្តិនិងនីតិវិធីនានា ត្រូវរៀបចំឡើងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីធានាឱ្យមាន ចីរភាពបរិស្ថាន ការកែច្នៃនៅក្នុងស្រុកដែលបង្កើតឡើងនូវតម្លៃបន្ថែម និង ការបង្កើនជាអតិបរមានូវចំណូលរដ្ឋ ។

១៩២. *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* នឹងបន្តជំរុញយ៉ាងសកម្មលើការវិនិយោគវិស័យឯកជន សម្រាប់ការពង្រីក និងការធ្វើពិពិធកម្មនៃកម្មន្តសាល និងផលិតកម្មឧស្សាហកម្ម ដើម្បីទាញយកប្រយោជន៍ពីធនធានធម្មជាតិក្នុងប្រទេស ។ ឧស្សាហកម្មដែលផ្អែកលើធនធានធម្មជាតិជាមូលដ្ឋាន ជាពិសេស ឧស្សាហកម្មដែលប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមពីរ៉ែអលោហៈ ត្រូវបានពង្រីកនិងអភិវឌ្ឍ ដើម្បីផលិតនូវមុខទំនិញឧស្សាហកម្មថ្មីៗ ហើយ ឧស្សាហកម្មដែលមានប្រភពធនធានពីកសិកម្ម គឺជាឧស្សាហកម្មដែលមានសក្តានុភាពខ្ពស់ក្នុងការអភិវឌ្ឍ ដោយជំនួសឱ្យវិស័យឧស្សាហកម្មផ្សេងទៀតដែលងាយទទួលរងផលប៉ះពាល់ ។

៥.២ ការបង្កើតការងារ និង ការធានាលក្ខខណ្ឌការងារល្អប្រសើរ ជូនកម្មករនិងនិយោជិត

១៩៣. ការបង្កើតការងារ និង ការធានាកែលម្អលក្ខខណ្ឌការងារ គឺជាគោលដៅបន្តរយៈពេលវែងរបស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ក្នុង ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង ការពន្លឿនកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ការបង្កើតឱកាសការងារថ្មី ក៏អាស្រ័យលើកម្រិតនៃការវិនិយោគរបស់ផ្នែកឯកជន ក្នុងវិស័យ ផ្លូវការ និង ក្រៅផ្លូវការ នៅតំបន់ទីប្រជុំជន និង តំបន់ជនបទ ផងដែរ ។ ការធានាឱ្យអ្នកចូលបម្រើការងារថ្មី មានជំនាញសមស្របទៅនឹងតម្រូវការរបស់ការងារថ្មី គឺជាបញ្ហាប្រឈមមួយ ដែលទាមទារឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើនថែមទៀត ដែលផ្តោតលើការពង្រីក ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ។ ការធ្វើឱ្យសម្រេចបាន នូវការបង្កើតការងារឱ្យបានច្រើនជាងមុនថែមទៀត និង ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវផលិតភាពនិងពិពិធកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្ម គឺ អាស្រ័យទៅនឹង ពលកម្មជំនាញ និង មីក្រូឥណទាន ដែលអាចត្រូវបានបង្កើតឱ្យមានឡើង តាមរយៈ ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ បច្ចេកទេស និង ការអភិវឌ្ឍមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ។

១៩៤. *ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ* បានផ្តល់សេវាកម្មរកការងារឱ្យធ្វើ ដើម្បីជួយដល់អ្នកស្វែងរកការងារធ្វើ នៅក្នុងវិស័យឯកជន ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ។

១៩៥. ក្នុងឆ្នាំ២០០៧-២០០៨ *ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ* ក៏បានផ្តល់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ តាមរយៈ គ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលកម្រិត បឋម មធ្យម និង ឧត្តម ចំនួន ២៩៤ (គ្រឹះស្ថានក្រោមឱវាទក្រសួង ចំនួន ៥៨) ដល់សិស្ស-និស្សិតចំនួនប្រមាណ ១១៣ ៦៤៨ នាក់ (ស្រីចំនួន ៥៣ ៩០៣ នាក់) ។

ដោយឡែកនៅចុងឆ្នាំ២០០៨ ក្រសួង បានប្រើប្រាស់ *មូលនិធិពិសេសរបស់សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី* ដែលមាន ថវិកាសរុបចំនួន ៣១.២០ ពាន់លានរៀល ដើម្បីបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈរយៈពេលខ្លី ជូនដល់ កម្មករ កម្មការិនី និង យុវជន យុវនារី ដែលបាត់បង់និងគ្មានការងារធ្វើ សរុបចំនួន ៤០ ១៤០នាក់ (ស្រីចំនួន ២២ ៥៨៦ នាក់) នៅ រាជធានី និង ២៣ខេត្ត លើមុខជំនាញសំខាន់ៗពីរ គឺ (១) ជំនាញផ្នែកកសិកម្ម និង (២) ជំនាញផ្នែក ឧស្សាហកម្ម បច្ចេកទេសសិប្បកម្ម និង បច្ចេកទេសសេវាកម្ម ។ ទន្ទឹមនេះ ក្រសួង ក៏បានហ្វឹកហ្វឺនកូនជាងនិងកម្មករ ចំនួន ៤ ៥០១ នាក់ (ស្រី ៤ ០៨២ នាក់) នៅតាមសហគ្រាស ចំនួន ៦៩ ហើយ បានបង្កើត *ភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ* ដើម្បីជួយដល់សិក្ខាកាមរកការងារធ្វើ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ ដែលជាស្ពានតភ្ជាប់ ទៅរកទីផ្សារការងារ និង ជាស្ពានភ្ជាប់រវាង កម្លាំងពលកម្មនិងគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាល ។

១៩៦. ដើម្បីធានាលក្ខខណ្ឌការងារឱ្យបានប្រសើរឡើង ក្រសួងបានបន្តផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើ ការពង្រឹង ការអនុវត្ត*ច្បាប់ស្តីពីការងារ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តនានា* ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារ ការអប់រំផ្សព្វផ្សាយ ការធ្វើ អធិការ កិច្ចការងារ អធិការកិច្ចលើសុខភាពនិងសុវត្ថិភាពការងារ អធិការកិច្ចការងារកុមារ និង ការគ្រប់គ្រងជនបរទេស នៅតាមសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន ។ ការងារនេះបានជួយសម្រួលដោះស្រាយវិវាទការងារ និង ការពារសេរីភាពសមាគម អង្គការវិជ្ជាជីវៈ ស្របតាម*បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ* និងបទដ្ឋានអន្តរជាតិ ស្តីពីការងារ ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រសួងបាន និងកំពុងរៀបចំ *សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសហជីព* តាមយន្តការត្រីភាគី ដែលរួមមាន តំណាងមកពី*រាជរដ្ឋា-ភិបាលកម្ពុជា* តំណាងមកពីអង្គការកម្មករនិយោជិត និងតំណាងអង្គការនិយោជក ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ចំនួន វិវាទការងារនិងអំពើហិង្សា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌការងារ មានការថយចុះច្រើន ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ វិវាទ ការងារចំនួន ៩០ ករណី ក្នុងចំណោម ១៧៤ ករណី នៅក្នុងសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានចំនួន ១៧១ ត្រូវបានដោះស្រាយ ។

១៩៧. *ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ* បានអនុវត្ត ការចុះធ្វើអធិការកិច្ចចំនួន ៣ ១៣៣ លើក ក្នុងនោះ បានដាក់កម្រិតដល់សហគ្រាសគ្រឹះស្ថានល្មើសច្បាប់ ចំនួន ៩២៧ និងបានផាកពិន័យសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន ចំនួន ១២ ។ ជាមួយនេះដែរ ក្រសួងក៏បានធ្វើអធិការកិច្ចលើ សុខភាពនិងសុវត្ថិភាពការងារ បានចំនួន ១ ៣៣៨ លើក នៅក្នុង ៥៨៦ សហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន ផងដែរ ។ ក្រសួងបានដកហូតកុមារចំនួន ៨ ២២១ នាក់ ដែលបានចូលបម្រើការងារ ប្រភេទគ្រោះថ្នាក់ និងបានបង្ការទប់ស្កាត់កុមារចំនួន ១០ ០៩៥ នាក់ ពីការងារប្រភេទគ្រោះថ្នាក់ទាំងនេះ ។

១៩៨. ទន្ទឹមនឹងសមិទ្ធផលធំៗខាងលើនេះ យើងនៅមានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ដែលត្រូវដោះស្រាយ តាមរយៈ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នា ដើម្បីទាក់ទាញឱ្យមានការវិនិយោគថ្មីៗពីផ្នែកឯកជន ។ បញ្ហាប្រឈមទាំងនោះ រួមមាន :

- វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក បាននិងកំពុងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់មកលើវិស័យកាត់ដេរ ទេសចរណ៍ និងសំណង់ ព្រមទាំង វិស័យផ្សេងៗទៀត ដែលធ្វើឱ្យកម្មករ កម្មការិនីបាត់បង់ការងារ ។

- កំណើនច្រើនហួសហេតុ នៃអង្គការវិជ្ជាជីវៈរបស់កម្មករនិយោជិត បានបង្កឱកាសឱ្យជនមួយចំនួន ប្រើប្រាស់អង្គការទាំងនេះ ដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍សម្រាប់ផ្ទាល់ខ្លួន ហើយ បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ស្ថិរភាពទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ ។
- ប្រព័ន្ធព័ត៌មានទីផ្សារការងារនៅមានកម្រិត ដែលទាមទារឱ្យមានការពង្រីក ។
- កម្មវិធីអប់រំបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ មិនទាន់ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ ទីផ្សារការងារនៅឡើយ ។
- ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យកម្មករ និយោជិត ទាំងនៅក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស ពុំទាន់សមស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចបច្ចុប្បន្ន ។
- សហគ្រាសគ្រឹះស្ថានមួយចំនួនតូច នៅមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការមកបង់ *វិភាគទានចូលរបបឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម* ដោយសារវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនៅលើពិភពលោក និងមួយចំនួនទៀតដោយសារ ការងារនេះជាការងារថ្មី ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យការអនុវត្ត *របបសន្តិសុខសង្គម* នៅមិនទាន់មានលក្ខណៈពេញលេញ និងទូលំទូលាយនៅទូទាំងប្រទេសនៅឡើយ ។

៥.៣ ការលើកស្ទួយសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម

១៩៩. ការអភិវឌ្ឍដ៏វែងឆ្ងាយក្នុងវិស័យនេះ បានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ជនបទទាំងឡាយ ក្នុងដំណើរការកែច្នៃ ព្រមទាំងការបង្កើតការងារ ហើយក៏បានបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងដ៏ល្អប្រសើរ ជាមួយនឹង វិស័យពាណិជ្ជកម្ម ក៏ដូចជា ជាមួយសហគ្រាសខ្នាតធំដទៃទៀត ។ ការងារដែលបានគ្រោងទុក សម្រាប់ពេលខាងមុខ នឹងផ្តោតលើ ទិដ្ឋភាពដ៏សំខាន់បី ដូចជា : (១) ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងការកែសម្រួលឱ្យប្រសើរឡើង ពោលគឺ ការកំណត់នីតិវិធីនៃ អធិការកិច្ចនិងការបង្ហាញភស្តុតាង ផលិតផលសម្រាប់ការនាំចូលនិងនាំចេញ ដោយគ្មានការបង្ហាញនូវស្ថានភាពនៃ គុណភាពជាសារវន្ត ។ ការរៀបចំនិងអនុម័តអនុក្រឹត្យស្តីពី *ការសម្របសម្រួលធុរកិច្ច* តាមរយៈការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងការបើកទូលាយនៃការ ចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មតាមអ៊ិនធឺណេតឬប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា (២) ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ការបង្កើតក្រុមហ៊ុនធ្វើភតិសន្យា ការចំណាត់ថ្នាក់ក្រុមហ៊ុនដោយពិន្ទុផ្តល់កិត្តិយស និងការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចនិងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (៣) សកម្មភាពគាំទ្រ*សម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម*ទាំងអស់ ពោលគឺ ការបង្កើតសេវាកម្មអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្មថ្មីមួយ ការបង្ការគ្រប់រូបភាពនៃ ការគេចពន្ធលួចលាក់ទំនិញនាំចូល ការទំនុកបម្រុង ដោយការធ្វើឧបត្ថម្ភធន សម្រាប់*សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម*ទាំងអស់ ក្នុងការនាំចេញ និង ការបញ្ចូលសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមទៅក្នុងខ្សែច្រវាក់តម្លៃសកលមួយ ។ ការទទួលយកមកអនុវត្ត និងការពន្លឿន "*ចលនាភូមិមួយ ផលិតផលមួយ*" គឺជាវិធានការមួយដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ។

២០០. *ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម* បានយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តកំណែទម្រង់នីតិវិធីនានានៃ *ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម* សម្រាប់*សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម* ទាំងអស់ ។ វេលាកំណត់ដែលទាមទារសម្រាប់ *ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម* ត្រូវបានកាត់

បន្ថយ ពី ២-៣សប្តាហ៍ ទៅ ១សប្តាហ៍វិញ ។ ដំណើរការបំពេញឯកសារក្នុងការចុះបញ្ជី *សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម* មួយ ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ។ ការតម្រូវឱ្យមានរបាយការណ៍ស្តីពីការផ្តន្ទាទោសបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ និងដំណោះស្រាយ បញ្ជាក់ការយល់ព្រម មិនចាំបាច់ប្រើពេលវេលាយូរ ។ តម្រូវការទុនទាំងអស់ក្នុងទម្រង់នៃ *បញ្ជីធនាគារ* សម្រាប់ *ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម* ត្រូវបានកាត់បន្ថយពី ២០ លានរៀល ទៅ ៤ លានរៀល ។ ថ្លៃរដ្ឋបាលសម្រាប់ការចុះបញ្ជី ត្រូវបានកាត់បន្ថយទៅដល់ ១៧៧ ដុល្លារអាមេរិក ។ បន្ទាប់ពីកំណែទម្រង់ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ចំនួនក្រុមហ៊ុន ដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី បានកើនឡើងរៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ បានកើនឡើងពីរដងនៃឆ្នាំ២០០៥ ។

៥.៤ ការរៀបចំប្រព័ន្ធសុខត្ថិភាពសង្គម

២០១. *ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ* មានភារកិច្ច រៀបចំដំណើរការការងារ និង គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃ *ច្បាប់ស្តីពីការងារ* ។ កន្លងមក ក្រសួងបានដាក់ឱ្យដំណើរការ ការធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ ដែលកំពុងធានារ៉ាប់រងកម្មករនិយោជិត ប្រមាណ ៤០ ម៉ឺននាក់ ដែលធ្វើការងារនៅតាមសហគ្រាសគ្រឹះស្ថាន គ្រប់ប្រភេទ ហើយនឹងបន្តពង្រីកវិសាលភាពរបបនេះ ឱ្យបានទូទាំងប្រទេស ។ ការអនុវត្តប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម សម្រាប់កម្មករនិយោជិត ក្នុងផ្នែកឯកជន គឺជារបត់ថ្មីនៃប្រវត្តិសាស្ត្រសន្តិសុខសង្គមនៅកម្ពុជា ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញកាន់តែច្បាស់ ពីការយកចិត្តទុកដាក់របស់ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* មកលើកម្មករ និយោជិត ក្នុងផ្នែកឯកជន ។

២០២. *ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា* មានតួនាទីអភិវឌ្ឍន៍ និងរៀបចំគ្រប់គ្រងរបបសន្តិសុខសង្គម និងបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ដែលត្រូវបង្កើតឡើង និងដាក់ឱ្យដំណើរការនាពេលខាងមុខ សម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ។ ដូច្នេះ នៅពេលដែលប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គមទាំងពីរនេះ ត្រូវបានអនុវត្តពេញលេញ នោះប្រព័ន្ធនេះនឹងផ្តល់មកនូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់ មន្ត្រីចូលនិវត្តន៍ មន្ត្រីបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ មន្ត្រីសម្រាកមាតុភាព មន្ត្រីគ្រោះថ្នាក់ដោយការងារ មន្ត្រីមរណៈ និង អ្នកនៅក្នុងបន្ទុក ។ ប្រាក់សោធននិវត្តន៍របស់មន្ត្រីចូលនិវត្តន៍ និង ប្រាក់សោធនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវបានកែសម្រួល ជាបន្តបន្ទាប់ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹង ការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ទន្ទឹមនេះ *សមាគមមនុស្សចាស់ជរា* ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីឱ្យជនចាស់ជរា អាចជួយសម្រាលទុក្ខលំបាកគ្នា ទៅវិញទៅមក ។

២០៣. *ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា* ក៏មានតួនាទីផងដែរ ដើម្បីធានាដល់សុខុមាលភាពរបស់ជនពិការ និង អតីតយុទ្ធជន ដែលរួមមាន គ្រួសារ ជនពលី ជនពិការ និវត្តជន ជនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ និងមន្ត្រីមរណៈ ។ គ្រួសារដែលទទួលបានរបបគោលនយោបាយទៀងទាត់ ពី *រាជរដ្ឋាភិបាល* មានចំនួនសរុប ៨៧ ៨៧៥ គ្រួសារ ។ របបឧបត្ថម្ភសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន ត្រូវបានកែសម្រួលជាបន្តបន្ទាប់ ស្របតាមការដំឡើងបៀវត្សរ៍របស់មន្ត្រីរាជការ និង កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ។ សមាគមអតីតយុទ្ធជនកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើតឡើង

ដើម្បីជួយលើកស្ទួយផលប្រយោជន៍អតីតយុទ្ធជននិងគ្រួសាររបស់ពួកគាត់ ការពារសិទ្ធិ លើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅ និង បង្កើតស្មារតីសាមគ្គីជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ។ កំណែទម្រង់វិស័យអតីតយុទ្ធជន បានជួយលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅ របស់អតីតយុទ្ធជន ។

២០៤. *ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា* ក៏បាន ផ្តល់នូវសេវាកម្មសង្គមដល់ជនគ្មានទីជម្រក និងជនអនាថា និង ផ្តល់នូវកម្មវិធីជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ដល់ ប្រជាជនដែលបានទទួលផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះធម្មជាតិ និង ជនរងគ្រោះដោយសារការជួញដូរផ្លូវភេទនិងការជួញដូរមនុស្សឆ្លងដែន ព្រមទាំង អនុវត្តកម្មវិធីផ្សេងៗទៀត ដើម្បី ការពារសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានទាំង ៤ របស់កុមារ លើកតម្កើងតម្លៃគ្រួសារ និង ថែទាំ ទារកនិងកុមារកំព្រា កុមារពិការ និង កុមារផ្ទុកមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ ។

២០៥. គណៈកម្មាធិការជាតិមួយ សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាជនអនាថានៅថ្នាក់ជាតិ និង អនុគណៈកម្មាធិការមួយ សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាជនអនាថានៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ យុទ្ធសាស្ត្រ ៦ ចំណុច កំពុងត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីផ្តល់ ជម្រកស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្នក្នុងមណ្ឌលសង្គមកិច្ច សេវាអប់រំផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ សេវាថែទាំសុខភាព សេវាបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈរយៈពេលខ្លី និង ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មក្រុមជនងាយរងគ្រោះ ទៅរួមរស់ក្នុងសហគមន៍វិញ ដោយ មានការគាំទ្រឧបត្ថម្ភធនជាជំហានដំបូង និង មានការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ពីមន្ត្រីមូលដ្ឋានរបស់ *ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និង យុវនីតិសម្បទា* ។

២០៦. ការងារសង្គ្រោះសង្គម បានជួយសម្រាលស្ថានភាពលំបាករបស់ប្រជាជន បានប្រមាណជាង ១០ ០០០ គ្រួសារក្នុងមួយឆ្នាំ តាមរយៈ កម្មវិធីជំនួយសង្គ្រោះ ក្នុងទ្រង់ទ្រាយតូចនិងមធ្យម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ជនរងគ្រោះដោយសារការជួញដូរផ្លូវភេទនិងការជួញដូរមនុស្សឆ្លងដែន ជាង ១ ០០០ នាក់ ត្រូវបានទទួលការជួយសង្គ្រោះ ក្នុងមួយឆ្នាំៗ តាមរយៈ ការប្រឆាំងនិងទប់ស្កាត់ការជួញដូរមនុស្ស និង ធ្វើសមាហរណកម្មជនរងគ្រោះ ទាំងនោះ ទៅរួមរស់ក្នុងសហគមន៍វិញ ។

២០៧. សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានទាំង ៤ របស់កុមារ ត្រូវបានបញ្ជ្រាបទៅក្នុងកម្មវិធីជាច្រើន របស់ *រាជរដ្ឋាភិបាល* និង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នានា ។ *ផែនការជាតិ ៥ឆ្នាំ ប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការជួញដូរ កេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារ* ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តប្រកបដោយលទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។ *គោលនយោបាយថែទាំជំនួសចំពោះកុមារ និង បទដ្ឋានអប្បបរមា* ត្រូវបាននិងកំពុងអនុវត្ត ។ *ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ* បានបន្តពង្រឹងសកម្មភាព ក្នុងនាមជាស្ថាប័នសម្របសម្រួល ដើម្បីជំរុញការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ នៅក្នុងចំណោមស្ថាប័ននានា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍របស់កុមារ ។ ជាលទ្ធផល ទារកនិងកុមារកំព្រាចំនួន ១០ ៥១៣ នាក់ ត្រូវបានចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា នៅតាមមណ្ឌលទាំង ២២៣ កន្លែង ដែលក្នុងនោះ មណ្ឌលរដ្ឋ ២០ កន្លែង បានទទួល ទារកកំព្រា កុមារកំព្រា កុមារពិការ កុមារផ្ទុកមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ សរុបចំនួន ២ ១៥៤ នាក់ ។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលការការពារកុមារ នៅតាមសហគមន៍ ត្រូវបានពង្រីក ហើយ សកម្មភាពរបស់កម្មវិធីនេះ ក៏ត្រូវបានបង្កើនផងដែរ ។

២០៨. *ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា* បានផ្តល់នូវកម្មវិធីអប់រំ ទៅលើការប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងផលប៉ះពាល់នៃការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ចំពោះកុមារ និងក្មេងជំទង់ បានអនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់ ។ កុមារនិងក្មេងជំទង់ ដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ត្រូវបានទទួលឱ្យចូលក្នុងមណ្ឌលដែលផ្តល់ សេវាសុខភាព ការអប់រំផ្នែកសីលធម៌ ចំណេះដឹងទូទៅ និង ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីឱ្យពួកគាត់ អាចធ្វើសមាហរណកម្មខ្លួនឯង ទៅក្នុងសហគមន៍វិញ ។ កិច្ចការពារកុមារនៅតាមពន្ធនាគារ ត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្ត ។ គោលនយោបាយសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវបានអនុវត្ត ប្រកបដោយជោគជ័យ ។ សេវាស្តារលទ្ធភាពពលកម្មជនពិការ ត្រូវបានពង្រឹងនិងពង្រីកជាបន្តបន្ទាប់ ។ ការរើសអើងចំពោះជនពិការ ត្រូវបានកាត់បន្ថយជាលំដាប់ ។ ប្រទេសកម្ពុជា បានចូលរួមក្នុង *អនុសញ្ញានៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ* ។ *ច្បាប់ស្តីពី កិច្ចការពារនិងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ* ត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ កាលពី ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ដើម្បីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ជនពិការទូទៅ ។ ជនពិការជាច្រើន បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលជាច្រើន ហើយ កំពុងប្រកបមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត ។ ការជំរុញចលនា កីឡា សិល្បៈ វប្បធម៌ ជនពិការ កំពុងតែមានការរីកចម្រើន ។

២០៩. ទោះបីជា ការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ របស់ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ មានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក៏ដោយ ក៏ ការរៀបចំឱ្យមានប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមនិងប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គមមួយ ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ គឺជាការងារដែលត្រូវបន្តគិតគូរដោះស្រាយ នៅពេលខាងមុខ ។ លទ្ធភាពផ្នែកធនធាន សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាដ៏ច្រើន ដែលកំពុងបន្តកើតមាន នៅតែជាកង្វល់ចម្បង មួយ ។ ប្រហែល ៣០ភាគរយ នៃចំនួនប្រជាជនសរុប កំពុងរស់នៅក្រោមខ្សែបន្ទាត់ក្រីក្រ ។ ប្រជាជនក្រីក្រភាគច្រើន ដែលកំពុងរស់នៅក្នុងតំបន់ជនបទ ដោយប្រកបរបរធ្វើស្រែចំការសម្រាប់ការចិញ្ចឹមជីវិត អាចប្រឈមមុខនឹងគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ដែលអាចកើតមានឡើងដោយមិនអាចដឹងមុនបាន ស្ទើរតែរៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយ អាចជួបការលំបាកក្នុងការរើខ្លួនឱ្យរួចផុតពីភាពក្រីក្រ ។ ប្រជាជនក្រីក្រ ខ្លះទៀត ត្រូវបង្ខំចិត្ត ផ្លាស់ទីលំនៅទៅទីក្រុងនិងតំបន់ទីប្រជុំជនធំៗ ដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើ ដែលបណ្តាល ឱ្យកើតមានកង្វល់ ជាច្រើន សម្រាប់តំបន់ទីក្រុងនិងតំបន់ទីប្រជុំជនទាំងនោះ ។ ក្មេងកំព្រា និង ក្មេងដែលគេ បោះបង់ចោល នៅបន្តជាបន្ទុកមួយរបស់សង្គមជាតិទាំងមូល ។ អំពើហិង្សានិងអំពើអនាចារ ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅលើកុមារ ព្រមទាំង ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនិងការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន របស់ក្មេងជំទង់ ដែលមានការកើនឡើងដ៏គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ បានក្លាយជាកង្វល់ចម្បងមួយរបស់សង្គម ដែលត្រូវតែមាន វិធានការដោះស្រាយ ។ ក្នុងរយៈពេលពីរ-បីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ជំនួយឧបត្ថម្ភពីអន្តរជាតិសម្រាប់វិស័យនេះ មានការថយចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដែលបណ្តាលឱ្យមានការលំបាក ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម ដែលជាតម្រូវការចាំបាច់ចំពោះមុខ ។

៦. ការកសាងសមត្ថភាព និង ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស

២១០. ចតុកោណចុងក្រោយនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផ្តោតលើវិស័យសង្គមកិច្ច មានដូចជា ១) ការពង្រឹងគុណភាពសេវាអប់រំ ២) ការលើកកម្ពស់សេវាសុខាភិបាល ៣) ការអនុវត្តគោលនយោបាយ យេនឌ័រ និង ៤) ការអនុវត្តគោលនយោបាយប្រជាជន ។ វឌ្ឍនភាពគួរកត់សម្គាល់បានសម្តែងឱ្យឃើញលើ វិស័យអប់រំ និងសុខាភិបាល ដែលក្នុងនោះកិច្ចសហការ និងសម្របសម្រួលរវាងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយបាន ចាប់ផ្តើមតាំងពីមុន ពេលនៃការបង្កើតក្រុមការងារនាឆ្នាំ២០០៣ មកម្ល៉េះ ។ យុទ្ធសាស្ត្ររបស់វិស័យទាំងពីរ នេះបានអភិវឌ្ឍជាថ្មី និង កំពុងអនុវត្ត ដោយមានការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ និងជារៀងរាល់ឆ្នាំពីវឌ្ឍនភាព ។

៦.១ ការពង្រឹងគុណភាពវិស័យអប់រំ

២១១. ការពង្រឹងគុណភាពសេវាអប់រំ គឺជាអាទិភាពចម្បងមួយរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ។ ការងារនេះមាន សារៈសំខាន់ និងជាគន្លឹះចាំបាច់ក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ដើម្បីប្រឈមមុខនឹង បញ្ហាទាំងឡាយនៅក្នុងវិស័យអប់រំ រាជរដ្ឋាភិបាលបានជំរុញឱ្យអនុវត្តនូវ *អភិក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងវិស័យ* តាមរយៈ ការ បង្កើតភាពជាដៃគូក្នុងការកសាងផែនការនិងកម្មវិធីសម្រាប់វិស័យអប់រំ ។ *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ឆ្នាំ ២០០១-២០០៥* និង*កម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំ ឆ្នាំ២០០១-២០០៥* ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងឆ្នាំ២០០១ និងបាន ធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ និងវាយតម្លៃរួមគ្នាក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០១ ។ ក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៤ *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ វិស័យអប់រំ និងកម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៤-២០០៨* ត្រូវបានកែលម្អឡើងវិញ ដោយមានការឯកភាព ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ។ *ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ និងកម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំ ឆ្នាំ២០០៦-២០១០* ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីឆ្លើយតបនឹង *ផយអជ ២០០៦-២០១០ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរ៍កម្ពុជា* និង ដើម្បីរួមចំណែកសម្រេចបាន ចំណុចដៅដែលបានកំណត់នៅក្នុង *ផែនការជាតិអប់រំសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ឆ្នាំ ២០០៣-២០១៥* ។ ការអនុវត្ត*ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ឆ្នាំ២០០៦-២០១០* បានរួមចំណែកបង្កើន សមធម៌នៃការចូលរៀនរបស់កុមារកម្ពុជា ដើម្បីជួយពួកគេឱ្យក្លាយជា សិស្សល្អ កូនល្អ និង ពលរដ្ឋល្អ ដែលនឹង ក្លាយទៅជាកម្លាំងស្នូលដ៏សំខាន់ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានាពេលអនាគត ។

២១២. *អភិក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងវិស័យអប់រំ* បានរួមចំណែកលើកកត្តាសំខាន់ពីរគឺ ទី១ ផ្តល់ដល់ក្រសួងអប់រំ នូវ យន្តការមួយ សម្រាប់ធ្វើការតម្រឹមជំនួយសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ឱ្យស្របទៅតាមតម្រូវការរបស់ក្រសួង ទី២ កាត់បន្ថយចំណាយប្រតិបត្តិការ ក្នុងការសម្របសម្រួលជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នានា ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនធំ

កំពុងចូលរួមក្នុងការកសាងផែនការ ការពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើហិរញ្ញប្បទានរួមគ្នា ក្រោមរូបភាព*អភិក្រមគ្រប់គ្រងទូទាំងវិស័យអប់រំ* ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យអប់រំ តាមលក្ខណៈ ឬតាមគាំទ្រថវិកាគាំទ្រដោយផ្ទាល់ នៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន តាមលក្ខណៈថវិកាគាំទ្រ មានចំនួនតែ ៣.៥ភាគរយនៃជំនួយសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំ ប៉ុណ្ណោះ ។ វិស័យអប់រំគឺជាវិស័យអាទិភាពមួយ ក្នុងចំណោមវិស័យអាទិភាពទាំងអស់របស់កម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់*រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* ។ *រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា* នៅតែបន្តប្តេជ្ញាលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាអប់រំ និងបន្តបង្កើនការបែងចែកថវិកាចរន្តរបស់ថវិកាជាតិទៅឱ្យវិស័យអប់រំ ព្រមទាំងធានាឱ្យមានការបញ្ចេញសាច់ប្រាក់បានទាន់ពេលវេលា ។ ជាក់ស្តែង ថវិកាចរន្តរបស់វិស័យអប់រំ ត្រូវបានបង្កើនពី ១៨៣,២ពាន់លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ ទៅដល់ ៧៤២,៥ពាន់លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ។

២១៣. គោលនយោបាយជាអាទិភាពនៅក្នុង*ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៦-២០១០* បានផ្តោតជាសំខាន់លើ *ទី១* ការធានាសមធម៌នៃការចូលរៀន *ទី២* ការកែលម្អគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាអប់រំ និង *ទី៣* ការពង្រឹងស្ថាប័ន និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ដើម្បីអនុវត្តវិមជ្ឈការ ។ វឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗនៃការអនុវត្ត*ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៦-២០១០* បានបង្ហាញឱ្យឃើញជាក់ស្តែងតាមរយៈ ការធានាកុមារអាយុ ៦ឆ្នាំ បានចូលរៀននៅសាលាបឋមសិក្សា និងការកាត់បន្ថយឧបសគ្គចំណាយរបស់មាតាបិតាសិស្សនៅគ្រប់សាលារៀន និងគ្រប់កម្រិតទូទាំងប្រទេស ។ ការអនុវត្តកម្មវិធីសាលាកុមារមេត្រី ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា និងការវាយតម្លៃស្តង់ដារនៃការសិក្សា បានរួមចំណែកយ៉ាងច្រើន ក្នុងការលើកកម្ពស់គុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាព នៃសេវាអប់រំ ជាក់ស្តែង គឺមានការកើនឡើងនៃចំនួនសាលាបឋមសិក្សានិងសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ការកើនឡើងនៃចំនួនសិស្សនៅសាលាមធ្យមសិក្សា និងកំណើនអត្រាអក្ខរជន (អាយុ ១៥-២៤) ជាដើម ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ក៏នៅមានគម្លាតមួយចំនួន ដែលតម្រូវឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនានាឱ្យបានជោគជ័យ ជាពិសេស ការអប់រំកុមារតូច ការកាត់បន្ថយអត្រាត្រួតថ្នាក់ និងអត្រាបោះបង់ការសិក្សា ការអភិវឌ្ឍសម្ភាររូបវន្ត និងការអប់រំនៅឧត្តមសិក្សា សម្រាប់សិស្ស-និស្សិតមកពីគ្រួសារក្រីក្រ និងតំបន់ដាច់ស្រយាល ។ តារាងទី៣ បង្ហាញពីទិន្នន័យបច្ចុប្បន្នភាព ក្នុងវិស័យអប់រំ ។

ត ទៅរាជកិច្ចលេខ ៥៤

ព្រះរាជក្រឹត្យ

យើង

នស/រកត/០៧១០/៥៤៤

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមររដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សម្ពហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ប្រោសព្រះរាជទាន

ក- គ្រឿងឥស្សរិយយស មុនីសារាភ័ណ្ឌ ថ្នាក់ ធិបឌិន្ទ ចំពោះ :

១- អ្នកឧកញ៉ាម្ចាស់ ស្ទឹងសុចត្តិ តេស្សូ

ខ- គ្រឿងឥស្សរិយយស មុនីសារាភ័ណ្ឌ ថ្នាក់ អស្សឫទ្ធិ ចំពោះ :

១- លោក	ញ៉ៀម	ដារិទ្ធ	២- លោក	គង់	សុភី
៣- លោក	អ៊ូ	គន្ធា	៤- លោកស្រី	សំ	លីមសុធា
៥- កញ្ញា	ថាន	ថាគចិន្តា	៦- លោកស្រី	ចំរើន	សម្ផស្ស
៧- កញ្ញា	សុខ	លីណា	៨- កញ្ញា	តែប	ភារម្យ
៩- កញ្ញា	សាំង	ភ័ស្តា	១០- កញ្ញា	ប្រសិទ្ធ	ឌិជូឌី
១១- លោក	ឡៀង	ព្រួន	១២- លោកស្រី	ដួង	ម៉ារី
១៣- លោកស្រី	ហ៊ួន	សារ៉ាត់	១៤- លោក	ជុំ	គង់
១៥- លោក	ឈួល	គួល	១៦- លោក	ផែម	សុខ
១៧- លោក	សៀង	ខួនលី	១៨- លោក	សាន	គីមសួ
១៩- លោក	ស៊ែ	ផល្លា			

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

ពរល.១០០៧.៥៥៦

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

លេខ: ៥៧៣ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០
អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល
ជិនកេន

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០៧១០/៥៥៩

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមររដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ប្រោសព្រះរាជទាន

នូវ

ក-គ្រឿងឥស្សរិយយស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់ មហាសេរីវឌ្ឍន៍ ចំពោះ :

១- ឯកឧត្តម ព្រហ្ម ផល
២- លោកវរសេនីយ៍ត្រី សេង ឌុត្ថា
៣- លោក ហួយ ចាយសេង
៤- លោកវរសេនីយឯក យូ ធីរៈ

ខ-គ្រឿងឥស្សរិយយស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់ មហាសេនា ចំពោះ :

១- ឯកឧត្តម ជាម ច័ន្ទត្រីស្នា
២- លោក សេង សារឿន

គ-គ្រឿងឥស្សរិយយស មុនីសារាភ័ណ្ឌ ថ្នាក់ មហាសេរីវឌ្ឍន៍ ចំពោះ :

១- លោក គង់ សំណាង

ឃ-គ្រឿងឥស្សរិយយស មុនីសារាភ័ណ្ឌ ថ្នាក់ មហាសេនា ចំពោះ :

១- លោកវរសេនីយ៍ឯក ឆិត្យ ប៊ុនថុង
២- លោកវរសេនីយ៍ទោ យូ សុធារិទ្ធ
៣- លោក ឆន់ សុផារ័ត្ន
៤- លោកស្រី គយ សុមាន្នី

ង-គ្រឿងឥស្សរិយយស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់ ធិបឌិន្ទ ចំពោះ :

១- លោកវរសេនីយ៍ត្រី សុខ ប៊ុននី
២- លោក ស៊ឹង ហៅផេង

ច-គ្រឿងឥស្សរិយយស មុនីសារាភ័ណ្ឌ ថ្នាក់ ធិបឌិន្ទ ចំពោះ :

១- លោកវរសេនីយ៍ទោ តាំង ឈុនស្រេង
២- លោក អ៊ុន ស៊ីដេត
៣- លោក អំ អេង
៤- លោក គីម ហេង
៥- លោក ញ៉ាំ ច័ន្ទសុទ្ធី
៦- លោកអនុសេនីយ៍ត្រី អ៊ាង ពិសិដ្ឋ
៧- លោក សំ បូ

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

៣រ.ល. ១០០៧.៥៧១

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី .០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

លេខៈ ៥១៤ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០
អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល
[illegible] ជិនកេន

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០៧១០/៥៦២

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងព្រឹទ្ធសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់លទ្ធផលនៃសម័យប្រជុំលើកទី១ នៃព្រឹទ្ធសភា នាថ្ងៃទី ២០ ខែ មិនា ឆ្នាំ ២០០៦ ស្តីពីការជ្រើសតាំង ប្រធាន អនុប្រធានទី១ អនុប្រធានទី២ នៃព្រឹទ្ធសភា
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់**សម្តេចអគ្គមហាធម្មពោធិសាល ជា ស៊ីម** ប្រធានព្រឹទ្ធសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បង្គាប់

មាត្រា១: តែងតាំងឯកឧត្តម **តិក សាលី** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ **សម្តេចអគ្គមហាធម្មពោធិសាល ជា ស៊ីម** ប្រធានព្រឹទ្ធសភា សំរាប់នីតិកាលទី២ មានឋានៈស្មើ **រដ្ឋលេខាធិការ** ។

មាត្រា២: ព្រះរាជក្រឹត្យនេះចូលជាធរមាន ចាប់ពីថ្ងៃឡាយព្រះហស្តលេខានេះតទៅ ។

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ភរណ. ១០០៧. ៥៧៤

នរោត្តម សីហមុនី

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

លេខ: ៥៦៥.ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០

អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល

ស៊ុន ចិនកេន

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០៧១០/៥៦៣

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សម្ពហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលប្រកាស ឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១០/៥១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីការតែងតាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សម្រាប់អាណត្តិ ៣ ឆ្នាំ លើកទី ៥
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់ ឯកឧត្តម ឯក សំអុល ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បង្គាប់

មាត្រា ១ : ត្រូវបានបញ្ចប់មុខតំណែងពីទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ស៊ីសុវត្ថិ ផាន់ដារ៉ាវឌ្ឍ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០២រូប :

១-លោកជំទាវ ចំរើនវឌ្ឍ ធារសនា ពីទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ ឋានៈស្មើ រដ្ឋលេខាធិការ
២-លោកជំទាវ គឹម តារា ពីទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ ឋានៈស្មើ អនុរដ្ឋលេខាធិការ

មាត្រា ២ : ត្រូវបានតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ស៊ីសុវត្ថិ ផាន់ដារ៉ាវឌ្ឍ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០២រូប :

១-អ្នកម្នាង ម៉ារហ្គេត ស៊ីសុវត្ថិ ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ ឋានៈស្មើ រដ្ឋលេខាធិការ
២-អ្នកអង្គម្ចាស់ក្សត្រី យ៉ាសំស្វីន ស៊ីសុវត្ថិ ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ ឋានៈស្មើ អនុរដ្ឋលេខាធិការ

មាត្រា ៣ : ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវព្រះរាជក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ៤ : ព្រះរាជក្រឹត្យនេះចូលជាធរមាន ចាប់ពីថ្ងៃឡាយព្រះហស្តលេខានេះតទៅ ។

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

៣រល.១០០៧.៥៧៥

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

លេខ: ៥៣៩ ច.ល
[illegible]ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា, ឆ្នាំ២០១០
[illegible]លេខាធិការ[illegible]រាជរដ្ឋាភិបាល
[illegible] ជិនកេន

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០៧១០/៥៦៤

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១០/៥១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីការតែងតាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សម្រាប់អាណត្តិ ៣ ឆ្នាំ លើកទី ៥
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់ ឯកឧត្តម ឯក សំអុល ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បង្គាប់

មាត្រា ១ : ត្រូវបានតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ និង ជំនួយការ សម្តេច **នរោត្តម សិរីវុឌ្ឍ** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០៣ រូប ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ÷

១- ឯកឧត្តម **ចាប ញ៉ាណ៍ធុន** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ឋានៈស្មើរដ្ឋលេខាធិការ បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន
២- ឯកឧត្តម **តាន់ សេងហ៊ត** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ឋានៈស្មើអនុរដ្ឋលេខាធិការ
៣- ឯកឧត្តម **គុច ឡាទីណារិទ្ធ** ជាជំនួយការឋានៈស្មើអគ្គនាយក បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន

មាត្រា ២ : ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវព្រះរាជក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ៣ : ព្រះរាជក្រឹត្យនេះចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃឡាយព្រះហស្តលេខានេះតទៅ ។

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

៣រល.១០០៧.៥៧៦

លេខ: ៥៤០ ច.ល
បានថតចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

ស៊ុន ចិនកេន

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០៧១០/៥៦៥

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្ដេចព្រះបរមនាថ នរោត្ដម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមររដ្ឋរាស្ដ្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្ដិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ដ្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១០/៥១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ស្ដីពីការតែងតាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សម្រាប់អាណត្តិ ៣ ឆ្នាំ លើកទី ៥
- បានទ្រង់យល់សេចក្ដីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់ ឯកឧត្តម ឯក សំអុល ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បង្គាប់

មាត្រា ១ : ត្រូវបានតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ និង ជំនួយការ ឯកឧត្តម **មីន ស៊ាន** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០៣ រូប ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ៖

១- ឯកឧត្តម **យូច លីនី** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ឋានៈស្មើរដ្ឋលេខាធិការ
២- ឯកឧត្តម **ស៊ាន សេនា** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ឋានៈស្មើអនុរដ្ឋលេខាធិការ
៣- ឯកឧត្តម **ស៊ាន សុខាភារក្ស** ជាជំនួយការឋានៈស្មើអគ្គនាយក

មាត្រា ២ : ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវព្រះរាជក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ៣ : ព្រះរាជក្រឹត្យនេះចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃឡាយព្រះហស្ដលេខានេះតទៅ ។

ព្រះហស្ដលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្ដម សីហមុនី

ថ.រ.ល. ១០០៧.៥៧៧

លេខ: ៥៤១ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០
អគ្គលេខាធិការរងនៃរាជរដ្ឋាភិបាល

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

ឃុន ជិនកេន

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០៧១០/៥៦៦

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១០/៥១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ស្តីពីការតែងតាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សម្រាប់អាណត្តិ ៣ ឆ្នាំ លើកទី ៥
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់ ឯកឧត្តម ឯក សំអុល ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បង្គាប់

មាត្រា ១ : ត្រូវបានតែងតាំងជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ និង ជំនួយការ លោកជំទាវ **ចែម តេយ្យរិទ្ធ** សមាជិកាក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ចំនួន ០៣ រូប ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ÷

១- ឯកឧត្តម **គង់ រ៉ាវី** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ឋានៈស្មើរដ្ឋលេខាធិការ

២- ឯកឧត្តម **នុច ដារ៉ាត** ជាទីប្រឹក្សាផ្ទាល់ឋានៈស្មើអនុរដ្ឋលេខាធិការ

៣- ឯកឧត្តម **ឆន់ ច័ន្ទតារ័ត្ន** ជាជំនួយការឋានៈស្មើអគ្គនាយក

មាត្រា ២ : ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវព្រះរាជក្រឹត្យនេះ ។

មាត្រា ៣ : ព្រះរាជក្រឹត្យនេះចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃឡាយព្រះហស្តលេខានេះតទៅ ។

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

៣រ៧.១០០៧.៥៧៨

លេខៈ ៥៤៧ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

ស៊ុំ ជិនកេន

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០៧១០/៥៦៧

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រត្តនខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ប្រោសព្រះរាជទាន

នូវ

ក- គ្រឿងឥស្សរិយយស **ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ថ្នាក់ **មហាសេរីវឌ្ឍន៍** ចំពោះ

១- ឯកឧត្តម **កែវ ពន្យ**
២- ឯកឧត្តម **ប៉ែន ហាត**
៣- ឯកឧត្តម **ឯម ម៉ារអ៊ី**
៤- ឯកឧត្តម **សន អ៊ិនថៈ**
៥- ឯកឧត្តម **គួច ចារី**
៦- ឯកឧត្តម **សួន ខាំឡ**
៧- ឯកឧត្តម **ឈិន ឆារី**
៨- ឯកឧត្តម **យ៉ាល់ ពិសិដ្ឋ**
៩- ឯកឧត្តម **ឃួន សុគដន**
១០- ឯកឧត្តម **ម៉ៅ សុខា**
១១- ឯកឧត្តម **ព្រហ្ម សុវណ្ណ**
១២- ឯកឧត្តម **មាស ម៉ាះឌី**
១៣- ឯកឧត្តម **ចាន់ សុខុម**
១៤- ឯកឧត្តម **សុខ សៀន**
១៥- ឯកឧត្តម **ញាណា ហាន**
១៦- ឯកឧត្តម **នួន សុខ**
១៧- ឯកឧត្តម **យស់ ដារ៉ា**
១៨- ឯកឧត្តម **កើត រិទ្ធ**
១៩- ឯកឧត្តម **អ៊ុយ សារិន**
២០- លោក **ឆៅ ត្រីឡឿន**

ខ- គ្រឿងឥស្សរិយយស **សុវត្ថារា** ថ្នាក់ **មហាសេរីវឌ្ឍន៍** ចំពោះ

១- ឯកឧត្តម **ញឹក ហួន**
២- ឯកឧត្តម **ម៉ម សំ**
៣- ឯកឧត្តម **នួន តា**
៤- ឯកឧត្តម **គង់ វណ្ណឌី**
៥- ឯកឧត្តម **ម៉ែក ម៉ុន្នី**
៦- ឯកឧត្តម **មុន្នី ហោរ៉ាត**
៧- ឯកឧត្តម **មួន សុមង្គល**
៨- ឯកឧត្តម **គីម វណ្ណា**
៩- ឯកឧត្តម **ជាំ ដារ៉ារិទ្ធ**
១០- ឯកឧត្តម **ជា សុវណ្ណនុម**
១១- ឯកឧត្តម **ប៉ុល និត្យ**
១២- ឯកឧត្តម **ចំន្ទ លីផាត់**
១៣- ឯកឧត្តម **តាន់ ឫទ្ធី**
១៤- ឯកឧត្តម **ចោង សារ៉ាត់**
១៥- ឯកឧត្តម **ខ៊ែត សុវណ្ណ**
១៦- លោកជំទាវ **យ៉ែត ម៉ូលីន**
១៧- ឯកឧត្តម **ចាប ឫទ្ធី**
១៨- ឯកឧត្តម **អ៊ុំ សុខ**
១៩- លោកជំទាវ **សេះ សុខន**
២០- លោកជំទាវ **ហាប ណារី**

ROYAUME DU CAMBODGE
ព្រះបរមរាជវាំង
LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL

គ- គ្រឿងឥស្សរិយយស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់ មហាសេនា ចំពោះ

១- ឯកឧត្តម នង ច័ន្ទដារ៉ា
២- ឯកឧត្តម រឿង សម្បត្តិ
៣- ឯកឧត្តម ហ៊ឹង ផាន់រឿន
៤- ឯកឧត្តម សរ សារ៉េត
៥- ឯកឧត្តម មាស សុវណ្ណ
៦- ឯកឧត្តម ចៅ សម្បត្តិ
៧- ឯកឧត្តម សៅ ច័ន្ទតារា
៨- ឯកឧត្តម សៀ ហេង
៩- ឯកឧត្តម មាស វណ្ណា
១០- ឯកឧត្តម ឈុន សារ៉ាណេរ
១១- ឯកឧត្តម គីម អ៊ីរ៉ា
១២- ឯកឧត្តម ឈាង ផាន់ណារិទ្ធ
១៣- លោក ង៉ោ ជុំ
១៤- លោក ថន ម៉ុនធី
១៥- លោក សុភ សុធា
១៦- លោក អ៊ុំ គង់ដា
១៧- លោក ស្រី ទាស្នា
១៨- លោកស្រី ឡុង មុនីចិន្តា
១៩- លោក នុត សារ៉ុម
២០- លោក ឌៀប ចាន់ធី
២១- លោក ហេង ពិសាល
២២- លោក ហ៊ង ស៊ីនសាត
២៣- លោក គីម សាវុធ
២៤- លោក មិន គីមសាន
២៥- លោក សៀង សុខជា
២៦- លោក ឡាយ សុវណ្ណ
២៧- លោក ហ៊ឹម ហាប់
២៨- លោក ពៅ មុនិន
២៩- លោក សេង សំណាង
៣០- លោក ស្វ ស៊ីផន
៣១- លោក ឆេស សារេន
៣២- លោក ស៊ុន លីមហេង
៣៣- លោក ឡុង សាម៉េត
៣៤- លោក ប្រាក់ សុផាន់ណារ៉ា
៣៥- លោក យុត គីមស៊ា
៣៦- លោក មាស ស៊ីណា
៣៧- លោក ឈុន ហុង
៣៨- លោក នួន សុខា
៣៩- លោក សាន សារឿន
៤០- លោក ឡូ ដល្លាចារិទ្ធ
៤១- លោក ឃុន ឃា
៤២- លោក ភ្លាំ ហឿង
៤៣- លោក យ៉េត ទីណែល
៤៤- លោក ស៊ុន គីមលី
៤៥- លោក ទ៉ាន់ ដារ៉ាសិទ្ធិ
៤៦- លោក ជួ សុត្ថា
៤៧- លោក សុខ សាវ៉ាត
៤៨- លោក ហង្ស សុវណ្ណារ៉ា
៤៩- លោក ឃីម សុគន្ធី

ឃ- គ្រឿងឥស្សរិយយស សុវត្ថារា ថ្នាក់ មហាសេនា ចំពោះ

១- ឯកឧត្តម ជឹម សុខ
២- ឯកឧត្តម ញ៉ឹក សម័យ
៣- ឯកឧត្តម ហ៊ឹម ណន
៤- ឯកឧត្តម ម៉ាន សុត្រី
៥- ឯកឧត្តម ខៀវ តេង
៦- លោក ឡៅ ហន
៧- លោក គីមស្រួរ ដារាវុឌ្ឍ
៨- លោក គូ សាម៉ឺឌី
៩- លោក សាយ សារ៉ា
១០- លោក ចាន់ សឿន

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTERE DU PALAIS ROYAL

១១- លោក ឡៅ វណ្ណចក្រ
១២- លោក ហ៊ុន សុផាត
១៣- លោក ឃាំ រតនា
១៤- លោក សាវុធ ដារណា
១៥- លោក តាន់ សុភាព
១៦- លោក ជា ឆន
១៧- លោក ចាន់ សារ៉េត
១៨- លោក នួច សុផាត
១៩- លោក យឹម កុសល
២០- លោក ម៉ៅ វណ្ណា
២១- លោក នៃ ភក្តី
២២- លោក មាស សុខ
២៣- លោក ចន្ទ្រ សុជាតិ
២៤- លោក អ៊ុន សុផល
២៥- លោក ឈុក ម៉ារី
២៦- លោក កុយ ជុំនិត
២៧- លោក នួន សុចត្ថិ
២៨- លោក ខៀវ សំអឿន
២៩- លោក អ៊ុម ឡាវីន
៣០- លោក ជាតិ ប៊ុលីន
៣១- លោក ចន ចាយ
៣២- លោក ម៉ែន ម៉ុនសឿន

ង- គ្រឿងឥស្សរិយយស មុនីសារាភ័ណ្ឌ ថ្នាក់ មហាសេនា ចំពោះ

១- ព្រះតេជគុណ យឹម សុវណ្ណមុនីរត្ន
២- ព្រះតេជគុណ អ៊ុយ ចន
៣- ព្រះតេជគុណ ឡឿន កុសល
៤- ឧបាសិកា កៀក ឆាត
៥- ឧបាសិកា មាស នីម
៦- ឯកឧត្តម កើត ប៊ុលីន
៧- លោកជំទាវ ហាញ់ សារ៉ាត់
៨- លោកជំទាវ ឡៅ សុខហោ
៩- លោកជំទាវ ប៊ុន ណារី
១០- លោក ថៅ កុសល់
១១- លោក លី សារឿន
១២- លោក គង់ ចាន់
១៣- លោក ឡុង សុខឿន
១៤- លោក លៀក ម៉េង
១៥- លោក អ៊ុំ គង់ផល
១៦- លោក មាស សុក្រ
១៧- លោក សំ សុភា
១៨- លោក ឡុង ណាលីន
១៩- លោក យស ឃុន
២០- លោក យុះ ឌុំ
២១- លោក គឹម សុភារៈ
២២- លោក សំ យ៉ាន
២៣- លោក មាស សុគន្ធ
២៤- លោកស្រី យ៉េត ម៉ូលីស
២៥- លោក ព្រៀម សារ៉ឹម
២៦- លោក ហុក ថ៉ាន់ធីណា
២៧- លោក ឃុន សំបូរ
២៨- លោក ម៉ុន ញាណសានី (Mr. MINBANYAR SAN)

ច- គ្រឿងឥស្សរិយយស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់ ធិបឌិន្ទ ចំពោះ

១- ឯកឧត្តម មុំ សោភ័ណ្ឌ
២- ឯកឧត្តម ឌី ឌូច
៣- ឯកឧត្តម ផន ផល្លី
៤- លោក អ៊ុំ ស្រស់ពិសី
៥- លោក ក្រ៊ុយ លី
៦- លោក ឆឿង ឆា
៧- លោក តន់ ញាណ
៨- លោក សែម យ៉ោ
៩- លោក លឹម ប៊ុះឡើ
១០- លោក ហ៊ឹម ចន្ទ
១១- លោក នុច ម៉ុន
១២- លោក សុខ រតនា
១៣- លោក ស៊ី សុធារ័ត្ន
១៤- លោក ជា គឹមទេង
១៥- លោក យិន សុភ័ក្ត្រា
១៦- លោក ជឹម ប៊ី
១៧- លោក ស៊ិន ចន្ទ្រ
១៨- លោក ព្រហ្ម រចនា

១៩- លោក ឆនាទ បូរ៉ា
២០- លោក ម៉ាត សារឿន
២១- លោក អ៊ុច សុផល
២២- លោកស្រី សំ មុំ
២៣- លោក ប្រាក់ ជឿន
២៤- លោក អ៊ួង ចាន់រិទ្ធ
២៥- លោក ថន ចាន់គង់
២៦- លោក ម៉ា សិទ្ធី
២៧- លោក ជួង ចន្ទ
២៨- លោក ឈុត រឿន
២៩- លោក រស់ សាវិន
៣០- លោក យឿន សុខ
៣១- លោក សៅ វណ្ណខេមរា
៣២- លោក ឆាំ ឈឿង
៣៣- លោក អ៊ុក ឆេន
៣៤- លោក ហុក ម៉ុនបូរ៉ាម៉ា
៣៥- លោក សុង លី
៣៦- លោក សាន បញ្ញា
៣៧- លោក អៀត ឌី
៣៨- លោក ឈាង សំអុល
៣៩- លោក សួន រតនាគី
៤០- លោក ពៅ ស៊ីដេង
៤១- លោក ចាប់ វិត្តុល
៤២- លោក ស៊ុំ វ៉ាន់
៤៣- លោក លី វណ្ណះ
៤៤- លោក ហ៊ុន ណាំឡេន
៤៥- លោក ចាប មឿន
៤៦- លោក សាន ម៉េង
៤៧- លោក អ៊ុំ មុន្នី
៤៨- លោក ហួច ហៀងម៉េង
៤៩- លោក សុខ រិទ្ធា
៥០- លោក ទេព រួន
៥១- លោក ហាក់ វិមាន
៥២- លោក ស៊ុំ សុធី
៥៣- លោក ឃុន សុម៉េត
៥៤- លោក អ៊ឹម បុស្បា
៥៥- លោក ជា ផល្លា
៥៦- លោក ព្រំ សារ៉ុន
៥៧- លោក ជាំ កែវសុធី
៥៨- លោក គាត សារ៉េត
៥៩- លោក ហេង ស៊ីវលាង
៦០- លោក អ៊ុច សុខា
៦១- លោក មីន លីហេង
៦២- លោក អ៊ុន ម៉ុនថា
៦៣- លោក មាស អន្តារិទ្ធ
៦៤- លោក តន ឡុង
៦៥- លោក ញ៉ៀម សុខុន
៦៦- លោក ចាន់ ចិន្តា
៦៧- លោក ទឹម ធឿង
៦៨- លោក សុខ សាម៉ុន
៦៩- លោក គង់ សី
៧០- លោក លី បញ្ញា
៧១- លោក លាង ចាន់ដេត
៧២- លោក អ៊ឹម គឹមសួ
៧៣- លោក សំ ធី
៧៤- លោក មិន សោភ័ណ្ឌ
៧៥- កញ្ញា អ៊ូ កញ្ញា
៧៦- លោក ប្រាក់ វិចិត្រ
៧៧- លោក ម៉ី ស៊ីថា
៧៨- លោក យឹម សុផល
៧៩- លោក ចាន់ ម៉ុនណា
៨០- លោក មាស ចន្ថា
៨១- លោក សូ គន្ធ
៨២- លោក ជា ផាន
៨៣- លោក ស្វាយ គង់
៨៤- លោក សុខ ស្រស់
៨៥- លោក មូល សំវាំង
៨៦- លោក សុខ បូរ៉ា
៨៧- លោក ជួរ ជិនសារី
៨៨- លោក គង់ សុគី
៨៩- លោក ឡៀង សុធី
៩០- លោក ម៉ុត សំអាត

៩១- លោកស្រី អ៊ុក សុគា
៩២- លោក ម៉ៈ ៖ គីមឃាង
៩៣- លោក សូរ្យ ណារ៉ា
៩៤- លោក ខ្លួន សូទរិទ្ធ
៩៥- លោក អៀម សូរ
៩៦- លោក ម៉ាម ស
៩៧- លោក គោគ ហ៊ុន
៩៨- លោក មាស យឿន
៩៩- លោក ណែម អឿត
១០០- លោក ម៉ី ម៉ៅ
១០១- លោក ឈឹង សារុន
១០២- លោក ហួត ហ៊ឹម
១០៣- លោក នូ ប៊ុនថារ៉ុម
១០៤- លោក យិន យ៉ម
១០៥- លោក គង់ សុខុម
១០៦- លោក ណឹម ដាំហេង
១០៧- លោក មួន សុខា
១០៨- លោក សុខ ទ៊ាន់
១០៩- លោក ចៅ គីមសឹង
១១០- លោក ម៉ៅ លុយណា
១១១- លោក មាស ហេងម៉េង
១១២- លោក ញ៉ូង ធី
១១៣- លោក អេង ហឿង
១១៤- លោក ខិន ចាន់
១១៥- លោក នាក់ វឌ្ឍ
១១៦- លោក សំ សួង
១១៧- លោក អៀម ប៊ុនណា
១១៨- លោក ស្រ៊ាង ស្រ៊ាន
១១៩- លោក មាស ស៊ី
១២០- លោក ជា គីមឈាង
១២១- លោក ប៉ុល តិចេយ្យ
១២២- លោក គីម សេរីវឌ្ឍន៍
១២៣- លោក ឡុង និត្យ
១២៤ លោក តៅ សម្បត្តិ
១២៥- លោក ស៊ីម យូហុង
១២៦- លោក គីម វណ្ណៈ

ឆ- គ្រឿងឥស្សរិយយស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់ សេនា ចំពោះ

១- លោក ឈ៉ក សំណាង
២- លោក កែវ សារី
៣- លោក ប៉ែន តី
៤- លោក គង់ ឫទ្ធី
៥- លោក សួន ម៉ាង
៦- លោក កាដូរ មុនីរត្ន
៧- លោក ហ៊ឹម រតនា
៨- លោក យូ សុវណ្ណនេត
៩- លោក ហ៊ុន សុខហុន
១០- លោក មាស អេលីន
១១- លោក សុខ សំបុល
១២- លោក ពិន ប៊ុនអាន
១៣- លោក ង៉ែន សុចិន្តតារា
១៤- លោក ឌួង វឌ្ឍនា
១៥- លោក ផាយ ទឿន
១៦- លោក អ៊ុយ ស៊ីនធុល
១៧- លោក យិន គីមហោ
១៨- លោក គួក ចាន់ធី
១៩- លោក អាំ ស៊ីវន
២០- លោក ម៉ៅ ប៊ុនធឿន
២១- លោក ស៊ូ សុខាលីយ
២២- លោក ស្រេង ម៊ូ
២៣- លោក កែវ ណារ៉ាម
២៤- លោក គាវ ពិសិដ្ឋ
២៥- លោក អោក ប៊ុណ្ណារិទ្ធិ
២៦- លោក សិន សារាវុធ
២៧- លោក ផាត់ សុខម៉េង
២៨- លោក ជិន សារ៉េត

២៩- លោក ស៊ីង គីមវ៉ាន់
៣០- លោក គូ ជាំណេរ
៣១- លោក សុន្ធ ស៊ិនសំបូរ
៣២- លោក សាយ សំអោត
៣៣- លោក ស៊ុំង អោន
៣៤- លោក ខៀវ សេដ្ឋា
៣៥- លោក ហ៊ីម សុន្ធារិទ្ធ
៣៦- លោក ឈាង ឈុនដា
៣៧- លោក អ៊ុង ចណ្ណារ
៣៨- លោក អ៊ួង សំអុល
៣៩- លោក ចាន់ សុខុម
៤០- លោក ខន ចិចន្ទ
៤១- លោក ប៊ូ ថុត
៤២- លោក មាស សុវណ្ណ
៤៣- លោក ស៊ុយ សុគន្ធា
៤៤- លោក ស៊ីង ធំយវណ្ណដេត
៤៥- លោក ម៉ុន ម៉េង
៤៦- លោក សែ សំអឿន
៤៧- លោក សុខ គុង
៤៨- លោក ចន ចំន្ទពុទ្ធត្រា
៤៩- លោក យស សម្បត្តិ
៥០- លោក ថាត ប៊ុនថន
៥១- លោក ជាតិ សុគ័ត្រ
៥២- លោក ផុន គង់សំផុង
៥៣- លោក ហាក់ វេតនា
៥៤- លោក តុំ ធីម
៥៥- លោក ស្រេង ជិននី
៥៦- លោក នុត សំអាត
៥៧- លោក សុខ ឡុង
៥៨- លោក កែវ ភាឌី
៥៩- លោក សេំ វ៉ាងឡូត
៦០- លោក ស៊ិន សុវណ្ណារ័ត្ន
៦១- លោក ចៅ សុខអ៊ីន
៦២- លោក អឿង សារឿន
៦៣- លោក ព្រាប សុផល
៦៤- លោក ស្រិន សុនហ៊ាន
៦៥- លោក ដោត បូណា
៦៦- លោក ថង តើយ
៦៧- លោក គង់ សម្បត្តិ
៦៨- លោក អ៊ុក សុធី
៦៩- លោក ម៉ង់ ចេន
៧០- លោកស្រី ម៉ម ចាន់ចិន្ដា
៧១- លោក អ៊ុន សារ៉ែន
៧២- លោក តិន ផុន
៧៣- លោក ចន្ទ ស្រ៊ាង
៧៤- លោក ណាំ សុភាព
៧៥- លោក បូណ៌ ពុទ្ធារិទ្ធ
៧៦- លោក ស្រី ទុត្ថា
៧៧- លោក សុខ លី
៧៨- លោក ឡុក ប៊ុនធឿន
៧៩- លោក សុខ លន់
៨០- លោក ផល ណូរ៉ា
៨១- លោក កែវ ស៊ីថា
៨២- លោក ឃឹម ពៅ
៨៣- លោក ចាប ប៊ុនហាយ
៨៤- លោក ធឿង ផល្លី
៨៥- លោក សោម ដារ៉ា
៨៦- លោក ញ៉ៀម ទេង
៨៧- លោក នួន ចាន់ណា
៨៨- លោក ដួង សុខសារិទ្ធ
៨៩- លោក ចាន់ សារមៀរ
៩០- លោក សួត និស្ស័យចាសនា
៩១- លោក ឡេង គីមស្រ៊ុង
៩២- លោកស្រី ចាន់ កន្និកា
៩៣- លោក សូ វ៉ាន់ឌី
៩៤- លោក សុខ វិសាល
៩៥- លោក ពេញ សុគ័ត្រ
៩៦- លោក សួន ហ៊ិញ
៩៧- លោក អ៊ួច សុខរិទ្ធី
៩៨- លោក ចែម សែត
៩៩- លោក ញ៉ៀម ចិបុល
១០០- លោក យ៉ោង ស៊ីណោះ
១០១- លោក ឡុច រ៉ាឌី
១០២- លោក ខៀវ គង់

ជ- គ្រឿងឥស្សរិយយស ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្នាក់ អស្សឫទ្ធិ ចំពោះ

១- លោក ធា ឧត្តា
២- លោក សែន ភាម៉ុន
៣- លោក ខេង ផល្លីន
៤- លោក ជុក សារ៉េត
៥- លោក យ៉ាន់ ស្រស់
៦- លោក អ៊ុក មិត្ត
៧- លោក ដូ សុខអ៊ីម
៨- លោក តូ គៀត
៩- លោក ទ្រី ប៊ុណ្ណា
១០- លោក ហៅ សុវណ្ណ
១១- លោក សៀង សារ៉ាត់
១២- លោក សុខ រដ្ឋា
១៣- លោក ហៀង ធីរ៉ា
១៤- លោក សាយ ជាវុធ
១៥- លោក សេង សត្យា
១៦- លោក អ៊ុំ ឧក
១៧- លោក លឹម សុផេន
១៨- លោក យ៉ាន់ ជុស
១៩- លោក សេន ពិជ័យ
២០- លោក សៅ ឧត្តម
២១- លោក ពួយ ធា
២២- លោក ឡៀង វុឌ្ឍោ
២៣- លោក លូ ស៊ុនលី
២៤- លោក អ៊ឹម សារ៉ា
២៥- លោក លន់ សំណាង
២៦- លោក អ៊ុន សុផល
២៧- លោក សុខ សារ៉ាត់
២៨- លោក វុធការឌែន
២៩- លោក ថន ប៊ុនថាន
៣០- លោក ម៉ម ធិត្យក្រុម្ភៈ
៣១- លោក វ៉ាន់ សុខន
៣២- លោក ហ៊ឹម ចន្ទី
៣៣- លោក កែវ ប៊ុណ្ណារិន
៣៤- លោក យូរ សិរីវុឌ្ឍ
៣៥- លោក សុទ្ធ ម៉ូលីណា
៣៦- លោក អ៊ាង ចិន្តា
៣៧- លោក នាង ពៅ
៣៨- លោក ភាក់ គីមសាន្ត
៣៩- លោក ច្រឹក សុផល
៤០- លោក ជួប សម្បត្តិ
៤១- លោក ហឿន ជារិទ្ធិ
៤២- លោក សួង រដ្ឋា
៤៣- លោក គុក គីមស៊ុន
៤៤- លោក លឹម សេង
៤៥- លោក សូ កុសល
៤៦- លោក ចាន់ សាម៉ុន
៤៧- លោក ឆេង ហាន
៤៨- លោក ផុន សុវណ្ណ
៤៩- លោក ហ៊ឹម សុទ្ធារិទ្ធ
៥០- លោក អោក ប៊ុណ្ណារិទ្ធិ
៥១- លោក ឈឹម សេរីវឌ្ឍន៍
៥២- លោកស្រី ភាវ វណ្ណៈ
៥៣- លោក ឈឹម សីហា
៥៤- លោក អ៊ីន រ៉ា
៥៥- លោក ខែត សរ
៥៦- លោក នេត ឌិត

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

៣រល.១០០៧.៥៧៩

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

លេខ: ៥៣៣ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០
អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល
ស៊ុន ជិនកេន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ៦៧. អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពី
ការប្រើប្រាស់គណនី
ឯកជនតាមូបនីយកម្មសហគ្រាសសាធារណៈ

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០១/នស/៩៣ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខជស/រកម/០១៩៨/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពី ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៨
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៩/០២៦ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ០៤ អនុក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៣៨ អនក្រចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីបែបបទនៃឯកជនភាវូបនីយកម្មសហគ្រាសសាធារណៈ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៦០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងលទ្ធកម្មសាធារណៈ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៨១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៨២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៦ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីបទបញ្ជាទូទៅនៃគណនេយ្យសាធារណៈ
- បានឃើញប្រកាសរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីឯកជនភាវូបនីយកម្មសហគ្រាសសាធារណៈ
- តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រេច

មាត្រា១ : អនុញ្ញាតអោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រើប្រាស់គណនីឯកជនភាវូបនីយកម្មសហគ្រាសសាធារណៈដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមមាត្រា៨៣ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥ ដើម្បីចំណាយលើការជាងផ្គត់ផ្គង់ និងតម្លើងប្រព័ន្ធបណ្តាញទូរគមនាគមន៍-ព័ត៌មានវិទ្យា និងបរិក្ខារអេឡិចត្រូនិច នៃអគារទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងមជ្ឈមណ្ឌលសន្និសីទអន្តរជាតិ មានទឹកប្រាក់ចំនួន ៤.៣២៦.១៣៤,៣៤ ដុល្លារអាមេរិក (បួនលានបីរយម្ភៃប្រាំមួយពាន់មួយរយសាមសិបបួនដុល្លារអាមេរិក និងសាមសិបបួនសេន) ។

មាត្រា២ : រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការគ្រប់គ្រងស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះអោយមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីចុះហត្ថលេខា

គាត ឈន់
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

កន្លែងទទួល ៖
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន រដ្ឋសភា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
  នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ដើម្បីជូនជ្រាប)
- ដូចក្នុងមាត្រា ២
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ៦៨ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពី
ការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមមាត្រា ៥ ចំណុច ៥.១ នៃអនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការបង្កើតវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/ រកត / ០៩០៨/ ១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២ /នស / ៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ /នស / រកត/១២៩៧/៩១ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈគតិយុត្ត នៃគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ២០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួង និងរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន
- បានឃើញ អនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការបង្កើតវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- យោងតាមសំណើរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

ស ម្រេ ច

មាត្រា ១ : ត្រូវបានកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមមាត្រា ៥ ចំណុច ៥.១ ស្តីពីសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាល វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា នៃអនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការបង្កើតវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដូចតទៅ :

មាត្រា ៥ ចំណុច ៥.១. ថ្មី :

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជាមានសមាជិក ៧ (ប្រាំពីរ) រូប ដែលមានសមាសភាព ដូចតទៅ :

- អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ	ប្រធាន
- តំណាងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	សមាជិក
- តំណាងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
- តំណាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
- នាយកវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា	សមាជិកស្វ័យប្រវត្តិ
- តំណាងអ្នកដាំកៅស៊ូ	សមាជិក
- តំណាងបុគ្គលិកវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជា	សមាជិកស្វ័យប្រវត្តិ

មាត្រា ២ : ក្រៅពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមខាងលើ ខ្លឹមសារដែលមានចែងក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ ៦៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៧ ស្តីពីការបង្កើតវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ កៅស៊ូកម្ពុជាជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ស្ថិតនៅជាធរមានដដែល ។

មាត្រា ៣ : រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ មានភារកិច្ចអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ៧ ឆ្នាំ ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

<u>កន្លែងទទួល:</u>

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចក្នុងមាត្រា ៣
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ : ៦៩ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពីការផ្ទេរឥណទានថវិកា

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ , ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ , ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រម្យលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ , ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រម្យលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ , ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៨ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រម្យលេខ នស/រកម/១២០៩/០២៦ , ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ ២០១០
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ០៤ អនក្រ.បក , ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ០៦ អនក្រ.បក , ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៣ ស្តីពីការបង្កើតនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុមូលដ្ឋាននៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៨ អនក្រ.បក , ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ និង អនុក្រឹត្យលេខ ២០ អនក្រ.បក , ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការបំពេញបន្ថែម និង កែសម្រួលនាយកដ្ឋានមួយចំនួននៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៤ អនក្រ.បក , ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតម្លើងទីចាត់ការគយ និង រដ្ឋាករ នាយកដ្ឋានពន្ធដារ និង រតនាគារជាតិ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និង រដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និង អគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ២២៨ អនក្រ.បក , ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ ស្តីពីការបែងចែកចំណាយថវិកាទូទៅរបស់រដ្ឋតាមជំពូកនៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ ២០១០
- តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រេច

មាត្រា១: ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យផ្ទេរឥណទានថវិកា ចំនួន ៥.៦៧៤.៩៦៨.០០០រៀល (ប្រាំពាន់ ប្រាំមួយរយចិតសិបបួនលាន ប្រាំបួនរយហុកសិបប្រាំបីពាន់រៀល) ពីជំពូក ៦០ (ការទិញ) មកជំពូក ៦៤(បន្ទុកបុគ្គលិក) របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ផ្នែកសន្តិសុខសាធារណៈ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១០ ។

មាត្រា២: ការបែងចែកឥណទានថវិកាចំណាយផ្ទៃក្នុងជំពូកនេះ តាមគណនី និង អនុគណនី ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់កែសំរួលការផ្គត់ផ្គង់អង្ករមកជាសាច់ប្រាក់បញ្ចូលក្នុងប្រាក់បៀវត្សរបស់កំលាំងនគរបាលការពារគោលដៅ ចំនួន ៨.០៨៤នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ។

មាត្រា៣: រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចមាត្រា ៣
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

បានយកសេចក្តីជំរាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី ដើម្បីចុះហត្ថលេខា

គាត ឈន់

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ៧៣៥ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពីការជូនមេដាយមុនីសារាភ័ណ្ឌ

រាជរដ្ឋាភិបាល

-បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានឃើញព្រះរាជក្រម លេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

-បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ លេខ ជស/រកត/១០៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតនិងប្រើប្រាស់គ្រឿងឥស្សរិយយស នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធម្មការនិងសាសនា

សម្រេច

មាត្រា១.-

ត្រូវបានបំពាក់ មេដាយមុនីសារាភ័ណ្ឌ ថ្នាក់ សេនា ជូនលោក សំ អ៊ុំខៅ ប្រធានមន្ទីរធម្មការ និងសាសនា ខេត្តប៉ៃលិន ដែលមានស្នាដៃល្អនិងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចលើវិស័យធម្មការនិងសាសនា ជូនក្រសួង ។

មាត្រា២.-

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធម្មការនិងសាសនា និង អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តប៉ៃលិន ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ អោយទទួលបានលទ្ធផលចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី [illegible] ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល :

-ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
-អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
-អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
-អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
-ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
-ដូចមាត្រា ១ និង មាត្រា២
-រាជកិច្ច
-ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ៧៧៦ . អនក្រ . បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពីការជូនមេដាយការងារ

រាជរដ្ឋាភិបាល

-បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
-បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
-បានឃើញព្រះរាជក្រម លេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
-បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ លេខ ជស/រកត/១០៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតនិងប្រើប្រាស់គ្រឿងឥស្សរិយយស នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
-តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធម្មការនិងសាសនា

សម្រេច

មាត្រា១.-

ត្រូវបានបំពាក់ មេដាយការងារ តាមលំដាប់ថ្នាក់ ជូនមន្ត្រីរាជការ ចំនួន ២១រូប នៃមន្ទីរធម្មការ និងសាសនា ខេត្តប៉ៃលិន ខេត្តកណ្តាល និងខេត្តមណ្ឌលគីរី ដែលមានស្នាដៃល្អក្នុងការបំពេញភារកិច្ច លើវិស័យធម្មការនិងសាសនា ជូនក្រសួង ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ៖

ក-មេដាយមាសការងារ:

១-លោក	រុន តិរម្យ	ប្រធានមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តកណ្តាល
២-លោក	ឃឹម ប៊ិន	អតីតប្រធានមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី
៣-លោក	នួច រស្មី	ប្រធានមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី
៤-លោក	សំ សារឿន	អនុប្រធានមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តប៉ៃលិន

ខ-មេដាយប្រាក់ការងារ:

១-លោក	ជា ម៉ាន់ថេន	អនុប្រធានមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តកណ្តាល
២-លោក	ហែម សាធ	ប្រធានការិ.ធម្មការនៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តកណ្តាល
៣-លោកស្រី	យ៉ាន់ ចាន់ណារ៉ា	ប្រធានការិ.រដ្ឋបាលនៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តកណ្តាល
៤-លោក	ឈុំ ផន	អនុប្រធានមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី

គ-មេដាយសំរិទ្ធការងារ:

១-លោក	ម៉ៅ លីមហាច	ប្រធានការិ.ធម្មការស្រុកពញាឮ ខេត្តកណ្តាល
២-លោក	តឹក ម៉េង	ប្រធានការិ.ធម្មការស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល

៣-លោក	គិរម្យ ប៊ុនធឿន	អនុប្រធានការិ.ធម្មការនៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តកណ្តាល
៤-លោក	ដៃ សិទ្ធា	អនុប្រធានការិ.សាសនសិក្សានៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តកណ្តាល
៥-លោកស្រី	ស្រេម សុភាព	អនុប្រធានការិ.នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី
៦-លោកស្រី	ណាល់ ពិដោរ	អនុប្រធានការិ.នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី
៧-លោកស្រី	នេត្រ គន្ធា	អនុប្រធានការិ.នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី
៨-លោក	ទេព កុសល	អនុប្រធានការិ.នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី
៩-លោកស្រី	រតនៈ កន្និកា	មន្ត្រី នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តមណ្ឌលគីរី
១០-លោក	អៀ យន់	ប្រធានការិយាល័យ នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តប៉ៃលិន
១១-លោក	អ៊ុំ ប៊ុននាថ	ប្រធានការិយាល័យ នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តប៉ៃលិន
១២-លោក	គង់ សាវឿន	ប្រធានការិយាល័យ នៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តប៉ៃលិន
១៣-លោក	ខួន សារី	អនុប្រធានការិយាល័យនៃមន្ទីរធម្មការនិងសាសនា ខេត្តប៉ៃលិន

មាត្រា២.-

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធម្មការ និងសាសនា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តប៉ៃលិន អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តកណ្តាល និង អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តមណ្ឌលគីរី ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ អោយទទួលបានលទ្ធផលល្អ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចមាត្រា ១ និង មាត្រា២
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខៈ ៧៣៧ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពីការជូនមេដាយស្ថាបនាជាតិ

រាជរដ្ឋាភិបាល

-បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានឃើញព្រះរាជក្រម លេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

-បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ លេខ ជស/រកត/១០៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតនិងប្រើប្រាស់គ្រឿងឥស្សរិយយស នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

សម្រេច

មាត្រា១.-

ត្រូវបានបំពាក់ មេដាយមាសស្ថាបនាជាតិ ជូនសប្បុរសជន ចំនួន០៣រូប ដែលបានបរិច្ចាគធនធានផ្ទាល់ខ្លួន ជួយកសាងសមិទ្ធផលលើវិស័យព្រះពុទ្ធសាសនា គមនាគមន៍ និងសង្គមកិច្ច នៅវត្តពោធិកែរ ឃុំព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម ៖

១-លោក **អាត់ ធី**	នាយកក្រុមហ៊ុនម៉ូរីហ្សកាក់ និងអាស្វសៀ	ថវិកាចំនួន ២១.០០០ ដុល្លារ
២-លោក **ឆាំង យុ**	នាយកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា	ថវិកាចំនួន ១១.១១៨ ដុល្លារ
៣-លោក **គីង ចាន់ឡាយ**	នាយកក្រុមហ៊ុន **Mfone**	ថវិកាចំនួន ១១.០០០ ដុល្លារ

មាត្រា២.-

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និង អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ អោយទទួលបានលទ្ធផលល្អ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល ៖

-ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
-អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
-អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
-អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
-ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
-ដូចមាត្រា ១ និង មាត្រា២
-រាជកិច្ច
-ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ: ៧៣៨ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពីការជូនគ្រឿងឥស្សរិយយសមុនីសារាភ័ណ្ឌ

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំនិងប្រព្រឹត្តទៅ នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស/រកត/១០៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើត និង ប្រើប្រាស់គ្រឿងឥស្សរិយយស នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

សម្រេច

មាត្រា ១.–

ត្រូវបានបំពាក់ **គ្រឿងឥស្សរិយយសមុនីសារាភ័ណ្ឌ** ថ្នាក់ **ធិបឌិន** ផ្តល់ជូនមន្ត្រីរាជការ ចំនួន ០៤រូប ដែលបានលះបង់កំលាំងកាយចិត្ត និងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនចូលរួមជួយកសាងសមិទ្ធផលនានាក្នុងវិស័យ ព្រះពុទ្ធសាសនា និង សង្គមកិច្ច នៅ **វត្តសុន្ទ្រាជ័យ** ស្ថិតនៅក្នុងឃុំសេនារាជឧត្តម ស្រុកព្រះស្តេច ខេត្តព្រៃវែង ដែលមានរាយនាមដូចខាងក្រោម :

១- លោក **ចាន់ សុវណ្ណា** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលទូទៅ ក្រសួងមហាផ្ទៃ

២-លោក **អេត សត្យា** ជំនួយការអនុរដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងមហាផ្ទៃ

៣-លោកវរសេនីយ៍ត្រី **កែវ ជា** ប្រធានប៉ុស្តិ៍នគរបាលច្រកទ្វារអន្តរជាតិបន្ទាយចក្រី អត្តលេខ ១២៤៣៩

៤-លោកអនុសេនីយ៍ទោ **ចិន សំណាង** អនុប្រធានផ្នែកនគរបាលច្រកទ្វារអន្តរជាតិបាវិត អត្តលេខ ៣៤២៥៥

មាត្រា ២.–

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ អភិបាលខេត្តព្រៃវែង និងសាមីខ្លួន ដែលមានឈ្មោះក្នុងមាត្រា១ ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

<u>កន្លែងទទួល</u> :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចមាត្រា២
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខៈ..៦៤៧...អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពីការជូនគ្រឿងឥស្សរិយយសសុវត្ថារា

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំនិងប្រព្រឹត្តទៅ នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស/រកត/១០៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើត និង ប្រើប្រាស់គ្រឿងឥស្សរិយយស នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

សម្រេច

មាត្រា ១.–

ត្រូវបានបំពាក់ **គ្រឿងឥស្សរិយយសសុវត្ថារា** ថ្នាក់ **ធិបឌិន្ទ** ផ្តល់ជូនលោក **ព្រាប ខុន្នី** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សានីតិកម្ម ដែលបានលះបង់កំលាំងកាយចិត្ត និងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនចូលរួមជួយកសាងសមិទ្ធផលនានាក្នុងវិស័យ ព្រះពុទ្ធសាសនា និង សង្គមកិច្ច នៅ**វត្តសុន្ទរាជ័យ** ស្ថិតនៅក្នុងឃុំសេនារាជឧត្តម ស្រុកព្រះស្តេច ខេត្តព្រៃវែង ។

មាត្រា ២ .–

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ អភិបាលខេត្តព្រៃវែង និងសាមីខ្លួន ដែលមានឈ្មោះក្នុងមាត្រា១ ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល :
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចមាត្រា២
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ៣៤០...អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពីការជូនមេដាយស្ថាបនាជាតិ

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំនិងប្រព្រឹត្តទៅ នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស/រកត/១០៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើត និង ប្រើប្រាស់គ្រឿងឥស្សរិយយស នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

សម្រេច

មាត្រា ១.—

ត្រូវបានបំពាក់ **មេដាយស្ថាបនាជាតិ** តាមលំដាប់ថ្នាក់ ប្រគេន និងផ្តល់ជូនមន្ត្រីរាជការ និងសប្បុរសជន ចំនួន ១៣ រូប ដែលបានលះបង់កំលាំងកាយចិត្ត និង បរិច្ចាគធនធានផ្ទាល់ខ្លួនចូលរួមជួយកសាងសមិទ្ធផលនានាក្នុងវិស័យព្រះពុទ្ធសាសនា និងសង្គមកិច្ច នៅ**វត្តសុទ្រាជ័យ** ស្ថិតនៅក្នុងឃុំសេនារាជឧត្តម ស្រុកព្រះស្តេច ខេត្តព្រៃវែង ដែលមានរាយព្រះនាម និងនាមដូចខាងក្រោម :

ក. មេដាយមាសស្ថាបនាជាតិចំនួន ០៨ គ្រឿង ប្រគេន និងផ្តល់ជូន :

១-ព្រះភិក្ខុវិជ្ជោព្រហ្មធម្មោ **ស៊ុំ ចៅចន្ធា** គ្រូសូត្រស្តាំវត្តសុទ្រាជ័យ បច្ច័យចំនួន ១១.៥០០ ដុល្លារ

២-ព្រះតេជគុណញាណសរោ **ខៃ ចន់** ព្រះចៅអធិការវត្តសុទ្រាជ័យ បច្ច័យចំនួន ១១.២០០ ដុល្លារ

៣-ព្រះភិក្ខុសន្ទបញ្ញោ **មុំ ឡី** សមណនិស្សិតនៅប្រទេសឥណ្ឌា បច្ច័យចំនួន ១១.២០០ ដុល្លារ

៤-ឧបាសក **ឆា យ៉ែម** សប្បុរសជនខ្មែររស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ថវិកាចំនួន ១២.៣០០ ដុល្លារ

៥-លោក **ផាន់ ជឿន** សប្បុរសជនខ្មែររស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ថវិកាចំនួន ១១.៥០០ ដុល្លារ

៦-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ឡោ សុជាតិ** សកលវិទ្យាធិការ នៃសាកលវិទ្យាល័យជាតិគ្រប់គ្រង ថវិកាចំនួន ១១.២០០ ដុល្លារ

៧-លោក ម៉ី ឈួន សប្បុរសជនខ្មែររស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ថវិកាចំនួន ១១.០០០ ដុល្លារ

៨-លោក ម៉ី គាម៉េ សប្បុរសជនខ្មែររស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក ថវិកាចំនួន ១១.០០០ ដុល្លារ

ខ. មេដាយប្រាក់ស្ថាបនាជាតិចំនួន ០១ គ្រឿង ផ្តល់ជូន

ឧបាសក អ៊ុន សាគុន ប្រធានដឹកនាំកសាងវត្តសុទ្រាជ័យ ថវិកាចំនួន ៨.២០០ ដុល្លារ

គ. មេដាយសំរិទ្ធស្ថាបនាជាតិចំនួន ០៤ គ្រឿង ផ្តល់ជូន :

១-ឧបាសក **ខៀវ សាន** គណៈកម្មការវត្តសុទ្រាជ័យ ថវិកាចំនួន ៤.៥០០ ដុល្លារ

២-ឧបាសក **ម៉ី សិត** គណៈកម្មការវត្តសុទ្រាជ័យ ថវិកាចំនួន ៤.១០០ ដុល្លារ

៣-ឧបាសក **ម៉ី សារ** គណៈកម្មការវត្តសុទ្រាជ័យ ថវិកាចំនួន ៤.១០០ ដុល្លារ

៤-លោក **អ៊ុន ប៊ុណ្ណារិទ្ធិ** គណៈកម្មការវត្តសុទ្រាជ័យ ថវិកាចំនួន ៣.៦០០ ដុល្លារ

មាត្រា ២.-

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ អភិបាលខេត្តព្រៃវែង និងសាមីខ្លួន ដែលមានឈ្មោះក្នុងមាត្រា១ ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចមាត្រា២
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ៧៤១ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពី
ការលុបឈ្មោះមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលចេញពីក្របខ័ណ្ឌ

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០៦/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៤ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០២ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស /រកម/០១៩៦/១៥ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងទេសចរណ៍
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៩ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងធម្មការ និងសាសនា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៦ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០០៩៩/០៨ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១២ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦៩៨/០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៦ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងសុខាភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១១ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងផែនការ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០១ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ជស/រកត/០៣០០/១១៦ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០០ ស្ដីពីលក្ខន្តិកៈដោយឡែក នៃក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦០២/១៥១ ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០២ ស្ដីពីលក្ខន្តិកៈដោយឡែក នៃ ក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០១/២៤០ ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០១ ស្ដីពីលក្ខន្តិកៈដោយឡែក នៃក្របខ័ណ្ឌគ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្ដម
- យោងតាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សម្រេច

មាត្រា ១ : ត្រូវបានលុបឈ្មោះមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ចំនួន ៨៦ នាក់ ចេញពីក្របខ័ណ្ឌ ដូចមានរាយនាមខាងក្រោម:

ល.រ	គោត្តនាម និងនាម	ភេទ	ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត	ឋានន្តរស័ក្តិ	ថ្នាក់	មូលហេតុ
ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ						
១	**អ៊ុង សារឿន**	ស	០១-០៥-១៩៧០	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
២	**យុយ ម៉ូរ៉ា**	ប	១៥-០៥-១៩៨១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៣	**សេង ឡុង**	ប	០៤-០៧-១៩៧៤	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
ក្រសួងបរិស្ថាន						
១	**ច័ន្ទ រត្ថា**	ស	០២-១២-១៩៨៣	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ

ក្រសួងទេសចរណ៍						
១	ហេង ធីតា	ស	០៤-០៨-១៩៧៦	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	បោះបង់ការងារ
២	មាស ឧត្តមមុន្នី	ប	០៤-០៥-១៩៧៣	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៣	ហេង ស៊ីមាត	ប	១០-០៤-១៩៧៣	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៤	អ៊ូ ពៅ	ប	០៨-០៥-១៩៦៨	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	បោះបង់ការងារ
ក្រសួងធម្មការ និងសាសនា						
១	សូ ឃាង	ប	៣១-១២-១៩៥៥	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១២	បោះបង់ការងារ
ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម						
១	សុខ ឡាង	ស	០២-០៣-១៩៨៤	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
២	អ៊ុំ តិនពិទូរ	ប	២៣-១១-១៩៨០	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៣	លាង បញ្ញារតន៍	ស	១៤-១០-១៩៧៥	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៤	ទូច ប៊ុនសាយ	ប	១៦-០៥-១៩៧៤	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៣	បោះបង់ការងារ
ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម						
១	នង ពិសិដ្ឋ	ប	០៤-១០-១៩៧០	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១២	សុំលាឈប់ពីការងារ
ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ						
១	ស៊ឹង សុទ្ធី	ស	១១-១០-១៩៧៥	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១២	សុំលាឈប់ពីការងារ
២	វណ្ណា សុផាត	ប	២០-០៦-១៩៦៣	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១១	បោះបង់ការងារ
៣	អ៊ឹង គីមសេង	ប	០២-១១-១៩៧២	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	បោះបង់ការងារ
៤	លឹម រតនា	ប	១២-០៧-១៩៧២	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៥	ធន់ វិស្ណុគ្រ	ប	២៤-០៤-១៩៧២	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៦	មៀច ផុនសុតា	ប	១៥-០៣-១៩៧២	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១២	បោះបង់ការងារ
៧	យុត និមល	ប	២១-០៥-១៩៨៣	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៨	ទេង វណ្ណាស័ក្ត	ប	០២-១០-១៩៧៦	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៩	ជិន ពិសុទ្ធ	ប	១៦-០៨-១៩៧៩	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
១០	ចាន់ លាងហុង	ប	២០-១២-១៩៧៩	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
១១	ទ៉ា រ៉ាណូ	ប	៣០-០៣-១៩៧៦	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៣	បោះបង់ការងារ
ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា						
១	សេង ចន្ថា	ប	១២-០៤-១៩៧៤	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	សុំលាឈប់ពីការងារ
២	ចាន់ សុភក្រ្ត	ប	២២-០៩-១៩៨១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	សុំលាឈប់ពីការងារ

ក្រសួងទំនាក់ទំនងជាមួយរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច						
១	**សុះ ម៉ាត់**	ប	១១-១១-១៩៧៤	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	បោះបង់ការងារ
២	**ហេង ឡុចនី**	ស	២៨-០៩-១៩៧៥	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៣	**ឡុច ប៊ុណ្ណមី**	ប	០១-០៤-១៩៧៧	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៤	**ថាច់ គុណាឌី**	ប	២៣-០៩-១៩៨១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៥	**ឡាយ សំរៀន**	ប	១០-០៨-១៩៨១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន						
១	**យឹម ស័ក្ខយុត្ត**	ប	០៣-០៥-១៩៥៥	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ៧	មរណភាព
ក្រសួងសុខាភិបាល						
១	**ជា ចណ្ឌី**	ស	២៣-០២-១៩៨៣	មន្ត្រីសុខាភិបាលជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
២	**ចន្យ ដេស្កា**	ស	០៩-០៧-១៩៦៦	មន្ត្រីសុខាភិបាលជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១២	បោះបង់ការងារ
៣	**ជា សុខែម**	ស	០១-១០-១៩៧៨	មន្ត្រីសុខាភិបាលជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៤	**ម៉ោល សកល**	ប	០១-០១-១៩៧០	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៥	**លឹម គេង**	ប	០៥-១០-១៩៧១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១២	បោះបង់ការងារ
៦	**តោ ចិដ្ឋ៉ា**	ស	០៤-០៤-១៩៧៥	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៧	**ស៊ុយ សុភាព**	ស	១៣-០៥-១៩៦៩	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
ក្រសួងផែនការ						
១	**ជ្រិន សុធាណ្ណា**	ប	១១-០៥-១៩៨១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
២	**ហាន្យ សំបុរពិសិដ្ឋ**	ប	១០-០១-១៩៨១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	សុំលាឈប់ពីការងារ
៣	**សួស សាំងសុធី**	ប	១៣-០៤-១៩៦៤	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ៩	សុំលាឈប់ពីការងារ
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ						
១	**សេង ទ៉ាំងធីរ៉ា**	ប	០៥-០៩-១៩៦៩	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១២	បោះបង់ការងារ
២	**ជិន សុនាថ**	ប	៣០-០១-១៩៧៥	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១២	បោះបង់ការងារ
៣	**ទ៉ា ហុង**	ប	០១-០១-១៩៧៩	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៤	**គង់ ឈាន**	ប	១៩-០៩-១៩៦៧	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១២	បោះបង់ការងារ
៥	**គង់ ដារ៉ា**	ប	១៥-០៥-១៩៨៣	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៦	**ជុន និមល**	ប	០៤-០១-១៩៧៨	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៧	**ឈុន សុគ័ណ្ឋា**	ប	០១-០១-១៩៨៣	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
៨	**ឡុន និត្យា**	ប	១៩-១២-១៩៧៩	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ

៩	ជ័យ រតនា	ប	០១-០១-១៩៨១	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
១០	កែវ គីណាល់	ប	១៩-០៩-១៩៨០	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
១១	ទឹម សុភា	ប	១៩-០៣-១៩៨២	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
១២	លាង ឧត្តរា	ប	០១-០២-១៩៧៣	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៣	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៣	ថាន់ គីមហេង	ប	១១-០៦-១៩៨០	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៤	ស៊ីល ស៊ាង	ប	០២-០២-១៩៦៨	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៥	ស្លាត ភាណុល	ប	១១-០៦-១៩៦៩	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១២	មរណភាព
១៦	ប៉ុល រ៉ាម៉ូ	ប	២០-០៤-១៩៧៤	មន្ត្រីបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់	ថ្នាក់លេខ ១៣	មរណភាព
១៧	និត្យ ណារ៉ា	ប	១៩-០៨-១៩៦៨	អនុមន្ត្រី	ថ្នាក់លេខ ១២	មរណភាព
ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា						
១	ស៊ាន នេងគ្រី	ប	០៣-០១-១៩៧៨	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
២	ចាន់ ណារ	ប	៣០-០៧-១៩៧៤	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៣	គីម សានសុគន្ធា	ប	០១-០៧-១៩៨០	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៤	ថន គីមថេង	ប	០២-០៣-១៩៨០	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៥	យុន លីមឈាង	ប	២០-០២-១៩៧៨	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៦	ទី មករា	ប	០១-០៧-១៩៧៨	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
៧	អ៊ិន ស៊ីថា	ប	០៤-០៨-១៩៧៤	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១១	សុំលាឈប់ពីការងារ
៨	ខួន គីមសាន	ស	០១-០១-១៩៥៤	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ៦	សុំលាឈប់ពីការងារ
៩	អាន ច័ន្ទតុលា	ប	២៦-១០-១៩៨១	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១០	ស្រ៊ី ស្រេង	ប	០៧-១០-១៩៨១	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១១	ជា សុវណ្ណនី	ស	១២-១២-១៩៦៤	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ៧	សុំលាឈប់ពីការងារ
១២	ជា ទ្រី	ប	០៥-០៥-១៩៧៥	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១២	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៣	ហុង ណារិន	ប	០២-០៧-១៩៧០	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១១	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៤	យឹះ មន្នី	ស	០១-០១-១៩៨២	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៥	ទី និត្យធីតា	ស	២៣-០៦-១៩៨៥	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៦	ថាន់ ច័ន្ទរ៉ានី	ស	០៤-០២-១៩៧៩	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៧	សៅ សុគ័ណា	ស	០២-០៦-១៩៧១	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៨	ឈាង វណ្ណដា	ប	១៥-០៣-១៩៨១	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
១៩	ឈុន រ័ត្ន	ប	១២-០៧-១៩៧៣	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១២	សុំលាឈប់ពីការងារ

២០	នាង គន	ប	០៦-០៥-១៩៧៦	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
២១	ណុប សារិនឌី	ប	០២-១១-១៩៥៦	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ៦	សុំលាឈប់ពីការងារ
២២	សុខ ចណ្ណារ៉ែន	ស	២៧-០៤-១៩៨០	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
២៣	ចាំ សឿន	ប	២៨-០៥-១៩៧៩	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	សុំលាឈប់ពីការងារ
២៤	ផល្លី សុភ័ក្ត្រ	ប	០១-០១-១៩៧៩	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
២៥	ឈុន គក្តី	ប	០៩-០៥-១៩៨០	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ
២៦	ហោង សុខណាត	ស	១៩-០៦-១៩៨៣	គ្រូបង្រៀនកម្រិតឧត្តម	ថ្នាក់លេខ ១៤	បោះបង់ការងារ

មាត្រា ២ : រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងសាមីខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១ ខាងលើ ត្រូវអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី [illegible] (១៩) ឆ្នាំ ២០១០

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាសូមចុះហត្ថលេខា

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាកំណែទម្រង់រដ្ឋបាល

សុខ អាន

កន្លែងទទួល

- *ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង*
- *អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា*
- *អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា*
- *អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល*
- *ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី*
- *ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី*
- *ដូចមាត្រា ២*
- *រាជកិច្ច*
- *ឯកសារ- កាលប្បវត្តិ*

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ: ៣៥ - សសរ

សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី
ការតែងតាំងមុខងារ នាយទាហាន

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៧ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងការពារជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០១/២៣៧ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០១ ស្តីពីការកែសំរួលតួនាទីភារកិច្ច និងរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងរបស់អគ្គបញ្ជាការដ្ឋាន នៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៦៥អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងការពារជាតិ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៣១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការកែសំរួលរចនាសម្ព័ន្ធ និងប្តូរឈ្មោះខុទ្ទកាល័យក្រសួងការពារជាតិ មកជាអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រសួងការពារជាតិ
- យោងតាមសំណើរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ

សម្រេច

ប្រការ១: ត្រូវបានតែងតាំងមុខងារ នាយទាហាន នៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ជូនលោកអនុសេនីយ៍ឯក **សាវ៉ាន សីសាន:** អត្តលេខ ២១៥០២៦ ជា ជំនួយការរដ្ឋបាលនិងបច្ចេកទេស ការិយាល័យអនុព័ន្ធយោធា អមស្ថានកុងស៊ុលកម្ពុជា ប្រចាំទីក្រុងហូជីមិញ សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ជំនួសលោកព្រិន្ទបាលឯក **សំហុង ស្រ៊ាន** ដែលត្រូវវិលត្រឡប់មកបំពេញភារកិច្ចក្នុងប្រទេសវិញ ។

ប្រការ២: រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការ គ្រប់ក្រសួងស្ថាប័ន ដែលពាក់ព័ន្ធ និងបណ្តាសមាសភាពដូចក្នុងប្រការ១ ត្រូវអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនេះចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០

កន្លែងទទួល
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចប្រការ២
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

លេខ: ៥៦១......សហវ.ប្រក.ចាស៊ី

ប្រកាស
ស្តីពី
ការប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ
សំរាប់ឆ្នាំ២០១០

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ០៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០០ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតម្លើងទីចាត់ការគយ និងរដ្ឋាករ នាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងរតនាគារជាតិ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិ ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៩/០២៦ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១០
- បានឃើញក្រឹត្យលេខ ២៨/ក្រ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩១ ស្តីពីការបង្កើតពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ០៨/អនក្រ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៩១ ស្តីពីការប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ
- យោងតាមការងារចាំបាច់ក្នុងការប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ឆ្នាំ២០១០

ផ្លូវលេខ ៩២ សង្កាត់វត្តភ្នំ ខ័ណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
St.92, Sangkat Wat Phnom, khan Daun Penh, Phnom Penh, CAMBODIA.
www.mef.gov.kh
ទូរស័ព្ទ : ៨៥៥-២៣-៧២៤ ៦៦៤ ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៤២៧ ៧៩៨
Phone : 855-23-724 664 Fax : 855-23-427 798
mef_adm@yahoo.com

សម្រេច :

ប្រការ១.- ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ឆ្នាំ២០១០ ត្រូវប្រមូលចាប់ពីថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ រហូតដល់ថ្ងៃទី ២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ។

ប្រការ២.- ដើម្បីបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ឆ្នាំ២០១០ ម្ចាស់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវបំពេញលិខិតប្រកាសចំនួន ០២ សន្លឹក តាមគំរូឯកភាពរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (លើកលែងតែម្ចាស់ទោចក្រយានយន្ត) ព្រមទាំងបង្ហាញ និងប្រគល់ជូនមន្ត្រីដែលមានសមត្ថកិច្ច នូវបង្កាន់ដៃបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ ដើម្បីជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះនោះបានបង់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ រួចហើយ ។

ប្រការ៣.- ម្ចាស់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទណា ពុំមានបង្កាន់ដៃពន្ធបញ្ជាក់ថាបានបង់ពន្ធឆ្នាំ២០០៩ ទេនោះ ត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ និងត្រូវបង់ប្រាក់ពិន័យដែលមានចំនួនស្មើនឹងប្រាក់ពន្ធ ទើបអនុញ្ញាតឱ្យបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទសំរាប់ឆ្នាំ២០១០ ។

ប្រការ៤.- ម្ចាស់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទណាដែលបាត់បង្កាន់ដៃបង់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ ម្ចាស់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះនោះ ត្រូវមានលិខិតបញ្ជាក់ថាបានបង់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ រួចហើយ ដែលចេញដោយប្រធានសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ នៃទីកន្លែងដែលបានបង់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ ។

ប្រការ៥.- ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវកំណត់លើគ្រប់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះ ដោយមិនគិតថាជារបស់រដ្ឋ ឬឯកជនឡើយ ទៅតាមប្រភេទនីមួយៗ ដូចមានចែងក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ I និង II ភ្ជាប់ជាមួយនឹងប្រកាសនេះ ។

ប្រការ៦.- ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះនេះ ត្រូវបានលើកលែងចំពោះ :

- រថយន្តគិលានសង្គ្រោះ រថយន្តពន្លត់អគ្គីភ័យរបស់រដ្ឋ ។
- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងរាជអាវុធហត្ថ នគរបាលជាតិ ដែលបំរើឱ្យការងារសំរាប់កិច្ចការពារប្រទេស សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ។
- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះ របស់បេសកកម្មទូត ក្រុមពីគ្រោះទេស អង្គការអន្តរជាតិ ឬទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា ។

ប្រការ៧.- ក្រោយពេលបង់ពន្ធបានត្រឹមត្រូវរួចហើយ ម្ចាស់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះនីមួយៗ ត្រូវបានទទួលបង្កាន់ដៃបង់ពន្ធមួយសន្លឹក និងប័ណ្ណសំគាល់មួយសន្លឹក សំរាប់បិទភ្ជាប់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះនីមួយៗនោះ ។

បង្កាន់ដៃបង់ពន្ធនេះមានបិទក្រដាសពណ៌ទឹកប្រាក់មាន Bar code សំរាប់ត្រួតពិនិត្យពត៌មានរបស់យានយន្ត រចនាដោយអក្សរក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានរូបហង្សត្រួតពីលើ ដែលមានបោះពុម្ពលេខដែលតំណាងអោយចំនួនប្រាក់ពន្ធនៅផ្នែកខាងក្រោមប័ណ្ណនីមួយៗ។ បង្កាន់ដៃបង់ពន្ធនេះត្រូវថែរក្សាកុំឱ្យបាត់បង់ និងត្រូវយកជាប់ជាមួយសំរាប់ទុកបង្ហាញមន្រ្តីត្រួតពិនិត្យ ដែលមានសមត្ថកិច្ច និងទុកជាឯកសារសំរាប់បង់ពន្ធឆ្នាំ២០១១ ។

ប្រការ៨.- សំរាប់ឆ្នាំ២០១០ ប័ណ្ណសំគាល់ដែលត្រូវបិទភ្ជាប់នឹងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ មានរូបភាព និងលក្ខណៈសំគាល់ដូចខាងក្រោម :

១.ប័ណ្ណរាងចតុកោណស្មើជ្រុង :

នៅខាងលើផ្នែកខាងឆ្វេងនៃប័ណ្ណមានអក្សរ "**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**"និង"**ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ**"។ ខាងលើផ្នែកខាងស្តាំមានលេខ"២០១០" ។ ផ្នែកខាងឆ្វេងកណ្តាលមានបោះពុម្ព Bar code ដោយអមជាមួយនូវលេខរៀងពន្ធរបស់ប័ណ្ណនីមួយៗ និងនៅចំកណ្តាលបោះពុម្ព Hologram ពណ៌ទឹកប្រាក់បង្កប់ និម្មិតសញ្ញារូបហង្ស លេខ"២០១០" អក្សរ "**ប័ណ្ណបង់ពន្ធយានយន្ត**" និងទឹកប្រាក់ពន្ធតាមប្រភេទប័ណ្ណ ព្រមទាំងមានកំរងក្ងរស្រូវទ្រពីក្រោមតាមរចនាបថអង្គរ។ ផ្នែកខាងក្រោមមានអក្សរ "**ប័ណ្ណបង់ពន្ធយានយន្ត**" ឬ"**ប័ណ្ណបង់ពន្ធត្រាក់ទ័រ**" "**អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ**" និងមានចំនួនទឹកប្រាក់ពន្ធ។ នៅផ្នែកខាងស្តាំមានរូបហង្ស អក្សរ"**ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ**" និង "**អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ**" ។ នៅផ្នែកខាងក្រោយនៃសន្លឹកប័ណ្ណមានបង្កប់បន្ទះឈីប(Chip) (លើកលែងប័ណ្ណបង់ពន្ធត្រាក់ទ័រ) សំរាប់ការពារការក្លែងបន្លំប័ណ្ណ។

ប័ណ្ណរាងចតុកោណស្មើជ្រុងនេះ មាន**១៣**ពណ៌គឺ :

- **ប័ណ្ណពណ៌ខៀវខ្ចី ប្រើសំរាប់ :**
  - \+ ត្រាក់ទ័រមានកម្លាំង ៣៥ សេះ **(៣០.០០០រៀល)**
  - \+ ត្រាក់ទ័រមានកម្លាំង ៦៥ សេះ **(៤០.០០០រៀល)**
  - \+ ត្រាក់ទ័រមានកម្លាំង ៨២ សេះ **(៥០.០០០រៀល)**
- **ប័ណ្ណពណ៌ត្រួយចេក(៨០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**
  - \+ រថយន្តទេសចរណ៍ទំហំស៊ីឡាំងដល់ ១៥០០ ស.ម^3 គិតពីឆ្នាំផលិតលើសពី ៥ឆ្នាំ
- **ប័ណ្ណពណ៌ក្រហម(១០០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**
  - \+ រថយន្តទេសចរណ៍ទំហំស៊ីឡាំងដល់ ១៥០០ ស.ម^3 គិតពីឆ្នាំផលិតដល់ ៥ឆ្នាំ
  - \+ រថយន្តទេសចរណ៍កម្លាំងលើសពី១៥០០ ស.ម^{3}ដល់២០០០ស.ម^3 គិតពីឆ្នាំផលិតលើស៥ឆ្នាំ
- **ប័ណ្ណពណ៌ផ្កាឈូក (១៥០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**
  - \+ រថយន្តដឹកទំនិញដល់ ៣ តោន
  - \+ រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមានកៅអីដល់ ១៥ កៅអី
  - \+រថយន្តទេសចរណ៍ទំហំស៊ីឡាំងលើសពី១៥០០ស.ម^{3}ដល់២០០០ស.ម^{3}គិតពីឆ្នាំផលិតដល់ ៥ឆ្នាំ
- **ប័ណ្ណពណ៌លឿងទុំ(២០០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរធុនមធ្យមមានកៅអីពី ១៦ ដល់ ២៥ កៅអី

- **ប័ណ្ណពណ៌លឿងខ្ចី (២៥០.០០០រៀល)ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តដឹកទំនិញលើសពី ៣ តោន ដល់ ១០ តោន

+ រ៉ឺម៉កសណ្តោង ដល់ ១០ តោន

+ រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរធុនធំមានកៅអីលើសពី ២៥

- **ប័ណ្ណពណ៌ទឹកប៊ិច(៥៥០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តដឹកទំនិញលើសពី ១០ តោន ដល់ ២០ តោន

+ រ៉ឺម៉កសណ្តោងលើសពី ១០ តោន ដល់ ២០ តោន

- **ប័ណ្ណពណ៌បៃតង និងពណ៌ត្រួយចេក(៧៥០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តដឹកទំនិញលើសពី ២០ តោន

+ រ៉ឺម៉កសណ្តោងលើសពី ២០ តោន

- **ប័ណ្ណពណ៌បៃតង(៣៦០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

+រថយន្តទេសចរណ៍ទំហំស៊ីឡាំងលើសពី២០០០ស.ម³ដល់ ២៩០០ស.ម³ គិតពីឆ្នាំផលិតលើសពី៥ឆ្នាំ

- **ប័ណ្ណពណ៌លឿងនិងពណ៌ផ្កាឈូក(៥០០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តទេសចរណ៍ទំហំស៊ីឡាំងលើសពី ២០០០ ស.ម³ ដល់ ២៩០០ ស.ម³ គិតពីឆ្នាំផលិតដល់ ៥ឆ្នាំ

- **ប័ណ្ណពណ៌ខៀវខ្ចី និងពណ៌ផ្ទៃមេឃ(១.២០០.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តទេសចរណ៍ទំហំស៊ីឡាំងលើសពី ២៩០០ស.ម³ ដល់ ៤០០០ ស.ម³ គិតពីឆ្នាំផលិតលើស ៥ឆ្នាំ

- **ប័ណ្ណពណ៌ក្រហម និងពណ៌លឿងខ្ចី (១.៦០០.០០០រៀល)ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តទេសចរណ៍ទំហំស៊ីឡាំងលើសពី ២៩០០ស.ម³ ដល់ ៤០០០ ស.ម³ គិតពីឆ្នាំផលិតដល់ ៥ឆ្នាំ

- **ប័ណ្ណពណ៌ស្វាយ និងពណ៌លឿងទុំ (២.០០០.០០០រៀល)ប្រើសំរាប់ :**

+ រថយន្តទេសចរណ៍កម្លាំងលើសពី ៤០០០ ស.ម³ ឡើងទៅ

២. ប័ណ្ណរាងចតុកោណកែង :

នៅខាងលើផ្នែកខាងឆ្វេងនៃប័ណ្ណមានអក្សរ **"ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា"** **"ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ"** និងអក្សរ **"អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ"** ខាងលើផ្នែកខាងស្តាំមានលេខ"២០១០" ។ ផ្នែកខាងឆ្វេងកណ្តាលមានបោះពុម្ព Bar code ដោយអមជាមួយនូវលេខរៀង៧ខ្ទង់របស់ប័ណ្ណនីមួយៗ និង Hologram *នៅកណ្តាល*ប័ណ្ណដែលមានបង្កប់ លេខ"២០១០" អក្សរ **"ប័ណ្ណបង់ពន្ធលើយានយន្ត"** ។ ផ្នែកខាងក្រោមមានអក្សរ **"ប័ណ្ណបង់ពន្ធលើយានយន្ត"** និងចំនួនប្រាក់ពន្ធនៃប័ណ្ណនៅខាងក្រោម ។

បណ្ណរាងចតុកោណកែងនេះ មាន៤ពណ៌គឺ :

- **ប័ណ្ណពណ៌បៃតង (៣.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

  + ទោចក្រយានយន្តទំហំពិសស្តុង ដល់ ៧០ សម៣

- **ប័ណ្ណពណ៌ផ្កាឈូក (៤.៥០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

  + ទោចក្រយានយន្តមានទំហំពិសស្តុងលើសពី ៧០ សម៣ ទៅ ១២៥ សម៣

- **ប័ណ្ណពណ៌ខៀវខ្ចី (៧.៥០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

  + ទោចក្រយានយន្តមានទំហំពិសស្តុងលើសពី ១២៥ សម៣ ឡើងទៅ ដែលមានទឹកប្រាក់ពន្ធចំនួន ៧,៥០០ រៀល

- **ប័ណ្ណពណ៌លឿងខ្ចី (១៥.០០០រៀល) ប្រើសំរាប់ :**

  + ត្រីចក្រយានយន្ត និងម៉ូតូរ៉ឺម៉កដឹកទំនិញ ឬអ្នកដំណើរ (បំពាក់ដោយម៉ាស៊ីនម៉ូតូ)ដែលមានទឹកប្រាក់ពន្ធ ចំនួន ១៥,០០០ រៀល

៣. ប័ណ្ណរាងចតុកោណព្នាយ:

នៅផ្នែកខាងលើនៃប័ណ្ណមានបោះពុម្ពអក្សរ "**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**" "**ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ**" និងលេខ "២០១០" ផ្នែកកណ្តាលមានបោះពុម្ព Hologram ផ្នែកខាងក្រោមមានអក្សរ "**ប័ណ្ណបង់ពន្ធជលយាន**" "**អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ**" Bar code និង លេខរៀងរត់ខ្ទង់នៃប័ណ្ណនីមួយៗ។

បណ្ណរាងចតុកោណព្នាយនេះ មាន៣ពណ៌គឺ :

- **ប័ណ្ណពណ៌បៃតង ប្រើសំរាប់ :**

  + ជលយាន ឬជលយានយន្ត ដែលមានប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ចំនួន ១០.០០០៛ ដល់ ៧០.០០០៛

- **ប័ណ្ណពណ៌ផ្កាឈូក ប្រើសំរាប់ :**

  + ជលយាន ឬជលយានយន្ត ដែលមានប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ចំនួន ១០០.០០០៛ ដល់ ៥០០.០០០៛

- **ប័ណ្ណពណ៌លឿងទុំ ប្រើសំរាប់ :**

  + ជលយាន ឬជលយានយន្ត ដែលមានប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ចំនួន ៦០០.០០០៛ ដល់ ១.២០០.០០០៛

ប្រការ៩.- ដោយឡែក សំរាប់ការប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ចំពោះរថយន្តដឹកទំនិញ និងរ៉ឺម៉ក-សណ្តោង ការកំណត់ចំនួនប្រាក់ពន្ធត្រូវផ្អែកតាមទម្ងន់សរុប ដែលរួមមានទម្ងន់រថយន្តទទេ និងទម្ងន់ផ្ទុក (ទំនិញ-មនុស្ស) ។

- ចំពោះរថយន្តដែលបំប្លែងមកពីគោយន្ត និង រថយន្តកែច្នៃកង់បី ត្រូវកំណត់ជារថយន្តដឹកទំនិញដល់ ៣ តោន និងត្រូវបង់ ១៥០,០០០៛ ។
- រឺងរថយន្តដឹកទំនិញធុនធ្ងន់ដែលមានភ្លៅ ៣ កង់ ១០ ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ៧៥០,០០០៛ ។
- រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានភ្លៅ ៣ កង់ ៦ ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ៤៥០,០០០៛ ។
- រ៉ឺម៉កសណ្តោងដែលមានភ្លៅ ២ កង់ ៨ ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ៤៥០,០០០៛ ។

- និងរ៉ឺម៉កសណ្តោងដែលមានភ្លៅ ២ កង់ ៤ ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ២៥០,០០០៛ ។

ប្រការ១០.- យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ដែលមានប័ណ្ណសំគាល់យានយន្ត ប៉ុន្តែមិនបានបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ សំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ ហើយបានលក់ទៅឱ្យអ្នកផ្សេង ក្នុងករណីនេះត្រូវកំណត់អោយបង់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០០៩ និងបង់ប្រាក់ពិន័យស្មើនឹងប្រាក់ពន្ធ ទើបអនុញ្ញាតឱ្យបង់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០១០ ។

ប្រការ១១.- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដែលជាទ្រព្យសកម្មរបស់សហគ្រាសជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស ត្រូវមកបំពេញលិខិតប្រកាសតាមគំរូដោយឡែកមួយ និងបង់ពន្ធនៅអង្គភាពពន្ធដារដែលសហគ្រាសនោះប្រកាសបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ អាករលើតម្លៃបន្ថែម... ជារៀងរាល់ខែ ។

ប្រការ១២.- ចាប់ពីថ្ងៃទី ២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ នេះតទៅ អង្គភាពពន្ធដារនឹងធ្វើការត្រួតពិនិត្យផាកពិន័យចំនួនមួយដងស្មើប្រាក់ពន្ធបន្ថែមលើប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់ចំពោះមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទទាំងឡាយណាដែលមិនបានបង់ពន្ធសំរាប់ឆ្នាំ២០១០ ដូចបានកំណត់ក្នុងប្រការ១ខាងលើ ។

ប៉ុន្តែចំពោះមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ដែលទើបដាក់អោយធ្វើចរាចរនៅក្រោយថ្ងៃទី ២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ត្រូវមានវិក្កយបត្របញ្ជាក់ ឬឯកសារផ្សេងៗចេញដោយអ្នកលក់អមដោយបង្កាន់ដៃបង់ពន្ធនាំចូល ឬប័ណ្ណសំគាល់យានយន្តថតចំលង... ភ្ជាប់ជាមួយលិខិតប្រកាសសុំបង់ពន្ធ និងត្រូវមកប្រកាសបង់ពន្ធនៅតាមទីស្នាក់ការពន្ធដារ ឬទីកន្លែងប្រមូលពន្ធដែលកំណត់ដោយសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ នៅរៀងរាល់ថ្ងៃធ្វើការ ។ បើពុំមកប្រកាសសុំបង់ពន្ធក្នុងរយៈពេល ១ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលដាក់ឱ្យធ្វើចរាចរ ត្រូវពិន័យចំនួនមួយដងស្មើប្រាក់ពន្ធ បន្ថែមលើប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់សំរាប់ឆ្នាំ២០១០ នេះ ។

ប្រការ១៣.- ប្រកាសនេះ មានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១០

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

គាត ឈន់

កន្លែងទទួល :

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី "ដើម្បីជ្រាប"
- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នកណ្តាល
- គ្រប់សាលារាជធានី-ខេត្ត "ដើម្បីជ្រាបជាពត៌មាន"
- គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ "ដើម្បីមុខការ"
- គ្រប់សាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ "ដើម្បីអនុវត្ត"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Kingdom of Cambodia
Nation Religion King

ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល
Ministry of Industry, Mines and Energy
លេខ : ៥៥៧ ឧ.ស.ក-ប្រក

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០

ប្រកាសបង្កើតរោងចក្រ

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល

-បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

-បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

-បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៥ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យច្បាប់ស្តីពី ការបង្កើតក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល

-បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦០៦/០១៨ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងរោងចក្រ និងសិប្បកម្ម

-បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៣៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពី ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល

-បានឃើញលិខិតលេខ ៧៥៣ /១០ គ.វ.ក ចុះថ្ងៃទី១២.០៤.២០១០ របស់ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

-យោងពាក្យស្នើសុំរបស់ក្រុមហ៊ុន ហ្វ្លាយ វីង (ខេមបូឌា) ចុះថ្ងៃទី០៦.០៤. ២០១០

សម្រេច

ប្រការ១: អនុញ្ញាតឲ្យក្រុមហ៊ុន ហ្វ្លាយ វីង (ខេមបូឌា) តំណាងដោយ លោក ZHOU YU សញ្ជាតិចិន អាយុ៣៦ឆ្នាំ កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ G34719544 ចុះថ្ងៃទី២៨.០៧.២០០៩ មានអាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន៖ No 58, Da Shi Quan, Lan Juang, Lan Xi Shi, Zhi Juang Shen, China. ជាម្ចាស់រោងចក្រ ធ្វើការបង្កើតរោងចក្រ លើមុខសញ្ញា ដូចខាងក្រោម ៖

-ឈ្មោះផលិតផល	លេខចុះបញ្ជីផលិតផល ISIC Code
ស្បែកជើង	៣២៤០

-ផ្លាកឈ្មោះរោងចក្រ ៖ *"ហ្វ្លាយ វីង (ខេមបូឌា) (FLY WINGS (CAMBODIA) CO., LTD.)"*

-ទីតាំងរោងចក្រ ៖ *"ភូមិអង្គត្រកៀត ឃុំកន្ទោក ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល"* ។

៤៥ មហាវិថីព្រះនរោត្តម ខណ្ឌដូនពេញ ទូរស័ព្ទ (៨៥៥)-២៣-២១១១៤១, ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៤២៨២៦៣
45 Preah Norodom Boulevard, Khan Daun Penh, Phnom Penh, Phone : 855-23-211141, Fax : 855-23-428263

ប្រការ២: -ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវរៀបចំផែនការចាត់តាំងតម្លើង និងអនុវត្តឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់នូវវិធានការចាំបាច់នានា ក្នុងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតផល តាមមុខសញ្ញាផលិតកម្ម ដែលបានកំណត់ក្នុងប្រការ១ និងត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិបច្ចេកទេសទាំងឡាយ ដែលមានជាធរមាន ។

-ម្ចាស់រោងចក្រ មិនត្រូវប្រើប្រាស់ទីតាំង និងមធ្យោបាយនានា របស់រោងចក្រនេះ ធ្វើការផលិត មុខផលិតផលណា ផ្សេងខុសពីមុខសញ្ញា ដែលបានកំណត់ក្នុងប្រការ១ ឡើយ ។ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់រោងចក្រ មានបំណងបង្កើតផលិតផលថ្មី បន្ថែមលើមុខសញ្ញាដែលបានកំណត់ក្នុងប្រការ១ ត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹង និងស្នើសុំចុះបញ្ជីមុខសញ្ញាផលិតកម្មថ្មី នៅអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្ម នៃក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ។

ប្រការ៣: -ម្ចាស់រោងចក្រត្រូវគោរពតាមច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរោងចក្រ និងសិប្បកម្ម ច្បាប់ផ្សេងៗទៀត និងរាល់អនុក្រឹត្យដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយច្បាប់ ។

-ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវគោរពតាមសេចក្តីសម្រេច របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ក្នុងការដាក់វិធានការបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ និងត្រូវធ្វើសកម្មភាពដោយអនុលោមតាមអណត្តិ និងលក្ខខណ្ឌ នៃប្រកាសនេះ ។

-ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវគោរពតាមកាតព្វកិច្ចការពារបរិស្ថាន ដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់ ស្តីពីការការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២៩៦/៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៦ និង រាល់អនុក្រឹត្យនានា ស្តីពីការការពារបរិស្ថាន របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ប្រការ៤: ម្ចាស់រោងចក្រ អាចគ្រប់គ្រងរោងចក្រដោយខ្លួនឯង ឬ ប្រគល់សិទ្ធិឲ្យអ្នកដទៃទៀតគ្រប់គ្រងរោងចក្រជំនួសខ្លួនបាន ដោយធ្វើការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខអក្សរ មកក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវតែទទួលខុសត្រូវ លើគ្រប់សកម្មភាពនៃរោងចក្រ និងគុណភាពផលិតផលរបស់ខ្លួន ចំពោះមុខច្បាប់ និងអ្នកប្រើប្រាស់ ។

ប្រការ៥: ការរៀបចំគ្រប់ផ្នែកក្នុងរោងចក្រ ត្រូវធ្វើទៅតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយប្រកាសក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ។ ជនណា ដែលគ្មានជំនាញបច្ចេកទេស មិនអាចជួល ឬចាត់ឲ្យមករៀបចំរោងចក្រ បានឡើយ ។

ប្រការ៦: ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវលើកបង្ហាញផ្លាកឈ្មោះរោងចក្ររបស់ខ្លួន ជាអក្សរខ្មែរមានទំហំធំជាង និងនៅពីលើអក្សរផ្សេងទៀត នៅកន្លែងដែលសាធារណជនងាយមើលឃើញ ពីមុខរោងចក្រ ។

ប្រការ៧: -មុនចាប់ផ្តើមដំណើរការរោងចក្រ ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវជូនដំណឹងឲ្យបានមុនរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ យ៉ាងតិច និងធ្វើការស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតដំណើរការរោងចក្រ ពីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល នៅអគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្ម ។

-វិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតដំណើរការរោងចក្រនឹងត្រូវចេញឲ្យម្ចាស់រោងចក្រមានសុពលភាព ០៣ ឆ្នាំ តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចខាងក្រោម ៖

ក.ម្ចាស់រោងចក្រ បានដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រឹមត្រូវ

ខ.ម្ចាស់រោងចក្រ ផ្តល់ជូនក្រសួងពិនិត្យនូវរបាយការណ៍ និងផែនការផលិតកម្ម ប្រចាំឆ្នាំ តាមគំរូដែលបានកំណត់

គ.ម្ចាស់រោងចក្រ បង់ប្រាក់ទូទាត់រួចរាល់ នូវកាតព្វកិច្ចបង់កម្រៃសេវាបញ្ញត្តិកម្ម រោងចក្រប្រចាំ ០៣ ឆ្នាំ ។

ប្រការ៨: -ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវតាំងបង្ហាញវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតដំណើរការរោងចក្រ ជាចំហ នៅកន្លែងសមស្របណាមួយ ដែលងាយមើលឃើញក្នុងរោងចក្រ របស់ខ្លួន ។

-មុនផុតសុពលភាព ៣០ថ្ងៃ ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវធ្វើការស្នើសុំពន្យារបន្តសុពលភាពថ្មី នៃវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតដំណើរការរោងចក្រ ដោយបំពេញលក្ខខណ្ឌ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ៧ ។

-ក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃផុតសុពលភាព នៃវិញ្ញាបនបត្រអនុញ្ញាតដំណើរការរោងចក្រ ហើយម្ចាស់រោងចក្រ ពុំបានដាក់ពាក្យស្នើសុំពន្យារបន្តសុពលភាព ទេនោះ ក្រសួងនឹងធ្វើការដកហូតប្រកាសនេះវិញ ជាស្វ័យប្រវត្តិ ។

ប្រការ៩: -ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវផ្តល់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវនូវទិន្នន័យ និង របាយការណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំឆ្នាំ ជាបន្តបន្ទាប់ និងទៀងទាត់ តាមបែបបទ និងទំរង់កំណត់ ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ក្នុងប្រកាសនេះ ។

-របាយការណ៍សង្ខេបប្រចាំខែ ត្រូវផ្តល់មកឲ្យ អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្ម នៃក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃសប្តាហ៍ទីមួយ នៃខែបន្ទាប់ នៅរាល់ដំណាច់ខែ នីមួយៗ ។

-របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវផ្តល់មក អគ្គនាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្ម នៃក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃសប្តាហ៍ទីមួយ នៃខែមករា នៃឆ្នាំបន្ទាប់ ។

-ករណីខកខាន ក្នុងការផ្តល់ទិន្នន័យព័ត៌មានតាមការកំណត់ ម្ចាស់រោងចក្រ នឹងត្រូវទទួលទោសប្បញ្ញត្តិតាមមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងរោងចក្រ និងសិប្បកម្ម ។

ប្រការ១០: រាល់ផលិតផលជាទំនិញទាំងអស់ ដែលត្រូវចរាចរលើទីផ្សារ ត្រូវមានស្លាកសញ្ញាបញ្ជាក់សំគាល់ច្បាស់លាស់ អំពីអត្តសញ្ញាណនៃទំនិញ ប្រភេទផលិតកម្មស្របតាម បទប្បញ្ញត្តិ សេចក្តីណែនាំអំពីស្តង់ដារផលិតផល និងការចុះបញ្ជីផលិតផល ។

ប្រការ១១: លក្ខខណ្ឌនានា របស់ប្រកាសនេះអាចកែសម្រួល ឬធ្វើវិសោធនកម្មបាន អនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងរោងចក្រ និងសិប្បកម្ម ។ ប្រកាសនេះ អាចដកហូតស្របតាម មាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងរោងចក្រ និងសិប្បកម្ម និងតាមលក្ខខណ្ឌ ទាំងឡាយ នៃប្រកាសនេះ ។៣៤

ប្រការ១២: ក្នុងករណីរោងចក្រ ផ្អាកដំណើរការជាប់ៗគ្នាក្នុងរយៈពេល១២ខែ ឬប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ ឬល្មើសធ្ងន់ធ្ងរនឹងប្រការណាមួយ ដែលបានចែងខាងលើ ប្រកាសនេះនឹងត្រូវដកហូត ដោយគ្មានសំណងអ្វីឡើយ ។

ប្រការ១៣: -ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវសហការជាមួយមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច របស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល ក្នុងគោលបំណងអនុវត្តការចុះធ្វើអធិការកិច្ច ស្របតាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់ ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងរោងចក្រ និងសិប្បកម្ម ឲ្យមាន ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

-ម្ចាស់រោងចក្រ ត្រូវរាយការណ៍ជូនដំណឹង មកក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ឲ្យបានឆាប់រហ័ស អំពីករណីប្រែប្រួលធំៗហានិភ័យ ឬករណីប្រធានសក្តិផ្សេងៗ ដែលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ ដល់ដំណើរការប្រព្រឹត្តិទៅធម្មតា របស់រោងចក្រ ។

ប្រការ១៤: អគ្គនាយកឧស្សាហកម្ម ប្រធាននាយកដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ប្រធានមន្ទីរឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល ខេត្តកណ្តាល និងម្ចាស់រោងចក្រ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ១ ត្រូវអនុវត្តប្រកាសនេះ តាមមុខការរៀងៗខ្លួន ។

ប្រការ១៥: ប្រកាសនេះមានអនុភាពគតិយុត្តិ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រដ្ឋមន្ត្រី

ស៊ុយ សែម

ចម្លងជូន:
-ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
-រាជកិច្ច
-ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
-ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
-ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
-ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
-ក្រសួងបរិស្ថាន
-ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
-សាលាខេត្តកណ្តាល
"ដើម្បីជូនជ្រាប"
-ដូចប្រការ១៤ "ដើម្បីអនុវត្ត"
-ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation - Religion - King

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce
លេខ ៤១៣៧ ពណក.ចបព

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សូមបញ្ជាក់ថា :

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មឯកជនមួយ ត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីនេះតទៅ តាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១- នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន	:	**ហ្គោ ឌី យ៉ាង (ខេមបូឌា) ខប**
		GOH DI YANG (CAMBODIA) CORP Co., Ltd.
អត្តលេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	:	**Co. ១៤១៥៩/09 P** ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩
មានទម្រង់ទ្រាយជា	:	ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត
២- អភិបាលក្រុមហ៊ុន	:	លោកស្រី **ស៊ុន មុំ** ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
		លោក **GOH SEOW SIAN** អភិបាល
៣- ដើមទុនក្រុមហ៊ុន	:	ចំនួន ២០.០០០.០០០ រៀល
៤- ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន	:	លេខ ២ Eo ផ្លូវលេខ ៣២៨ សង្កាត់ទួលស្វាយព្រៃទី១ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ
៥- កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម	:	-ពាណិជ្ជកម្ម :ទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ នីហរ័ណ អាហរ័ណទំនិញគ្រប់ប្រភេទ នាំចូលឱសថ សំភារៈបរិក្ខារពេទ្យគ្រប់ប្រភេទ

-ការជួលដាក់ឃ្លាំងទុកផលិតផល ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ -ការជួសជុលសំភារៈ ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ
-ទិញ លក់ ជួល បញ្ចាំមូលនីធិពាណិជ្ជកម្ម-ទិញ លក់ ជួល ដីធ្លី ផ្ទះសំបែង
-ប្តូរប្រាក់ ផលិត ទិញ លក់ គ្រឿងអលង្ការ
-មន្ទីរពេទ្យពិគ្រោះព្យាបាលជម្ងឺ
-បើកសាលារៀន
-ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម -តំណាងពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាពិគ្រោះយោបល់លើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
-បោះពុម្ពផ្សាយ
-ផលិតខ្សែភាពយន្ត វីដេអូ CD
-ដឹកជញ្ជូន : ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ផ្លូវអាកាស -[illegible]ជញ្ជូន និង ចែកចាយទំនិញ
-សេវាយកកំរៃជើងសារលើការដឹកជញ្ជូន
-សាងសង់ ជួសជុល អាគារ ស្ពាន ថ្នល់

-ទេសចរណ៍ : សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន មជ្ឈមណ្ឌលកំសាន្ត
-វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម : ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ
-វិនិយោគលើវិស័យឧស្សាហកម្ម : រោងចក្រ សិប្បកម្ម ។

៦- ថេរវេលា : ៩៩ ឆ្នាំ

រាល់ដំណាច់ឆ្នាំនីមួយៗ អភិបាលក្រុមហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ចមកតម្កល់ប្រតិវេទន៍ប្រចាំឆ្នាំដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើមុខជំនាញនីមួយៗ ក្រុមហ៊ុនត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួង ឬស្ថាប័នដែលគ្រប់គ្រងមុខជំនាញទាំងនោះ និងសុំការអនុញ្ញាតបើកទីតាំងទីស្នាក់ការរបស់ក្រុមហ៊ុន ពីអាជ្ញាធរដែនដី ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមហ៊ុន ត្រូវអនុវត្តសមស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

ជ. ទេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

រដ្ឋលេខាធិការ

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គឹម ស៊ីថន

ចម្លងជូន

- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ក្រសួង ការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា
- ក្រសួងសុខាភិបាល
- ក្រសួងទេសចរណ៍
- ក្រសួងពត៌មាន
- ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និងសេវាកុំព្យូទ័រ
- សាលារាជធានីភ្នំពេញ
- មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ "មុខការ"
- ឯកសារ -កាលប្បវត្តិ

កសខ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation - Religion - King

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce
លេខ ៤១៣៩ ពណ.ចបព

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សូមបញ្ជាក់ថា :

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មឯកជនមួយ ត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីនេះតទៅ តាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១- នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន : **អូ. ដាប់បែលយូ. ភី. (ខេមបូឌា)**

O . W . P . (CAMBODIA) Co., Ltd.

អត្តលេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : Co. ៦១៨៣/០៩ E ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

មានទម្រង់ទ្រាយជា : ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

២- អភិបាលក្រុមហ៊ុន : លោក MOSES WONG YEW FAI ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

លោក TEO WEE KEONG អភិបាល
(ZHANG WEIQIANG)

៣- ដើមទុនក្រុមហ៊ុន : ចំនួន ២០.០០០.០០០ រៀល

៤- ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន : លេខ ១៧៤ ABCD មហាវិថីម៉ៅសេទុង សង្កាត់ទំនប់ទឹក ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ។

៥- កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម :
-ពាណិជ្ជកម្ម :ទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ និហរ័ណ អាហរ័ណទំនិញគ្រប់ប្រភេទ នាំចូលឱសថ សំភារៈបរិក្ខារពេទ្យគ្រប់ប្រភេទ
-ការជួលដាក់ឃ្លាំងទូវផលិតផល ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ -ការជួសជុលសំភារៈ ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ
-ប្តូរប្រាក់ ផលិត ទិញ លក់ គ្រឿងអលង្ការ
-មន្ទីរពេទ្យពិគ្រោះព្យាបាលជម្ងឺ
-បើកសាលារៀន
-ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម -តំណាងពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាពិគ្រោះយោបល់លើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
-បោះពុម្ពផ្សាយ
-ផលិតខ្សែភាពយន្ត វីដេអូ CD
-ដឹកជញ្ជូន : ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ផ្លូវអាកាស -សេវាជញ្ជូន និងដឹកជញ្ជូនម្រឹត្ត
-សេវាយកកំរៃជើងសារលើការដឹកជញ្ជូន
-សាងសង់ ជួសជុល អាគារ ស្ពាន ផ្លូវ

-ទេសចរណ៍ : សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន មជ្ឈមណ្ឌលកំសាន្ត
-វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម : ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ
-វិនិយោគលើវិស័យឧស្សាហកម្ម : រោងចក្រ សិប្បកម្ម ។

៦- ថេរវេលា : ៩៩ ឆ្នាំ

រាល់ដំណាច់ឆ្នាំនីមួយៗ អភិបាលក្រុមហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ចមកតំកល់ប្រតិវេទន៍ប្រចាំឆ្នាំដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើមុខជំនាញនីមួយៗ ក្រុមហ៊ុនត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួង ឬស្ថាប័នដែលគ្រប់គ្រងមុខជំនាញទាំងនោះ និងសុំការអនុញ្ញាតបើកទីតាំងទីស្នាក់ការរបស់ក្រុមហ៊ុនពីអាជ្ញាធរដែនដី ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមហ៊ុន ត្រូវអនុវត្តសមស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

ជ. ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
រដ្ឋលេខាធិការ

អ៊ឹម_ស៊ីថន

<u>ចម្លងជូន</u>

- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ក្រសួង ការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ក្រសួងសុខាភិបាល
- ក្រសួងទេសចរណ៍
- ក្រសួងពត៌មាន
- ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា
- ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រម៉ាញ់ និងនេសាទ
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និង សេវាកុំព្យូទ័រ
- សាលារាជធានីភ្នំពេញ
- មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ "មុខការ"

កសន - ឯកសារ -កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation - Religion - King

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce
លេខ ៤១៣៩ ពណ.ចបព

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សូមបញ្ជាក់ថា :

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មឯកជនមួយត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីនេះតទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១- នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន : **ង៉ែត អឹម អ៊ិមផត អិចផត**

NGET OEM IMPORT EXPORT Co., Ltd.

អត្តលេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : **Co. ១៤១៥០/០៩ P** ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

មានទ្រង់ទ្រាយជា : សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

២- អភិបាលក្រុមហ៊ុន : លោក **ង៉ែត អឹម**

៣- ដើមទុនក្រុមហ៊ុន : ចំនួន ២០.០០០.០០០ រៀល

៤- ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន : លេខ ១៣ ផ្លូវលេខ ២០៥ សង្កាត់ទួលស្វាយព្រៃទី២ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ។

៥- កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម :
-ពាណិជ្ជកម្ម : ទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ នីហ័រណេ អាហារ័រណទំនិញគ្រប់ប្រភេទ នាំចូលឱសថ និងសំភារៈបរិក្ខារពេទ្យគ្រប់ប្រភេទ
-ការជួលដាក់ឃ្លាំងនូវផលិតផល ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ -ការជួសជុលសំភារៈ ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ
-ទិញ លក់ ជួល បញ្ចាំមូលនីធិពាណិជ្ជកម្ម-ទិញ លក់ ជួល ដីធ្លី ផ្ទះសំបែង
-ប្តូរប្រាក់ ផលិត ទិញ លក់ គ្រឿងអលង្ការ
-មន្ទីរពេទ្យពិគ្រោះព្យាបាលជម្ងឺ
-បើកសាលារៀន
-ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម -តំណាងពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាពិគ្រោះយោបល់លើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
-បោះពុម្ពផ្សាយ
-ផលិតខ្សែភាពយន្ត វីដេអូ CD
-ដឹកជញ្ជូន : ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ផ្លូវអាកាស -សេវាភ្ញៀន និងចែកចាយទំនិញ
-សេវាយកកំរៃដើងសារលើការដឹកជញ្ជូន
-សាងសង់ ជួសជុល អាគារ ស្ពាន ថ្នល់

-ទេសចរណ៍ : សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន មជ្ឈមណ្ឌលកំសាន្ត

-វិនិយោគលើវិស័យឧស្សាហកម្ម : រោងចក្រ សិប្បកម្ម ។

-វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម : ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ

៦- ថេរវេលា : ៩៩ ឆ្នាំ

រាល់ដំណាច់ឆ្នាំនីមួយៗ អភិបាលក្រុមហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ចមកតម្កល់ប្រតិវេទន៍ប្រចាំឆ្នាំដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើមុខជំនាញនីមួយៗ ក្រុមហ៊ុនត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួង ឬស្ថាប័នដែលគ្រប់គ្រងមុខជំនាញទាំងនោះ និងសុំការអនុញ្ញាតបើកទីតាំងទីស្នាក់ការរបស់ក្រុមហ៊ុន ពីអាជ្ញាធរដែនដី ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមហ៊ុន ត្រូវអនុវត្តសមស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

ជ. ទេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

រដ្ឋលេខាធិការ

ក៏ម_ស៊ីថន

<u>ចម្លងជូន</u>

- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ក្រសួង ការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា
- ក្រសួងសុខាភិបាល
- ក្រសួងទេសចរណ៍
- ក្រសួងពត៌មាន
- ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និងសេវាកុំព្យូទ័រ
- សាលារាជធានីភ្នំពេញ
- មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ "មុខការ"
- ឯកសារ -កាលប្បវត្តិ

កសទ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation - Religion - King

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce
លេខ ៤១៤០ ពណ.ចបព

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ ១០ ឆ្នាំ ២០០៩

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សូមបញ្ជាក់ថា :

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មឯកជនមួយត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីនេះតទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១- នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន : **រ៉ុន ឌី បាយអូ-មេឌីខល រីស៊ើច សេនធ័រ**
RON DE BIO-MEDICAL RESEARCH CENTER CO., LTD.

អត្តលេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : **Co. ១៩១៤៤/០៩ P** ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

មានទម្រង់ទ្រាយជា : សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

២- អភិបាលក្រុមហ៊ុន : លោក **គុង ចាន់គី**

៣- ដើមទុនក្រុមហ៊ុន : ចំនួន ៤.០០០.០០០.០០០ រៀល

៤- ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន : លេខ ១៥៣ ផ្លូវលេខ ៦១៤ សង្កាត់បឹងកក់ទី២ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ។

៥- កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម :
-មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាស្រាវជ្រាវជីវឱសថ
-មន្ទីរពេទ្យពិគ្រោះព្យាបាលជម្ងឺ - គ្លីនិក ឱសថស្ថាន
-ពាណិជ្ជកម្ម : ទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ នីហ័រណៃ អាហារ័ណទំនិញគ្រប់ប្រភេទ នាំចូលឱសថសំភារៈបរិក្ខារពេទ្យគ្រប់ប្រភេទ
-ការជួលដាក់ឃ្លាំងទូវផលិតផល ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ -ការជួសជុលសំភារៈ ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ
-ទិញ លក់ ជួល បញ្ចាំមូលនីធិពាណិជ្ជកម្ម - ទិញ លក់ ជួល ដីធ្លី ផ្ទះសំបែង
-ប្តូរប្រាក់ ផលិត ទិញ លក់ គ្រឿងអលង្ការ
-បើកសាលារៀន
-ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម -តំណាងពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាពិគ្រោះយោបល់លើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្ម
-សេវារកការងារជូនអតិថិជនធ្វើក្នុង និងក្រៅប្រទេស
-សេវាផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
-ផលិតខ្សែភាពយន្ត វីដេអូ CD
-ដឹកជញ្ជូន : ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ផ្លូវអាកាស -សេវាបញ្ជូន និងចែកចាយទំនិញ
-សេវាយកកំរៃជើងសារលើការដឹកជញ្ជូន
-សាងសង់ ជួសជុល អាគារ ស្ពាន ថ្នល់

-ទេសចរណ៍ : សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន មជ្ឈមណ្ឌលកំសាន្ត

-វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម : ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ

-វិនិយោគលើវិស័យឧស្សាហកម្ម : រោងចក្រ សិប្បកម្ម ។

៦- ថេរវេលា : ៩៩ ឆ្នាំ

រាល់ដំណាច់ឆ្នាំនីមួយៗ អភិបាលក្រុមហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ច មកតំកល់ប្រតិវេទនីប្រចាំឆ្នាំ ដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន នៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើមុខជំនាញនីមួយៗក្រុមហ៊ុនត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួង ឬស្ថាប័ន ដែលគ្រប់គ្រងមុខជំនាញទាំងនោះ និងសុំការអនុញ្ញាតបើកទីតាំងទីស្នាក់ការរបស់ក្រុមហ៊ុនពីអាជ្ញាធរដែនដី ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមហ៊ុន ត្រូវអនុវត្តសមស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

ជ. ទេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

រដ្ឋលេខាធិការ

ភឹម_ស៊ីថន

ចម្លងជូន

- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងសង្គមកិច្ចអតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ក្រសួងសុខាភិបាល
- ក្រសួងទេសចរណ៍
- ក្រសួងព័ត៌មាន
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និងសេវាកុំព្យូទ័រ
- សាលារាជធានីភ្នំពេញ
- មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ "មុខការ"

ស.ស.រ - ឯកសារ -កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation - Religion - King

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce
លេខ ៤១៤១ ពណ.ចបព

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ ១០ ឆ្នាំ ២០០៩

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សូមបញ្ជាក់ថា :

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មឯកជនមួយត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីនេះតទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១- នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន : **លេប័រ & វ៉ូខេសិនណាល អ៊ិនធើរ - ហ្គេត**

LABOR & VOCATIONAL INTER - GATE Co., Ltd.

អត្តលេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : **Co. ១៤១២៧/О៩ P** ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

មានទម្រង់ទ្រាយជា : សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

២- អភិបាលក្រុមហ៊ុន : លោក **ឡៅ លីហុក**

៣- ដើមទុនក្រុមហ៊ុន : ចំនួន ២០.០០០.០០០ រៀល

៤- ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន : លេខ ១០ ផ្លូវលេខ ២៨៥ សង្កាត់បឹងកក់ទី១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ។

៥- កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម : -ពាណិជ្ជកម្ម : ទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ នីហរ័ណ អាហរ័ណទំនិញគ្រប់ប្រភេទ នាំចូលឱសថ សំភារៈបរិក្ខារពេទ្យគ្រប់ប្រភេទ

-ការជួលដាក់ឃ្លាំងនូវផលិតផល ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ -ការជួសជុលសំភារៈ ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ

-ទិញ លក់ ជួល បញ្ចាំមូលនីធិពាណិជ្ជកម្ម-ទិញ លក់ ជួល ដីធ្លី ផ្ទះសំបែង

-ប្តូរប្រាក់ ផលិត ទិញ លក់ គ្រឿងអលង្ការ

-មន្ទីរពេទ្យពិគ្រោះព្យាបាលជម្ងឺ

-បើកសាលារៀន

-ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម -តំណាងពាណិជ្ជកម្ម

-សេវាពិគ្រោះយោបល់លើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្ម

-សេវារកការងារជូនអតិថិជនធ្វើក្នុង និងក្រៅប្រទេស

-សេវាផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម

-បោះពុម្ពផ្សាយ

-ផលិតខ្សែភាពយន្ត វីដេអូ CD

-ដឹកជញ្ជូន : ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ផ្លូវអាកាស -សេវាម៉ៅការ និងផ្នែកចាយទំនិញ

-សេវាយកកំរៃជើងសារលើការដឹកជញ្ជូន

-សាងសង់ ជួសជុល អាគារ ស្ពាន ថ្នល់

-ទេសចរណ៍ : សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន មជ្ឈមណ្ឌលកំសាន្ត

-វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម : ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ

-វិនិយោគលើវិស័យឧស្សាហកម្ម : រោងចក្រ សិប្បកម្ម ។

៦- ថេរវេលា : ៩៩ ឆ្នាំ

រាល់ដំណាច់ឆ្នាំនីមួយៗ អភិបាលក្រុមហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ចមកតម្កល់ប្រតិវេទនីប្រចាំឆ្នាំដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើមុខជំនាញនីមួយៗ ក្រុមហ៊ុនត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួង ឬស្ថាប័នដែលគ្រប់គ្រងមុខជំនាញទាំងនោះ និងសុំការអនុញ្ញាតបើកទីតាំងទីស្នាក់ការរបស់ក្រុមហ៊ុន ពីអាជ្ញាធរដែនដី ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមហ៊ុន ត្រូវអនុវត្តសមស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

ជ. ទេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

ហត្ថលេខា

ចាម ប្រសិទ្ធ

កិម ស៊ីថន

ចម្លងជូន

- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ក្រសួង ការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា
- ក្រសួងសុខាភិបាល
- ក្រសួងទេសចរណ៍
- ក្រសួងពត៌មាន
- ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និងសេវាកុំព្យូទ័រ
- សាលារាជធានីភ្នំពេញ
- មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ "មុខការ"
- ឯកសារ -កាលប្បវត្តិ

កសន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation - Religion - King

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce
លេខ ៤១៤៧ ពណ.ចបព

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សូមបញ្ជាក់ថា :

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មឯកជនមួយត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីនេះតទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១- នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន : **ខ្មែរ អ៊ិនឌីផេនដិនថ៍ ខនស្ត្រាក់សិន**
KHMER INDEPENDENT CONSTRUCTION Co., Ltd.

អត្តលេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : Co. ១៩១៤៥/០៩P ចុះថ្ងៃទី ០៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៥

មានទម្រង់ទ្រាយជា : សហគ្រាសឯកបុគ្គលទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

២- អភិបាលក្រុមហ៊ុន : លោក **តោគ សារឿន**

៣- ដើមទុនក្រុមហ៊ុន : ចំនួន ២០.០០០.០០០ រៀល

៤- ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន : លេខ ២៩៥ ផ្លូវលំ ភូមិភ្នំពេញថ្មី សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ ។

៥- កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម :
-ពាណិជ្ជកម្ម : ទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ នីហរ័ណ អាហរ័ណទំនិញគ្រប់ប្រភេទ នាំចូលឱសថ សំភារៈបរិក្ខារពេទ្យគ្រប់ប្រភេទ
-ការជួលដាក់ឃ្លាំងនូវផលិតផល ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ-ការជួសជុលសំភារៈ ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ
-ទិញ លក់ ជួល បញ្ចាំមូលនីធិពាណិជ្ជកម្ម -ទិញ លក់ ជួល ដីធ្លី ផ្ទះសំបែង
-ប្តូរប្រាក់ ផលិត ទិញ លក់ គ្រឿងអលង្ការ
-មន្ទីរពេទ្យពិគ្រោះព្យាបាលជម្ងឺ
-បើកសាលារៀន
-ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម -តំណាងពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាពិគ្រោះយោបល់លើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្ម
-សេវាផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
-បោះពុម្ពផ្សាយ
-ផលិតខ្សែភាពយន្ត វីដេអូ CD
-ដឹកជញ្ជូន : ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ផ្លូវអាកាស -សេវាបញ្ជូន និងចែកចាយទំនិញ
-សេវាយកកំរៃជើងសារលើការដឹកជញ្ជូន
-សាងសង់ ជួសជុល អាគារ ស្ពាន ថ្នល់ -សិក្សាលើគំរោងផ្លូវ និងគម្រោងគ្រប់ប្រភេទ
-ទេសចរណ៍ : សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន មជ្ឈមណ្ឌលកំសាន្ត

-វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម : ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ

-វិនិយោគលើវិស័យឧស្សាហកម្ម : រោងចក្រ សិប្បកម្ម ។

៦- ថេរវេលា : ៩៩ ឆ្នាំ

រាល់ដំណាច់ឆ្នាំនីមួយៗ អភិបាលក្រុមហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ចមកតំកល់ប្រតិវេទន៍ប្រចាំឆ្នាំ ដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន នៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើមុខជំនាញនីមួយៗក្រុមហ៊ុនត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួង ឬស្ថាប័ន ដែលគ្រប់គ្រងមុខជំនាញទាំងនោះ និងសុំការអនុញ្ញាតបើកទីតាំងទីស្នាក់ការរបស់ក្រុមហ៊ុនពីអាជ្ញាធរដែនដី ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមហ៊ុន ត្រូវអនុវត្តសមស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

ជ.នេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

រដ្ឋលេខាធិការ

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

អ៊ឹម_ស៊ីថន

ចម្លងជូន

- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ក្រសួងទេសចរណ៍
- ក្រសួងសុខាភិបាល
- ក្រសួងពត៌មាន
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
- ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និងសេវាកុំព្យូទ័រ
- សាលារាជធានីភ្នំពេញ
- មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ "មុខការ"

ស.ថ - ឯកសារ -កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
KINGDOM OF CAMBODIA
Nation - Religion - King

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
Ministry of Commerce
លេខ ៤១៤៣ ពណ.ចបព

ភ្នំពេញថ្ងៃទី ១៤ ខែ ១០ ឆ្នាំ ២០០៩

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

សូមបញ្ជាក់ថា :

ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មឯកជនមួយត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងទទួលស្គាល់ជានីតិបុគ្គលពេញលក្ខណៈច្បាប់គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីនេះតទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម :

១- នាមករណ៍របស់ក្រុមហ៊ុន : **កាវីណារិទ្ធិ អ៊ិនវេសមេន**

KAVINARITH INVESTMENT Co., Ltd.

អត្តលេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : Co. **១៤១៥១/០៩ P** ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

មានទម្រង់ទ្រាយជា : ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត

២- អភិបាលក្រុមហ៊ុន : លោក **សួស បុណ្យណារិទ្ធិ** ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

លោក **ហេង ដា** អភិបាល

៣- ដើមទុនក្រុមហ៊ុន : ចំនួន ៨.០០០.០០០.០០០ រៀល

៤- ទីស្នាក់ការក្រុមហ៊ុន : លេខ ១៤១ D ផ្លូវលេខ VI-១៨ សង្កាត់ទួលសង្កែ ខណ្ឌឫស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ។

៥- កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម : -ពាណិជ្ជកម្ម : ទិញ លក់ ផ្លាស់ប្តូរទំនិញ នីហ័រណ៍ អាហ័រណ៍ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ នាំចូលឱសថ សំភារៈបរិក្ខារពេទ្យគ្រប់ប្រភេទ

-ការជួលដាក់ឃ្លាំងនូវផលិតផល ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ-ការជួសជុលសំភារៈ ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ

-ទិញ លក់ ជួល បញ្ចាំមូលនីធិពាណិជ្ជកម្ម -ទិញ លក់ ជួល ដីធ្លី ផ្ទះសំបែង

-ប្តូរប្រាក់ ផលិត ទិញ លក់ គ្រឿងអលង្ការ

-មន្ទីរពេទ្យពិគ្រោះព្យាបាលជម្ងឺ

-បើកសាលារៀន

-ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម -តំណាងពាណិជ្ជកម្ម

-សេវាពិគ្រោះយោបល់លើផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពាណិជ្ជកម្ម

-សេវារកការងារជូនអតិថិជនធ្វើក្នុងនិងក្រៅប្រទេស

-សេវាផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម

-បោះពុម្ពផ្សាយ

-ផលិតខ្សែភាពយន្ត វីដេអូ CD

-ដឹកជញ្ជូន : ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ផ្លូវអាកាស -សេវាបញ្ជូន និងចែកចាយទំនិញ

-សេវាយកតំរែជើងសារលើការដឹកជញ្ជូន

-សាងសង់ ជួសជុល អាគារ ស្ពាន ថ្នល់

-ទេសចរណ៍ : សណ្ឋាគារ ភោជនីយដ្ឋាន មជ្ឈមណ្ឌលកំសាន្ត

-វិនិយោគលើវិស័យកសិកម្ម : ដាំដំណាំ ចិញ្ចឹមសត្វ

-វិនិយោគលើវិស័យឧស្សាហកម្ម : រោងចក្រ សិប្បកម្ម ។

៦- ថេរវេលា : ៩៩ ឆ្នាំ

រាល់ដំណាច់ឆ្នាំនីមួយៗ អភិបាលក្រុមហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ចមកតំកល់ប្រតិវេទន៍ប្រចាំឆ្នាំ ដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន នៅនាយកដ្ឋានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។

ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការលើមុខជំនាញនីមួយៗក្រុមហ៊ុនត្រូវសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីក្រសួង ឬស្ថាប័ន ដែលគ្រប់គ្រងមុខជំនាញទាំងនោះ និងសុំការអនុញ្ញាតបើកទីតាំងទីស្នាក់ការរបស់ក្រុមហ៊ុនពីអាជ្ញាធរដែនដី ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមហ៊ុន ត្រូវអនុវត្តសមស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

ជ.ទេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

រដ្ឋលេខាធិការ

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

គឹម ស៊ីថន

ចម្លងជូន

- ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
- ក្រសួងទេសចរណ៍
- ក្រសួងសុខាភិបាល
- ក្រសួងពត៌មាន
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
- ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល
- ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- អគ្គនាយកដ្ឋានរាជកិច្ច និងសេវាកុំព្យូទ័រ
- សាលារាជធានីភ្នំពេញ
- មន្ទីរពាណិជ្ជកម្មរាជធានីភ្នំពេញ "មុខការ"

ស.ឥ - ឯកសារ -កាលប្បវត្តិ